

Til lovforslag nr. L 187. Betænkning afgivet af det energipolitiske udvalg den 21. maj 1981

Betænkning

over

Forslag til lov om anvendelse af Danmarks undergrund

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder og har i denne forbindelse stillet spørgsmål til energiministeren, som denne har besvaret skriftligt. Endvidere har der været afholdt et heldagsmøde på Marienborg, hvorunder udvalget har haft lejlighed til at gennemgå og drøfte lovforslaget med energiministeren og embedsmænd.

Energiministerens besvarelser af udvalgets spørgsmål i forbindelse med behandlingen af lovforslaget vil blive optrykt i et særligt bilagshæfte til denne betænkning.

Energiministeren har under henvisning til de med partierne i januar måned gennemførte konsultationer om forhandlingerne med A. P. Møller og efter aftale med ministeren for skatter og afgifter meddelt følgende:

Det er, som nævnt i bemærkningerne til lovforslaget, regeringens hensigt at fremsætte lovforslag i den kommende folketingssamling om en mere tidssvarende særlig beskatning af indtægter ved kulbrinteindvinding med virkning for indtægter indtjent efter 1. januar 1982.

Formålet med en sådan beskatning er at sikre samfundet en rimelig andel af indtægter ved kulbrinteindvindingsvirksomhed – indtægter, som i lyset af de senere års kraftige prisstigninger på olieprodukter må forventes at blive væsentlig større end det øvrige erhvervslivs indtjening set i relation til den investerede kapital.

Beskatningen tænkes udformet som en generel lovgivning, der omfatter alle, der driver kulbrinteindvindingsvirksomhed på dansk område – både nuværende og fremtidige bevillingshavere. Ved lovgivningen skal der tages hensyn til de afholdte udgifter i forbindelse med kulbrinteindvindingen og en

rimelig forrentning af den investerede kapital.

Den særlige beskatning af indtægter ved kulbrinteindvinding skal efter de foreløbige overvejelser som hovedregel pålignes det enkelt felt.

Skattelovgivningen vil blive udformet således, at man i videst muligt omfang sikrer en bæredygtig økonomi også i forbindelse med mindre kulbrinteforekomster for at fremme efterforskningen og sikre en samfundsøkonomisk optimal udnyttelse af ressourcerne i den danske undergrund.

Det er regeringens udgangspunkt, at den kommende lovgivning om beskatningen ved kulbrinteindvindingsvirksomhed skal udformes således, at indtægter ved kulbrinteindvinding så vidt muligt isoleres skattemæssigt fra bevillingshavernes eventuelle andre aktiviteter. Dette vil i sig selv medføre en begrænsning af bevillingshavernes mulighed for at overføre f. eks. underskud fra sådan virksomhed til fradrag i indtægterne ved kulbrinteindvinding og således sikre, at samfundet på et meget tidligere tidspunkt får andel i form af skattebetaling af bevillingshavernes indtægter ved kulbrinteindvindingsvirksomhed.

Der vil ved udarbejdelsen af skattereglerne blive foretaget analyser af samspillet mellem forskellige regler vedrørende bl. a. afskrivninger og mulighederne for fradrag af renteudgifter.

Ved den nærmere tilrettelæggelse af en særskilt indkomstbeskatning på kulbrinteområdet vil samfundets samlede andel af kulbrinteindtægterne i form af indkomstskeer, produktionsafgifter m. v. blive fastlagt på et niveau, som er olieselskaberne bekendt bl. a.

fra kulbrinteindvindingsvirksomhed i den norske og britiske sektor af Nordsoen, samtidig med at der tages hensyn til de særlige forhold, der gælder på dansk område.

Energiministeren har endvidere om anvendelsen af bestemmelsen i § 27, stk. 1, oplyst følgende:

Bestemmelsen giver tilsynsmyndigheden adgang til virksomheden, hvor dette er påkrævet for udøvelsen af tilsynet. Bestemmelsen omfatter således ikke situationer, hvor oplysninger i praksis kan tilvejebringes i kraft af reglen i § 26, stk. 1, hvorefter rettighedshavere skal give tilsynsmyndigheden de oplysninger, der er nødvendige for udøvelsen af tilsynets virksomhed. Undladelse af at efterkomme en anmodning fra tilsynsmyndigheden om oplysninger i medfør af § 26, stk. 1, straffes med bøde eller hæfte ifølge § 38, stk. 1, nr. 2, og vil endvidere kunne medføre tilbagekaldelse af tilladelsen efter § 30, stk. 1, nr. 1.

Bestemmelsen i § 27, stk. 1, tager som anført i bemærkningerne derfor især sigte på adgangen for tilsynsmyndigheden til at foretage inspektioner på stedet for efterforsknings- og indvindingsvirksomhedens udøvelse.

Der kan undtagelsesvis tænkes at være behov for adgang også til andre arbejdssteder. Som eksempel herpå kan nævnes, at de ønskede oplysninger foreligger hos rettighedshaveren i en sådan form, at de ikke tilstrækkelig hurtigt eller uden urimelig bekostning kan tilstilles myndighederne.

Endvidere kan nævnes, at det i uheldssituationer kan være nødvendigt og af afgørende betydning at kunne modtage oplysninger umiddelbart i virksomhedens lokaler. Normalt vil virksomhedens bekæmpelse af et uheld blive initieret og koordineret fra et af virksomhedens lokaler på samme måde, som det i vid ustrækning er tilfældet med de daglige operationer. Kontakten til andre virksomheder eller hjælpeorganisationer vil i en uheldssituation for størstedelens vedkommende ske fra disse lokaler. Adgangen ifølge bestemmelsen i § 27, stk. 1, omfatter derfor tillige situationer, hvor myndighederne på tæt hold bør følge beslutningsprocessen med henblik på hurtig godkendelse af de af virksomheden påtænkte foranstaltninger, hvortil myndighedernes samtykke i medfør af undergrundsloven er påkrævet.

Endelig har energiministeren oplyst, at der i forbindelse med den første indkaldelse af ansøgninger vil blive givet folketinget en redegørelse.

Et *flertal* (udvalget med undtagelse af fremskridtspartiets medlemmer) udtaler, at man ikke har taget stilling til denne lovgivnings administrative og økonomiske konsekvenser, idet ministeren har oplyst, at et udrædningsarbejde herom er iværksat.

Flertallet henstiller i øvrigt til energiministeren, at der optages forhandlinger med undervisningsministeren med henblik på tilvejebringelse af den tilstrækkelige uddannelsesmæssige kapacitet inden for de områder, hvor denne lovgivning eventuelt medfører øget aktivitet og dermed øget behov for visse kategorier af uddannet personale.

Herefter indstiller et *flertal* (socialdemokratiet, venstres, det konservative folkeparti, det radikale venstres og kristeligt folkepartis medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med de af energiministeren stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* (fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) vender sig imod den holdningsændring, socialdemokratiet med følgepartier har indtaget over for DUC.

Indgrebet har panikagtig karakter, idet de såkaldte ansvarlige partier åbenbart håber, at deres ødelæggende økonomiske politik kan skjules ved hurtige olieindtægter, i stedet for at føre en fornuftig økonomisk politik.

Disse kendsgerninger forsøger regeringen at tilsløre ved at tale om samfundets interesser. Spørgsmålet er, hvilket samfund. Her er der ingen tvivl om, at energiministeren mener, at morgendagens samfund i Danmark skal være et socialistisk samfund. Naturligt nok ønsker energiministeren derfor at skabe og styrke et statsligt selskab, DONG A/S.

Det vender fremskridtspartiet sig imod, og vi fatter ikke, at andre ikke-socialistiske partier kan støtte dette statsselskab.

Den megen tale om DUCs udvindingstempe af nordsoolien er irrelevant, idet enhver kan forstå, at DUC inden for den aftalte tid, hvor koncessionen løber, vil udnytte de økonomiske muligheder 100 pct.

Derfor vil samfundets og DUCs interesser være sammenfaldende, fordi samfundet vil

være i stand til at beskatte nordsoolien og gassen i et rimeligt omfang, der kan stå mål med et hvilket som helst andet nordsoolie-land.

DUC, A. P. Møller og samfundet vil automatisk få den optimale gevinst ved et fornuftigt samarbejde.

Argumentet med, at olien og gassen skal op nu, er tvivlsomt, idet kulbrinter vil vedblive at være en mangelvare.

Det vil sige, at vi må forudse stigende priser, hvorfor kulbrinteforekomster i Danmarks undergrund ikke vil tabe i værdi med tiden. Dertil kommer, at DUC vil være i besiddelse af den viden, der garanterer, at kulbrinterne vil komme op i det tempo, der er økonomisk mest givtigt.

Under alle omstændigheder vil DUC ikke lade koncessionstiden udløbe uden at have undersøgt alle muligheder for økonomisk gevinst.

Hvis DUC imod al forventning ikke har udnyttet koncessionen fuldt ud, har Danmark intet sat til, idet kulbrinterne, der ikke var fundet, stadig er til stede i undergrunden, og nye koncessioner vil kunne udbydes efter 2012. Prisen på kulbrinter vil være stærkt stigende i de kommende år, og det er derfor en kortsynet politik blot at udnytte kulbrinteforekomsterne maksimalt nu.

Over en længere tidsperiode er der derfor ingen samfundsøkonomisk gevinst ved at give regeringen Anker Jørgensen de beføjelser, dette lovforslag indebærer. Tværtimod tyder alt på, at regeringen vil ødsle med værdierne.

Argumenterne om øget forsyningssikkerhed er uholdbare. Vor forsyningssikkerhed er i en krise tæt knyttet til den vestlige verden, endnu da.

Forsyningsspørgsmålet er ligesom økonomien knyttet sammen med tiden.

Danmarks energiforsyningssituation kan være vanskeligere om 30 år end om 10 år, og så hjælper det ikke meget, at regeringen Anker Jørgensen får tømt Danmarks undergrund for kulbrinter i samme takt, som regeringen ødelægger landets økonomi. Med andre ord: Danmark bruger sine kulbrinter, mens man kan få, for at stå uden, når man ikke kan få.

I stedet for at have et fornuftigt forhold til DUC har regeringen lagt op til en hurtig udnyttelse af de fund, DUC har kendskab til,

og en række tvivlsomme forhandlinger med nye koncessionshavere, der nok skal vide at gardere sig imod statslige overgreb. Statsselskabet DONG A/S vil givet blive et dyrt bekendtskab og den ekspertise, de offentlige organer vil opnå, kan næppe afsættes til andre, når olieeventyret engang er slut.

Lovforslaget er en katastrofe for Danmark, og en sammenligning med norsk eller engelsk lovgivning er ikke holdbar, fordi normænd og englændere har fundet store mængder af olie og derfor tror, at de kan tillade sig den luksus at smide pengene ud på statslige selskaber fremfor at styrke deres øvrige industrier, de skal leve af på et senere tidspunkt. Den øjeblikkelige gevinst har givet disse lande muligheder for at føre en hård politik over for privatejede virksomheder, uden at de har dokumenteret, at det har været særlig fornuftigt.

Danmark starter med at forsøge med en hård politik over for privatejede virksomheder, uden der er fundet olie i større mængder. Det virker absurd.

Endelig finder mindretallet det helt uacceptabelt, at udvalget intet har kunnet få at vide om denne lovgivnings administrative og økonomiske konsekvenser, herunder om mulighederne for overførsel af personale fra andre ministerier m. v.

Mindretallet indstiller herefter lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Et *andet mindretal* (socialistisk folkepartis medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet stillede ændringsforslag.

Lovforslaget giver meget, meget vide rammer for fremtidige bevillinger. Det kan være hensigtsmæssigt ikke at formulere en ny undergrundslov så konkret, at den skal ændres med korte mellemrum, men de vide rammer giver til gengæld meget store bemyndigelser til regeringen.

Dette blev da også fremdraget ved lovforslagets 1. behandling af ordførerne for venstre, det konservative folkeparti, fremskridtspartiet, det radikale venstre, centrum-demokraterne, kristeligt folkeparti og Danmarks retsforbund. Ud fra disse udtalelser burde disse partier grundlæggende være positivt stemte over for mindretallets ændringsforslag nr. 4 og 10. Partierne burde vel endda kunne stemme for disse ændringsforslag, idet de

netop tilsigter, at folketinget på rimelig måde har kontrol med udstedelsen af fremtidige bevillinger. Disses udformning kan være af afgørende betydning for energiforsyningsikkerhed og for landets økonomi. Den anvendte formulering med det udefinerede »forelægge« har klart vist sig utilstrækkelig ved den netop gennemførte helt urimelige »behandling« i undergrundsudvalget af aftalen med A. P. Møller.

Mindretallet skal udtrykke sin glæde over, at diskussionen herom har fået energiministeren til at give tilsagn om, at der i forbindelse med den første indkaldelse af bevillingsansøgninger vil blive givet en redegørelse i folketinget med deraf følgende debat. Mindretallet anser dog ikke dette for tilstrækkeligt.

Mindretallets ændringsforslag nr. 7 og 8 tilsigter ligeledes at mindske ministerens myndigheder ved at stramme loven op. Det må dog være et rimeligt krav, at staten har ret til at engagere sig i efterforskning og indvinding af råstoffer, når det i § 2 i lovforslaget slås fast, at råstofferne tilhører den danske stat.

På et enkelt meget vigtigt punkt må lovforslaget betegnes som forkasteligt. Det cementerer særbehandlingen af de nuværende bevillingshavere, A. P. Møller-selskaberne. Derfor tilsigter mindretallets ændringsforslag nr. 20 i videst muligt omfang at skabe ligestilling for nuværende og fremtidige bevillingshavere.

Et tredje mindretal (Danmarks retsforbunds medlem af udvalget) vil redegøre nærmere for sin stilling til lovforslaget ved 3. behandling.

Ændringsforslag

Af et *mindretal* (Arentoft (FP) og Maisted (FP)):

Til § 5

1) I *stk. 1, 3. pkt.*, ændres »kan« til: »skal«.

2) *Stk. 3* udgår.

Til § 6

3) Paragraffen udgår.

Af et *mindretal* (Kalnæs (SF)):

4) *Stk. 1* affattes således:

»Tilladelser efter § 5 kan kun meddeles med tilslutning fra folketingets energipolitiske udvalg.«

Af *energiministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af Arentoft (FP), Maisted (FP), Kalnæs (SF) og Mølgaard (DR)):

5) *Stk. 1* affattes således:

»Tilladelser efter § 5 meddeles, efter at sagen har været forelagt folketingets energipolitiske udvalg.«

Til § 8

Af et *mindretal* (Arentoft (FP) og Maisted (FP)):

6) Paragraffen udgår.

Af et *mindretal* (Kalnæs (SF)):

7) Paragraffen affattes således:

»§ 8. Det fastsættes i en tilladelse efter § 5, at staten eller et af staten ejet selskab på nærmere angivne vilkår skal have ret til at indtræde i den af tilladelsen omfattede virksomhed.«

Til § 9

8) I *stk. 1, 2. pkt.*, ændres ordene »Det kan herunder fastsættes« til: »Det fastsættes herunder«.

Til § 10

Af et *mindretal* (Arentoft (FP) og Maisted (FP)):

9) Paragraffen udgår.

Til § 12

Af et *mindretal* (Kalnæs (SF)):

10) *Stk. 2* affattes således:

»*Stk. 2.* Indkaldelse af ansøgninger kan kun finde sted, efter at folketinget efter indstilling fra energiministeren har givet tilslutning hertil ved en folketingsbeslutning, der angiver, hvilke områder der agtes udbudt, og de generelle vilkår, hvorunder tilladelser agtes meddelt.«

Af et *mindretal* (Arentoft (FP) og Maisted (FP)):

Til § 13

11) I *stk. 2* udgår *4. pkt.*

12) *Stk. 3* udgår.

Til § 14

13) Paragraffen udgår.

Til § 15

14) Paragraffen udgår.

Til § 16

15) Paragraffen udgår.

Til kapitel 5

(§§ 19–22)

16) *Kapitel 5* (§§ 19–22) udgår.

Til § 23

17) *Stk. 2* udgår.

Til § 27

18) Paragraffen udgår.

Til § 40

19) *Stk. 2, 2. pkt.*, udgår.

Af et *mindretal* (Kalnæs (SF)):

20) I *stk. 2* udgår *2. og 3. pkt.*

Af *energiministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af Arentoft (FP), Maisted (FP), Kalnæs (SF) og Mølgaard (DR)):

21) I *stk. 2* indsættes som *5. pkt.*:

»Energiministerens afgørelser om fastsættelse af indvindingstidspunkter efter § 14, jfr. § 10, og om ændringer af godkendte indvindingsplaner og regulering af indvinding efter § 15, *stk. 2*, kan for så vidt angår virksomhed, der udøves i henhold til eneretsbevilling af 8. juli 1962 til efterforskning og indvinding af kulbrinter i Danmarks undergrund med tilhørende protokoller og aftaler, af bevillingshaverne indbringes for det voldgifts-

nævn, der er omhandlet i § 14, *stk. 2*, i bevilningen, jfr. bekendtgørelse nr. 372 af 7. november 1963, med senere aftalte ændringer.«

Bemærkninger

Til nr. 1–3, 6, 9 og 11–19

Der henvises til forslagsstillernes bemærkninger i indstillingen foran.

Til nr. 4

Ændringsforslaget vil sikre, at nye bevillinger kun kan gives med tilslutning fra det energipolitiske udvalg. Denne formulering er tidligere brugt i elforsyningsloven fra 1976 og bør også anvendes her, da det helt undefinerede »forelægges« i det oprindelige forslag overlader alt til ministeren.

Mange af de love og folketingsbeslutninger, der vedtages af folketinget, er af langt mindre betydning end nye bevillinger til indvinding af olie og gas. Disse rækker 30–40 år frem i tiden og kan dreje sig om mange milliarder kroner. Desuden er landets energiforsyningsikkerhed fuldstændig afhængig af disse bevillingers udformning. Ændringsforslaget skal desuden ses i sammenhæng med ændringsforslaget til § 12, *stk. 2*.

Til nr. 5

Ændringsforslaget indebærer, at alle tilladelser, der gives i henhold til § 5, skal forelægges energipolitisk udvalg. Herved foreskrives en fremgangsmåde, der sikrer, at der i forbindelse med alle sådanne tilladelser vil være mulighed for at foretage en forudgående parlamentarisk afklaring.

Til nr. 7

Ændringsforslaget fastslår, at staten eller et af staten ejet selskab altid skal have ret til at gå ind som deltager i indvinding af råstoffer fra den danske undergrund. Dette må være en helt selvfølgelig ret, da lovforslaget i § 2 fastslår, at råstofferne tilhører den danske stat.

Der er med ændringsforslaget ikke sagt noget om statens andel, eller om staten skal gå mere eller mindre aktivt ind i indvindingen.

Til nr. 8

Ændringsforslaget fastslår, at der altid skal betales arealafgift og produktionsafgift, men siger ikke noget om størrelserne af afgifterne. Dette svarer til udkast til norsk petroleumslav (NOU 1979: 43, § 14).

Til nr. 10

Ændringsforslaget sikrer, at der for fastlæggelse af, hvilke områder der udbydes, og på hvilke generelle vilkår det skal ske, kommer en behandling i folketinget gennem et forslag til folketingsbeslutning.

En sådan sikring af en rimelig behandling med tilstrækkelig tid og mulighed for spørgsmål er blevet specielt vigtig og aktuell efter den netop foretagne helt skandaløse »behandling« af aftalen med A. P. Møller i regeringens undergrundsudvalg.

Medens tildeling af den enkelte bevilling efter § 5 ikke egner sig til behandling uden for udvalg, er de generelle vilkår og fastlæggelse af blokke til udbud i høj grad egnede til fastlæggelse ved en folketingsbeslutning.

Det drejer sig om beslutninger, der har meget stor betydning for den danske energiforsyning i årtier frem, både hvad angår sikkerhed af forsyning og økonomiske virkninger.

Udbud vil kun ske få gange, og en fastlæggelse ved folketingsbeslutning vil derfor ikke være belastende. Med denne meget, meget vide rammelov, der giver mulighed for bevilling med meget stramme betingelser, men også mulighed for bevillinger, der næsten svarer til A. P. Møllers nuværende bevilling, er det vigtigt, at folketinget inddrages ved udformningen af de generelle udbudsbestemmelser.

Til nr. 20

Ændringsforslaget sikrer ligestilling mellem de firmaer, der arbejder med indvinding af råstoffer fra den danske undergrund.

Ved forslaget fjernes A. P. Møllers særrettigheder i det omfang, de er beskrevet i lov-

teksten.

Til nr. 21

Resultatet af de forhandlinger, der har været fort mellem energiministeren og bevillingshaverne i henhold til eneretsbevilling af 8. juli 1962 indebærer, at de afgørelser, som energiministeren træffer efter de i ændringsforslaget nævnte bestemmelser i undergrundsloven, af disse bevillingshavere skal kunne fordres undergivet endelig prøvelse ved voldgift.

De afgørelser, som efter ændringsforslaget vil kunne undergives voldgiftsbehandling, angår for det første ministerens fastsættelse af tidspunktet for påbegyndelse af indvinding i forbindelse med godkendelse af indvindingsplaner i henhold til § 14, jfr. § 10. Efter forhandlingsresultatet vil der ved udøvelsen af det skøn, som afgørelsen efter lovbestemmelsen hviler på, tillige blive taget hensyn til bevillingshavernes behov for et bæredygtigt økonomisk grundlag. For det andet omfatter bestemmelsen afgørelser efter § 15, stk. 2, der omhandler ministerens adgang til at foretage efterfølgende regulering af godkendte indvindingsplaner. Reglen tænkes anvendt på en sådan måde, at udnyttelsen fortsat vil være økonomisk for bevillingshaverne.

Efter eneretsbevilling af 8. juli 1962 skal eventuelle tvister om visse vilkår i bevillingen afgøres af et voldgiftsnævn. Forhandlingsresultatet fører til, at voldgiftsnævnet yderligere skal afgøre eventuelle tvister om en del af de vilkår, der følger af aftalen med bevillingshaverne. Der gives samtidig nogle mere detaljerede regler om voldgiftsnævnets nedsettelse og virke, bl.a. om frister for udpegning af voldgiftsmænd.

Ændringsforslaget tilvejebringer hjemmel til, at de efter bevillingen med senere tilføjelser gældende regler om voldgiftsbehandling også kan finde anvendelse på ministerens afgørelser efter de pågældende bestemmelser i loven, hvis efterprøvelse ellers henhører under de almindelige domstole.

Mette Groes (S) Søren Hansen (S) Thomas Have (S) Jytte Hilden (S)

Hans Hækkerup (S) Preben Steen Nielsen (S) fmd. Ervin Jensen (S)

Lone Dybkjær (RV) Arne Christiansen (V) Ivar Hansen (V) nfm.

Annelise Gotfredsen (KF) Dyremose (KF) Poul H. Møller (KrF) Kalnæs (SF)

Mølgaard (DR) Arentoft (FP) Maisted (FP)

Partierne CD og VS havde ikke medlemmer i udvalget.

Til lovforslag nr. L 187

Bilagshæfte

til

Betænkning

over

Forslag til lov om anvendelse af Danmarks undergrund

Det energipolitiske udvalgs skriftlige spørgsmål til energiministeren i forbindelse med behandlingen af lovforslaget og svarene herpå, aftalen af 19. maj 1981 mellem energiministeren og bevillingshaverne i henhold til eneretsbevilling af 8. juli 1962 til efterforskning og indvinding af kulbrinter i Danmarks undergrund (A. P. Møller) samt undergrundsudvalgets spørgsmål til aftaleteksten og svarene herpå.

Indholdsfortegnelse

	Spm. nr.	Side
<i>I. Det energipolitiske udvalgs spørgsmål og svarene herpå</i>		
Administrative konsekvenser	43	37
Beskatningsforhold m.v.	20, 23, 34, 36 og 37	23, 26, 30, 32 og 34
Boreaktivitet i Nordsøen	2, 9 og 31	15, 18 og 29
Forelæggelse for det energipolitiske udvalg	50-54	38 og 39
Forholdet mellem loven og A. P. Møllers rettigheder	22, 24, 25, 27, 28, 35 36, 38 og 44-49	25, 26, 27, 31, 32, 34, 37 og 38
Koncessionsforhold og -vilkår i Nordsølande		
m. fl.	1, 4, 7, 8 og 21	3, 15, 17 og 24
Lovindgreb i koncessioner	6	16
Myndighedskrav i forbindelse med efterforsknings- og indvindingsaktiviteter	3, 5 og 30	15, 16 og 28
Olienævnet	12	19
Personale- og uddannelsesforhold m.v.	39-42	35 og 36
Statsligt engagement i efterforskning m.m.	19 og 29	23 og 27
Statslig køberet, vilkår m.m.	13-18, 26 og 33	19-23, 27 og 30
Statsligt raffinaderi og distributionsnet	10	18
Statslig regulering af indvindingsplaner m.v.	30, 32, 38 og 45	28, 29, 34 og 37
Tilbagekaldelse af tilladelser	49	38
Videresalg af statslig olie	11	18
<i>II. Aftale af 19. maj 1981 mellem energiministeren og A. P. Møller.</i>		41
<i>III. Undergrundsudvalgets spørgsmål til aftaleteksten og svarene herpå.</i>		63

I. Det energipolitiske udvalgs spørgsmål til energiministeren og svarene herpå.

Spørgsmål 1:

Notat om Storbritanniens betingelser for efterforskning og udvinding af flydende kulbrinter udbedes.

Svar:

Til besvarelse af spørgsmålet fremsendes vedlagt notat om Storbritanniens og Norges betingelser for efterforskning, udvinding og beskatning af produktionen, udarbejdet af energistyrelsen.

Notat om Storbritanniens og Norges betingelser for efterforskning, udvinding og beskatning af produktionen, jvf. spørgsmål fra energipolitisk udvalg i skrivelse af 12/2-81.

Nærværende notat redegør for de væsentligste betingelser for efterforskning, udvinding og beskatning af kulbrinter i Storbritannien og Norge.

Det skal bemærkes, at der i de enkelte koncessionsrunder er opsat forskellige vilkår i tilladelserne. De nedenfor anførte vilkår er de senest gældende vilkår, hvis ikke andet er anført.

Efterforskning og indvinding af kulbrinter

Forud for efterforsknings- og indvindingsaktiviteter ligger forundersøgelsesarbejder. I UK er perioden for en tilladelse til forundersøgelse 3 år og i Norge op til 3 år. Der erlægges i begge lande et gebyr for forundersøgelsestilladelsen, ligesom der betales en mindre afgift. Tilladelserne er "non-exclusive", dvs. der er ikke tale om en eneret.

I såvel UK som Norge er tilladelsessystemet delt op i to faser, en der omfatter forundersøgelsesarbejder og en der omfatter indvindingstilladelse (i Norge udvindingstilladelse og i UK produktionstilladelse). Indvindingstilladelsen omfatter således to aktivitetsformer, nemlig efterforskningen og indvindingen.

I realiteten er der dog en sontring, idet indvindingstilladelsen i første omgang, dvs. for efterforskningsaktiviteterne, meddeles for en kortere årrække. I Norge meddeles den i 6 år med mulighed for forlængelse i 1 år ad gangen i indtil 4 år. I UK meddeltes tilladelsen i 5.-6. koncessionsrunde for 4 år med mulighed for en forlængelse på 3 år, medens den i 7. runde meddeles for 6 år.

For at få indvindingstilladelsen forlænget med henblik på produktion (i dansk koncessionsterminologi en konvertering af en efterforskningsstilladelse til en indvindingstilladelse) kræves en række betingelser opfyldt, herunder fuldført arbejdsprogram, afgiftsbetalinger og fund af kulbrinter mm. Forlængelsen er i både UK og Norge 30 år.

For begge lande gælder, at der ved meddelelse af indvindingstilladelsen skal opstilles arbejdsprogrammer, som forpligter tilladelsesindehaverne til at udføre en nærmere specificeret mindsteaktivitet, herunder efterforskningsboringer.

Hensigten med arbejdsprogrammet er at sikre en effektiv efterforskningsindsats med henblik på at opnå det bedst mulige kendskab til et områdes kulbrintepotentiale og deraf følgende mulige indvindingsmuligheder.

Samme hensigt ligger bag reglerne om arealtilbagegivelse, der tillige giver mulighed for at åbne områder for andre interesserede, som eventuelt lægger en anden fortolkning af forundersøgelsesresultaterne til grund for efterforskningsaktiviteterne.

De potentielle bevillingsområder er såvel i UK som i Norge opdelt i et geografisk fastlagt bloksystem. Dette indebærer, at der er en veldefineret afgrænsning af bevillingsområdet - også med hensyn til tilbageleverede arealer. Endvidere opnås mulighed for at reservere blokke for senere bevillingsudstedelse, som kan udbydes på vilkår, der afspejler den viden om mulighederne for at gøre fund, som opnås gennem efterforskning på de tilstødende områder. Endelig frembyder anvendelse af bloksystemet en geografisk styringsmulighed for bevillingsudsteder med hensyn til hvilke områder, der ønskes efterforsket.

Bløkstørrelserne er i UK ca. 250 km² og i Norge ca. 500 km².

For koncessionsrunder 1-4 i UK skulle 50% være tilbageleveret efter 6. år. For 5.-6. koncessionsrunde blev det til 2/3 efter 7. år. I forbindelse med 7. runde er man vendt tilbage til en tilbagelevering af 50% efter 6. år. I Norge skal tilbagegives 50% efter det 6. år. Det endelige areal, som selskabet beholder, kan dog normalt ikke være mindre end 100 km².

Arealafgift er vilkår, som er indeholdt i begge landes tilladelsessystemer. Arealafgiften skal ses i relation til tildelingen af eneret i de respektive områder. Endvidere er arealafgiften progressivt stigende med tiden, hvilket anses som et tegn på en intensiv efterforskningsaktivitet og dermed til en arealtilbagegivelse udover det obligatoriske.

Arealafgiften er i UK 100 £ pr. km² i de første 4 år, for de næste 3 år 150 £ pr. km², det 8. år 250 £ og derefter stigende med 250 £ pr. år, indtil man når op på 3.750 £ pr. km² pr. år. I Norge opkræves 750 kr. pr. km² i de første 6 år. Efter de 6 år er afgiften stigende fra 1.800 kr. pr. km² pr. år til 15.000 kr. i det 10. år. Herefter er den 30.000 kr. pr. km² pr. år i den efterfølgende koncessionsperiode.

Produktionsafgiften (royalty) beregnes efter forskellige principper i de to lande.

Opkrævningen af produktionsafgiften foregår i UK efter en fast sats, der er uafhængig af de producerede mængder. Satsen er på 12,5% af værdien af den producerede olie og gas. I Norge er produktionsafgiften for andre kulbrinter end olie ligeledes 12,5% og uafhængig af de producerede mængder, hvorimod den for olie er fastsat afhængig af feltets produktion efter følgende intervaller:

mindre end 40.000 bbl/day ^{x)}	8%
40.000-99.999 bbl/day	10%
100.000-224.999 bbl/day	12%
225.000-349.999 bbl/day	14%
350.000 og mere bbl/day	16%

I modsætning til arealafgiften - der ikke har fiskale mål, men hovedsagelig øget og intensiveret efterforskningsaktivitet som mål - er produktionsafgiften primært et middel i relation til fiskale mål. Men også forsyningssikkerhed søges fremmet ved produktionsafgiften, idet begge lande kan forlange afgiften erlagt i olie (royalty in kind).

Såvel de fiskale mål som forsyningssikkerheden er endvidere søgt tilgodeset gennem statslig deltagelse (primært gennem carried interests, dvs. at det statslige selskab indgår i aktiviteterne i en eller anden fase uden udgifter for staten, men således at de staten påhvilende udgifter i forhold til deltagelsesandelen modregnes i statens andel af udbyttet, indtil andelen af udgifterne er betalt, hvorefter statens andel af udbyttet kommer til udbetaling) og gennem statslig køberet. Hvor nordmændene primært har benyttet sig af den første form, så har englænderne i vid udstrækning benyttet sig af køberetten.

BNOC har til og med 6. koncessionsrunde haft option på en statslig deltagelse med 51%. Denne option er nu bortfaldet, men BNOC har stadig option på at kunne købe 51% af olie til en fair markedspris, ligesom selskabet kan drive virksomhed på lige vilkår med andre selskaber. I Norge har Statoil ret til at indgå med 20-50% i hver blok som udgangspunkt. Andelen kan øges til 80% afhængig af produktionsresultaterne.

x) 1 barrel = 159 liter

Den statslige deltagelse sikrer såvel forsyningssikkerheden som de fiskale målsætninger, hvorimod køberetten i UK alene tjener forsyningssikkerhed, idet olie købes og sælges af BNOG til samme pris. Endelig har de store oliemængder i BNOG-regi gjort selskabet til prisfastsætter på olie i UK.

I begge l nde kan der opstilles nærmere regler for udvin-
dingstakten gennem produktionstilladelser, som primært skal
sikre en optimal udnyttelse af de eksisterende ressourcer.
Der findes ligeledes i Norge mulighed for at pålægge selska-
ber, der har behandlingsanlæg, at behandle andre selskabers
fund i nærliggende områder, mod almindelig betaling. Forud-
sætningen for et sådant pålæg er at forholdene ud fra en
samlet vurdering ( konomiske og samfundsmæssige hensyn mv.)
taler herfor.

I Norge er der endvidere mulighed for at udsætte indvin-
dingen fra et felt i indtil 6 år. Bestemmelsen er begrundet
i behovet for en overordnet planlægning af samfundsk konomien
og forsyningspolitikken.

Endelig bør nævnes, at såvel den norske som den engelske
lovgivning åbner mulighed for at fastsætte gebyrer og bonus-
ser mv., elementer som primært tjener fiskale formål.

Beskatningsregler

Beskatningsforholdene for de olieselskaber, der opererer i
den norske og den engelske del af Nordsøen, må ses som et
samspil af bestemmelser i de enkelte koncessioner og i
skattelovgivningen. B de Norge og Storbritannien har på
baggrund af de stigende oliepriser indført en særskat på
olieindtægter, men herudover finder den almindelige skat-
telovgivning også anvendelse på olieselskaberne.

Der indgår følgende elementer i beskatningen:

1. Produktionsafgift
2. Arealafgift
3. Særskat
4. Selskabsskat
5. Formueskat

Norske regler

1. Produktionsafgiften i henhold til koncessioner efter 1972 beregnes på grundlag af værdien af indvundet olie på produktionsstedet med en sats fra 8 til 16% afhængigt af produktionens størrelse. I koncessionerne meddelt før 1972 er afgiftsprocenten 10. Afgiften kan med et vist varsel forlanges erlagt i olie.
2. Der opkræves en arealafgift på fra 750 kr. pr. km² til 30.000 kr. pr. km², afhængigt af hvor lang tid koncessionen har varet, og om der sker indvinding.
3. Indkomstopgørelsen sker efter lov af 13. juni 1975 om beskatning af olievirksomhed (Petroleumsskatteloven). For så vidt loven ikke indeholder særregler, kommer de sædvanlige skatteregler også til anvendelse på olievirksomhed.

Den særlige olieskat er på 35% af indkomsterne og betales i tillæg til den ordinære selskabsskat. Også for olieselskaberne gælder den norske skattelovgivnings almindelige princip om nettooverskud som beskatningsgrundlag. Dette indebærer, areal og produktionsafgifter er fradragsberettigede som omkostninger, såvel ved beregningen af olieskatten som ved beregningen af den almindelige selskabsskat.

Ved beregningen af særskat give en friindtægt udover de almindelige fradrag ved opgørelsen af den ordinære selskabsskat. Friindtægten beregnes som 6 2/3% af investeringsbeløbet på driftsmidler i 15 år fra året efter, at driftsmidler er taget i brug.

Petroleumsskatteloven har indført visse særregler for opgørelsen af den skattemæssige indkomst ved beregning af selskabsskat og særskat:

energistyrelsen

side 7

- a. Skattemæssigt fastsættes prisen for solgt olie efter et særligt normprissystem. Normprisen skal svare til, hvad olien kunne have været handlet til mellem uafhængige parter.
- b. Aktiverne kan afskrives lineært over en 6-årig periode med $16 \frac{2}{3}\%$ af anskaffessummen årligt, når driftsmidlet er taget i brug.
- c. Underskud kan fremføres i 15 år (i stedet for 10 år).
- d. Der kan kun gives fradrag for halvdelen af underskud fra anden virksomhed end olieindvinding og rørledningstransport.

Særskatten betales $\frac{1}{2}$ år efter indkomstperiodens afslutning.

4. Den ordinære selskabsskat betales med 50,8% af nettoindkomsten, opgjort efter de under punkt 3.a-d omtalte regler. Satsen på 50,8% gælder den del af indtægten, som selskabet ikke udlodder som udbytte af årets overskud. Udloppet udbytte beskattes i selskabet med 23% og hos aktionærerne som indkomst (kun statsskat).
5. Der svares en formueskat til staten på 0,7% af værdien af olielagre, beregnet på grundlag af det ovenfor nævnte normprissystem.

Det under punkt 3.a nævnte normprissystem finder ifølge kgl. resolution af 25. juni 1976 også anvendelse ved opgørelsen af den produktionsværdi, hvoraf royalty beregnes.

Der blev i sin tid i Norge rejst spørgsmål om, hvorvidt normprissystemet kun kunne finde anvendelse ved royaltyberegningen ifølge fremtidige koncessioner, eller om systemet også kunne benyttes på de eksisterende koncessioner.

Resultatet af overvejelserne blev, at normprissystemet kunne anvendes på begge grupper af koncessioner, da retningslinierne for normprissystemet fandtes at være i overensstemmelse med de tidligere gældende retningslinier for fastsættelsen af produktionsværdien.

De ovenfor nævnte regler om oliebeskatning i Norge er refereret som de gælder efter den seneste ændring i juni 1980. For tiden overvejes det at foretage visse begrænsninger i retten til at fratække renteudgifter i olieindkomsterne.

Britiske regler

1. Produktionsafgiften beregnes som 12,5% af oliens markedsværdi, der betales 2 måneder efter afgiftsperiodens udløb. Staten kan kræve afgiften erlagt i olie, under rimelig hensyntagen til bevillingshavernes transport- og leveringsforpligtelser.
2. Ifølge koncessioner meddelt i 6. udbydelsesrunde betales der arealafgift. Afgiften er stigende over tid, fra 100 £ pr. km² i det 1. år, 150 £ i det 5. år og 250 £ pr. km² i det 8. år til 3.750 £ pr. km² i koncessionens sidste år.
3. Der opkræves en særskat (Petroleum Revenue Tax - PRT) på 70% af olie- og gasindtægterne. Særskatten beregnes særskilt for hvert felt, således at underskud for et felt i produktion ikke kan fratækkes i indtægter fra et andet.

Ved indkomstopgørelsen med henblik på særskatten gives der fradrag for følgende specificerede udgifter:

- a. Produktions- og arealafgifter.

- b. Investeringer på feltet med tillæg af 35% (uplift) på en række nærmere specificerede investeringer og udgifter i forbindelse med efterforskning og udbygning af feltet. Det samlede fradrag udgør således 135% af investeringerne.
- c. Driftsudgifter vedrørende feltet.

Herudover kan udgifter til efterforskning, der ikke resulterer i fund, eller underskud fra et felt, som er opgivet, komme til fradrag i særskatten fra et felt som er i produktion. Renteudgifter er ikke fradragsberettigede ved beregningen af den særlige olieskat.

Udover de nævnte fradrag findes der nogle regler, som har til formål at lette skattebyrden for mindre overskudsgivende felter. Af generel art er:

- Værdien af 1/4 million tons olie er for hver indtægtsperiode (som er på 1/2 år) fritaget for særskat. Over et felts samlede produktionstid kan der maksimalt fratrækkes op til værdien af 5 millioner tons. Reglen reducerer de statslige provenu for alle felter, men har størst virkning for de små felter.
- Særskatten reduceres i den udstrækning den i et kalenderår sænker indtægten fra et felt - før selskabsskat - til under 30% af investeringerne fra feltet.
- Særskatten kan aldrig overstige 80% af indtægten for et felt minus 30% af investeringsomkostningerne på feltet.

På basis af en individuel vurdering kan produktionsafgiften eftergives helt eller delvis, samtidig med at

at der alligevel gives fradrag for produktionsafgift ved beregningen af indkomstgrundlaget. Denne hjemmel har så vidt vides aldrig været benyttet.

4. Den engelske selskabsskat er på 52% af indkomsten, med fradrag af produktions- og arealafgifter samt oliesærskatten. Underskud fra virksomhed på land kan ikke fradrages i indtægter fra virksomhed på kontinentalsoklen. Da selskabsskatten ikke - som oliesærskatten - er begrænset til et enkelt felt, kan udgifter på et felt komme til fradrag i indtægter fra et andet felt ved beregningen af selskabsskatten.

De engelske myndigheder har på det seneste rejst krav om en yderligere beskatning af indtægter fra olie- og gasindvindingsvirksomheden. Stramningen af beskatningen skal bestå i en ny tillægsskat samt en ændring af afskrivningsreglerne i PRT-særskatten.

Med hensyn til den nye skat er der endnu ikke fastsat specifikke bestemmelser, men principperne skal følge den norske særskat. Man har som retningslinie peget på en skattesats på 20% og en friindtægt på værdien af 1 million tons olie svarende til principper for friindtægten ved PRT-skatten.

I relation til PRT-skattesystemet vil ændringerne berøre den særlige friindtægt, investeringstillægget for afskrivningerne og den særlige sikkerhedsklausul, der sikrer, at et felt ikke beskattes efter PRT-reglerne, hvis indtægten i et kalenderår falder til under 30% af investeringerne i feltet.

Friindtægten (oil allowance) tænkes fastsat i værdier i stedet for i mængder. Investeringstillægget ved fastsættelsen af afskrivningen (up-lift) foreslås ophævet 1 1/2 år efter produktionsstart. Endelig foreslås den særlige sikkerhedsklausul (safe-guard) ophævet.

Den endelige udformning tænkes foretaget på baggrund af forhandlinger med selskaberne.

Spørgsmål 2:

Hvor mange efterforskningsboringer er gennemført i 1979 og 1980 i de øvrige Nord-sølande?

	England	Norge	Holland	Tyskland
1979.....	44	23	17	—*)
1980.....	44	33	22	—*)

*) Ingen oplysninger for de pågældende år.

Svar:

Efter foreliggende oplysninger er antallet af efterforskningsboringer i Nordsøområdet i øvrigt som følger:

Spørgsmål 3:

Hvilke tekniske krav stilles der til en øget efterforskningsaktivitet i Nordsøen?

Svar:

En forøgelse af efterforskningen i Nordsøen forventes ikke at ville stille nye, principielt anderledes tekniske krav end de nugældende. Det skal i denne forbindelse bemærkes, at en af de væsentligste faktorer med hensyn til den teknologiske udfordring i forbindelse med off-shore aktiviteter, nemlig havdybden, ikke udgør noget specielt problem i den danske del af Nordsøen, hvor dybden normalt er på ca. 50 m (med et maksimum på ca. 70 m), hvilket er væsentligt mindre, end hvad der arbejdes på i visse dele af den engelske og norske sektor.

For at kunne intensivere aktiviteten kræves i hovedsagen kun tilvejebringelse af yderligere ressourcer af samme karakter, som kendes fra den hidtidige efterforskning. Det drejer sig i første række om skibe til seismiske undersøgelser, mobile boreplatforme samt det nødvendige personale til bemanning af disse og til behandling af indsamlede data.

En sådan udvikling i aktiviteten må naturligvis følges op af en tilsvarende styrkelse af det offentliges forudsætninger for at kunne udøve den fornødne regulering og kontrol til sikring af, at efterforskningen foregår på forsvarlig måde under hensyntagen til miljø-mæssige og sikkerhedsmæssige forhold.

Spørgsmål 4:

Der ønskes oplysninger om koncessionsvilkår, aktivitet m.v. i den tyske del af Nordsøen, og hvilke resultater man har opnået her.

Svar:**Koncessionsvilkår.**

Det tyske koncessionssystem er i vidt omfang et delstatsanliggende. Nordsøkoncessioner udstedes typisk i to faser. En efterforskningsfase, omfattende både forundersøgelse og efterforskning, og en indvindingsfase, hvortil der gives særskilte tilladelser.

Efter de foreliggende oplysninger gives efterforskningstilladelsen for 3 år med mulighed for forlængelse 3 år ad gangen et ikke nærmere opgivet antal gange. Indvindingsstilladelsen gives for 30 år med mulighed for forlængelse med 10 år ad gangen, ligeledes uden begrænsning.

Der er ingen regler om arealtilbagelevering af blokkene, som er på ca. 150 km², heller ikke ved fornyelse af efterforsknings- eller indvindingsstilladelse.

Der aftales et arbejdsprogram med de enkelte rettighedshavere. Programmet kræves opfyldt som vilkår for at opnå en forlængelse af tilladelserne. Gøres et fund, kan man ansøge om en indvindingsstilladelse.

Produktionsafgiften er 17 pct. af værdien af de producerede mængder.

Der betales almindelig selskabsskat på ca. 45 pct. Tallet kan ikke opgives præcist, fordi selskabsskattesatsen er progressivt stigende med fortjenesten inden skat.

Der er i de tyske koncessionsvilkår ingen option på statsdeltagelse.

Aktivitet.

Langt den overvejende del af det tyske Nordsø-område er koncessionsbelagt. Med hensyn til efterforskningsaktivitet henvises til besvarelsen af spørgsmål 2 og til vedhæftede tabel over koncessionsbelagt område sammenlignet med efterforskningsboringer.

Der er konstateret gas i det tyske Nordsø-område to forskellige steder, men indvinding er endnu ikke påbegyndt.

År	Koncessionsbel. område (km ²)	Samlet koncessionsbel. område (km ²)	Efterforskn. boringer	Samlet antal efterforskningsboringer	Samlet koncessionsbelagt område
					Samlet antal efterforskningsboringer
1964	23.600	23.600	1	1	23.600
1965	-	-	5	6	3.933
1966	-	-	5	11	2.145
1967	-	-	1	12	1.967
1968	-	-	0	12	1.967
1969	-	-	0	12	1.967
1970	-	-	0	12	1.967
1971	-	-	0	12	1.967
1972	12.000	35.600	0	12	2.967
1973	-	-	0	12	2.967
1974	-	-	2	14	2.543
1975	-	-	5	19	1.873
1976	-	-	5	24	1.483
1977	-	-	11	35	1.017
1978	-	-	1	36	989

Spørgsmål 5:

Er ministeren bekendt med, at der for øjeblikket kun eksisterer ganske få borerigge, der opfylder regeringens egne betingelser for at kunne operere i Nordsøen året rundt?

Svar:

De betingelser, som de danske myndigheder opstiller ved godkendelse af boreplatforme, der kan operere i Nordsøen året rundt, er i al væsentlighed sammenfaldende med de krav, som engelske, tyske, hollandske og norske myndigheder stiller. Dette er hovedsagelig et resultat af den harmonisering af sikkerhedsforskrifter, der på internationalt plan har fundet sted siden 1973, primært i »det nordvesteuropæiske samarbejde vedrørende sikkerhed og miljøbeskyttelse ved udnyttelse af undersøiske ressourcer« samt i den under FN etablerede »Inter-Governmental Maritime Consultative Organization« (IMCO).

Det vil således være hovedreglen, at boreplatforme godkendt af engelske, tyske, hollandske og norske myndigheder til arbejde i Nordsøen også vil kunne godkendes af danske myndigheder til tilsvarende operationer i den danske del af Nordsøen. Der er således tale om et stort antal boreplatforme, der vil

kunne opfylde de danske myndigheders krav for at operere i Nordsøen året rundt.

Operationer i den danske del af Nordsøen, der har relativt lav vanddybde, gennemføres mest hensigtsmæssigt og med de laveste omkostninger med boreplatforme, der har ben (de såkaldte jack-ups), men også andre platformstyper kan dog anvendes. I dag arbejder omkring 30-40 boreplatforme af alle typer i den nordlige del af Nordsøen.

Endvidere arbejder et stort antal boreplatforme andre steder i verden, der vil kunne operere hele året i Nordsøen, ligesom yderligere et antal er under bygning. Endelig vil antallet af den mest attraktive boreplatformstype, der i dag kan godkendes for helårsanvendelse i Nordsøen, jack-ups, i den nærmeste fremtid blive væsentligt forøget, idet en række nye platforme af denne type vil blive færdiggjort.

Spørgsmål 6:

Vil energiministeren oplyse, i hvilke Nordsølande koncessionsområder er blevet taget tilbage gennem lovgivning før koncessionsperiodens udløb?

Svar:

Jeg er ikke bekendt med, at koncessionsområder i Nordsølandene er taget tilbage ved lov. Lovforslag nr. L 187 rummer heller ikke bestemmelser, der indebærer, at koncessionsområder tages tilbage.

Derimod er der ved lovgivning eller aftaler sket tilpasninger af de vilkår, hvorunder olie og gas indvindes. Som eksempel kan anføres Norge, hvor bl.a. det i 1976 indførte normprissystem til beregning af skat og royalt blev gjort anvendeligt også ved beregning af royalt i henhold til tidligere udstedte koncessioner.

Endvidere kan nævnes Storbritannien, hvor der i 1975 med udgangspunkt i regeringens krav om ændringer påbegyndtes forhandlinger med olieselskaberne om statsdeltagelse i koncessioner udstedt før 1975. Disse forhandlinger afsluttedes i 1978 og omfattede 62 olieselskaber. Den statslige deltagelse i disse selskaber indebærer, at staten gennem det statslige selskab deltager direkte i beslutninger vedrørende de enkelte felter og har ret til at købe 51 pct. af den producerede olie.

Ligesom i Norge har man også i Storbritannien gennemført ændringer i lovgivningen, der har fået virkning for bestående koncessioner. Ved Petroleum and Submarine Pipeline Act, 1975, blev der således indført regler om betaling af royalt i form af olie og øgede efterforskningskrav samt bestemmelser om, at selskabernes programmer for efterforskning, udvikling og produktion kræves forhandlet med og tiltrådt af regeringen, der tillige kan påbyde gennemførelse af visse arbejder.

Spørgsmål 7:

Vil energiministeren oplyse, hvordan reglerne er i Norge og England for bortfald af retten til det oprindelige bevillingsområde (dvs. arealafgivelse)?

Svar:

I Storbritannien er arealafgivelserne efter de for energiministeriet foreliggende oplysninger forskellige for koncessioner på landområdet og på kontinentalsoklen, og reglerne har været forskellige for de enkelte koncessionsrunder.

På landområdet meddeles produktionstilladelser med eneret til efterforskning og indvinding for områder på op til 250 km². Tilla-

delsen gælder for 4 år, med mulighed for forlængelse for 20 år under forudsætning af, at arbejdsprogrammer m.v. er opfyldt. Ved forlængelsen afgives 50 pct. af arealet. Herefter har selskaberne mulighed for en forlængelse på 10 år uden yderligere arealafgivelse.

På søterritoriet og kontinentalsoklen meddeles produktionstilladelserne for blokke à ca. 250 km² for en periode af 6 år. Hvis arbejdsprogrammer m.v. er opfyldt, kan tilladelser meddelt i 1.-4. runde efter de 6 år forlænges for 40 år, idet 50 pct. af koncessionsarealet afgives. For tilladelser meddelt i 5.-6. runde er arealafgivesprocenten 66½ pct. og i 7. runde (1980), som bl.a. omfatter tidligere tilbagegivne arealer, er arealafgivesprocenten igen 50 pct. I disse runder er forlængelsesperioden 30 år.

I Norge meddeles udvindingstilladelser med eneret til efterforskning og indvinding for blokke à ca. 500 km² for en periode af 6 år. Hvis arbejdsprogrammer m.v. er opfyldt, kan tilladelsen kræves forlænget med 30 år for indtil halvdelen af det oprindelige areal. Omfatter tilladelsen flere blokke, skal mindst halvdelen af hver blok afgives, medmindre olie- og energidepartementet tillader andet.

Såfremt der er gjort fund af kulbrinter, der dækker mere end halvdelen af en blok, reduceres arealafgivelsen tilsvarende. Det område af en blok, som rettighedshaveren bevarer, skal normalt være på mindst 100 km².

Spørgsmål 8:

Hvor mange bevillingsområder (blokke) i Norge har for tiden ingen bevillingshavere?

Hvor stort et areal udgør sådanne områder?

Er der herimellem blokke, der grænser op til det danske koncessionsområde?

Hvor mange?

Hvor stort et areal?

Svar:

Kontinentalsoklen syd for 62. nordlige breddegrad er inddelt i 315 blokke, som dækker et samlet areal på ca. 130.000 km². Hver blok dækker et areal på 450-500 km².

Pr. 31. december 1980 var 73 blokke koncessionsbelagte. I perioden 1965-80 har det samlede koncessionsbelagte område været på 60.285 km² fordelt på 126 blokke. Heraf er 40.088 km² tilbageleveret, således at det kon-

cessionsbelagte område pr. 31. december 1980 var på 20.197 km².

I det norske område, der grænser op til det danske sydvestområde, er alle blokke på nær én koncessionsbelagt.

I området, der grænser op til det danske nordøstområde, er der ingen koncessionsbelagte blokke.

I alt er 19 blokke, som grænser op til det danske område, ikke koncessionsbelagt.

Spørgsmål 9:

Ministeren bedes redegøre nærmere for, hvilke virksomheder der før 1962 har foretaget efterforskningsboringer m.v. i den danske undergrund, og hvilke resultater der foreligger for regeringen fra den periode.

Svar:

Det retlige grundlag for efterforsknings- og indvindingsvirksomhed før 1962 var først lov nr. 27 af 19. februar 1932 om efterforskning og indvinding af råstoffer i kongeriget Danmarks undergrund og senere lov nr. 181 af 8. maj 1950 om efterforskning og indvinding af råstoffer i kongeriget Danmarks undergrund. Med bevilling i henhold til disse love har følgende virksomheder foretaget efterforskning efter kulbrinter m.v. indtil 1962:

1935-1938: Mr. F. Ravlin var bevillingshaver, og Danish American Prospecting Co. (DAPCO) blev stiftet. Der blev i perioden udført enkelte geofysiske undersøgelser og 2 dybdeboringer.

1938-1957: Bevillingshaver var DAPCO, hvis aktier nu ejedes af Gulf Refining Company. Der blev foretaget en systematisk geofysisk kortlægning af landområdet og udført 18 egentlige dybdeboringer, 89 geologiske undersøgelsesboringer (såkaldte strukturboringer) og 55 boringer efter salt.

1957-1959: Bevillingshaver var DAPCO, hvis aktier var overtaget af Standard Oil of New Jersey (Esso). Det geofysiske arbejde fortsattes, og der udførtes 11 dybdeboringer.

1959-1962: Ingen bevillingshaver.

Der er i perioden 1935-59 ikke gjort fund af kulbrinter i et omfang, der har muliggjort kommerciel udnyttelse. De indsamlede data, som opbevares på Danmarks Geologiske Undersøgelse, har bidraget til den nuværende viden om Danmarks undergrund.

Spørgsmål 10:

Har regeringen til hensigt at etablere raffinaderi og distributionsnet for olieprodukter?

Svar:

En beslutning om etablering af et statsligt raffinaderi og et distributionsnet for olieprodukter kan i givet fald påregnes gennemført af Dansk Olie & Naturgas A/S (D.O.N.G. A/S).

Der er imidlertid ingen konkrete planer om etablering af raffinaderi og distributionsnet for olieprodukter. På længere sigt kan det dog ikke udelukkes, at den forsyningsikkerhed, som er sigtet med den foreslåede lovgivning, kun vil kunne tilgodeses i det ønskede omfang, hvis et af staten ejet selskab også råder over en vis raffinaderikapacitet enten alene eller i samarbejde med andre danske eller udenlandske selskaber. Deltagelse i raffineringsaktiviteter indebærer ikke nødvendigvis etablering af distributionsnet, men heller ikke dette bør vel på forhånd udelukkes, hvis det af hensyn til opnåelse af den ønskede forsyningsikkerhed viser sig hensigtsmæssigt.

Spørgsmål 11:

Siden staten ikke råder over et distributionssystem for raffinerede olieprodukter, formodes det, at staten vil videresælge den Nordsø-olie, staten vil komme til at råde over, til de etablerede oliefirmaer.

Foregår sådant videresalg til samme pris, som staten har købt olien for, eller er der tale om en højere pris til dækning af udgifter og kommissioner til staten?

Svar:

Det stillede spørgsmål, som oprindeligt vedrørte forslag til lov om køberet for staten til flydende kulbrinter (L 157), har jeg forelagt for bestyrelsesformanden i Dansk Olie & Naturgas A/S (D.O.N.G. A/S), der i den anledning har meddelt følgende:

»Der er ikke på indeværende tidspunkt taget endelig stilling til, hvilken prispolitik et af staten ejet selskab til sin tid vil føre med hensyn til den Nordsø-olie, som man i henhold til lovforslaget vil komme til at råde over. Det må dog forudses, at salgsprisen i givet fald skal dække påløbne udgifter samt sædvanlig kommission, idet det under alle

omstændigheder forudsættes, at D.O.N.G. A/S' aktiviteter også på dette område vil skulle foregå på et kommercielt konkurrencemæssigt grundlag.«

Spørgsmål 12:

Vil ministeren ændre sammensætningen af det i § 19 omtalte olienævn, således at det bliver i overensstemmelse med bestemmelserne i lov nr. 181 af 24. maj 1972 om voldgift og at begge parter i et kommercielt forhold udpeger samme antal medlemmer?

Svar:

Jeg finder ikke anledning til at ændre den efter lovforslaget foreskrevne sammensætning af olienævnet under hensyn til, at den

pågældende myndighed ikke, som tilfældet er inden for voldgiftssystemet, har kompetence til at træffe den endelige afgørelse mellem parterne. De af olienævnet truffene afgørelser kan indbringes til prøvelse ved de almindelige domstole.

Olienævnet må endvidere antages at byde på væsentlige processuelle fordele i form af en hurtigere og billigere sagsbehandling end den, som voldgiftssystemet muliggør.

Spørgsmål 13:

Under henvisning til §§ 19-22 i lovforslaget udbeder udvalget sig ministerens kommentarer til nedenstående indlæg af hrs. dr.jur. Bernt Hjejle, fra Berlingske Tidende 17. februar 1981.

Berlingske Tidende 17. februar 1981

Den tredje afgrund

Af
Bernt Hjejle

Højesteretsagfører,
dr. jur.

Bernt Hjejle

REGERINGENS lovforslag nr. 157 om køberet for staten til flydende kulbrinter, d.v.s. olie og gas fra Danmarks undergrund, tillægger staten eller et af staten ejet selskab ret til at købe en del af den fra Danmarks undergrund producerede olie og gas. Det hedder videre i paragrafferne 3 og 4, hvis der ikke opnås enighed mellem køber (staten) og sælger om prisen, beregningsgrundlaget eller øvrige leveringsvilkår, kan tvisten indbringes for et »nævns« bestående af en formand og to medlemmer, hvis formand udpeges af præsidenten for Højesteret og de to andre medlemmer af energirepræsentanten, altså køberens repræsentant. Når flertallet af »nævnet« medlemmer udpeges af køberens repræsentant, og sælgeren ikke har repræsentanter i »nævnet«, er det umiddelbart indlysende, at »nævnet« ikke er nogen upartisk instans.

Som den, der (i min disputats) i sin tid tog problemet om gyldigheden af retsafgørelser truffet af andre instanser end de ordinære domstole op til videnskabelig behandling, følger jeg trang til at udtale mig om denne bestemmelse og dens konsekvenser.

Jeg udviklede dengang det hovedsynspunkt — som vel nu forekommer selvfølgeligt, at vor retsplejes grundsatninger medførte, at retsafgørelser truffet af en domsinstans, der ikke gav garanti for en upartisk afgørelse, var ugyldige. Højesteret har i en række domme — navnlig i sager om gyldigheden af foreningsvoldgiftsretters afgørelser — nærmere udformet denne retsgrundsatning, som senere i Lov om Voldgift af 24. maj 1972 har fundet udtryk i bestemmelsen om, at en voldgiftsaktale er ugyldig, når den foreskriver en sammensætning af voldgiftsretten eller en sagsbehandling, som ikke er betryggende for parterne eller en af disse. Det er en fundamental retsgrundsatning, at en retsafgørelse skal fremgå af en upartisk instans.

heraf understreges særlig af to forhold.

FOR DET FØRSTE er det ikke rimeligt, at borgerne skal gennem to instanser for at få en upartisk afgørelse. I forvejen har vi i vor forvaltning — navnlig inden for skatteretten — for mange for borgerne tidskrævende og besværlige specialinstanser, og også på det her omhandlede område kan det dreje sig om økonomisk store og vidtrækkende afgørelser, så der kan stå alvorlige ting på spil, i hvilke tidsfaktoren kan spille en betydelig rolle.

Men dernæst har ministeren for at camouflere den manglende upartiskhed til og med anbragt en af Højesterets præsident udpeget dommer som formand i dette »nævn«. Dette vil jo normalt betyde, at præsidenten udpeger en højesteretsdommer til hvervet. Og værst ville det selvfølgelig netop være, såfremt en højesteretsdommer skulle have sæde i dette »nævn«, allereede fordi det vil virke afstrækkende for borgere, der tænker på appel, idet disse vil frygte for, at den domstol, til hvilken afgørelsen kan appelleres, vil lade sig påvirke af, at en højesteretsdommer har medvirket.

— Men under alle omstændigheder må det være utiladeligt ved lov at pålægge Højesterets præsident — vor retsplejes øverste repræsentant — at skulle udpege en formand — hvad enten han nu er højesteretsdommer eller ej — til en ikke-upartisk domsinstans, hvis afgørelser, såfremt de (af køberen) angribes i et ugyldighedssøgsmål ved de ordinære domstole, efter domspraksis vil blive kendt ugyldige.

BORGERNES SIKKERHED for upartiske retsafgørelser er en grundlæggende faktor i vort samfundssystem. For at bruge et udtryk fra min artikel i Berlingske Tidende 4. februar om »Den anden afgrund«: »Kalken mellem murstene i vor samfundsbygning« er sælt sammen ikke blot af en stabil økonomi — hvis forfald er Heinesens afgrund — og af gensidig tillid til givne ord og trufne aftaler — hvis sammenbrud er den anden afgrund —, men også af tillid til vore retsinstansers upartiske afgørelser, kort sagt: retssikkerheden. Svækkes tilliden til denne sidste faktor, åbner der sig her en tredje afgrund. Vor

samfundsbygning begynder at slå betænelige revner. De i Nordspolie-lovne indeholdte bestemmelser er — uanset deres mere eller mindre behændige camouflager — et brud med vigtige principper i vor retsorden. Man griber sig i at stille det spørgsmål: Er det virkelig Staunings, Buhls, Hedtofts og H. C. Hansens socialdemokrati — der stod for den almindelige borgers retsbesgreber — som nu kører disse love gennem Folketinget? Nej, det er det ikke, men det er nok heller ikke det, partiet i dag ønsker at være. Meget — ikke mindst principper: Ved tvang, ikke ved forhandling — kunne tyde derpå.

Der er et gammelt ord, der siges, at »når små mænd kaster lange skygger, er det et sikkert tegn på, at solen er ved at gå ned«. — Kun små mænd kunne fremsætte et sådant lovkompleks og dermed kaste lange og mørke skygger. Solen er ved at gå ned over det danske samfund. — Med en tom pengekasse, uden gensidig tillid og uden retssikkerhed skal det nok blive koldt og mørkt i Danmark.

Svar:

Den i lovforslaget foreskrevne fremgangsmåde for den endelige prisfastsættelse gældende for de olieprodukter, der i henhold til køberetten erhverves af staten, finder jeg er i overensstemmelse med almindeligt anerkendte retsprincipper og dansk forvaltningstradition.

Udover hvad der følger af de sædvanlige retsprincipper gældende for forvaltningens virksomhed, kan man ved at henlægge kompetencen til et uafhængigt nævn med en særlig sagkundskab under ledelse af en af højesterets præsident indstillet formand styrke retsgarantierne i afgørelsesmåden.

I modsætning til ordningen på mange andre områder er der herudover adgang til at få nævnets afgørelse prøvet ved de almindelige domstole. Det er derfor min opfattelse, at retssikkerhedshensyn er tilgodeset i videre omfang end sædvanligt.

Den i artiklen fremsatte kritik hviler således på den forkerte antagelse, at olienævnet vil komme til at fungere som en dømmende myndighed.

Spørgsmål 14:

Hvordan defineres/beregnes »en rimelig markedspris«, som omtales i § 19?

Svar:

Til besvarelse af spørgsmålet skal jeg anføre, at det anvendte begreb ikke i lovforslaget er tillagt en betydning, der muliggør en præcisering gennem opstilling af enkle definitioner eller beregningsmåder.

Begrebet markedspris er imidlertid velkendt inden for den almindelige formueret, særlig kontrakts- og erstatningsretten, hvor domstolene i forskellige sammenhænge har fortolket begrebet med udgangspunkt i produktets kommercielle pris.

Rimelighedskriteriet skal i overensstemmelse hermed udtrykkes, at prisfastsættelsen sker ved en samlet vurdering af alle relevante momenter efter de principper, der normalt følges.

Spørgsmål 15:

Hvorledes er den foreslåede prisfastsættelse i forhold til det norske normprissystem?

Bør det ikke forlanges i loven, at medlemmer af olienævnet er materielt uafhængige af

oliefirmaer, f.eks. ikke har aktier i sådanne firmaer?

Svar:

Ifølge de norske regler i kgl. resolution af 25. juni 1976 fastsættes normpriserne af Petroleumsprisrådet, der består af 5 medlemmer udnævnt af kongen.

Normprisen skal svare til, hvad råolie kunne have været omsat for mellem uafhængige parter på et frit marked. Med uafhængige parter menes købere og sælgere, som indbyrdes ikke har sådanne fælles interesser, at det kunne have påvirket en aftalt pris. Ved vurderingen skal der bl.a. tages hensyn til opnåede og noterede priser for råolie af samme eller tilsvarende art med nødvendig justering for kvalitetsforskelle, transportomkostninger m.v. til Nordsøområdet eller andre aktuelle markeder, leveringstid, betalingstid og vilkår i øvrigt, opnåede og noterede priser for råolieprodukter med nødvendig justering for bearbejdning m.v. samt andre sammenlignelige priser eller vurderinger, som måtte findes. Der skal tages hensyn til, hvorvidt det drejer sig om aftaler mellem tilknyttede selskaber eller andre aftaler, hvor særlige forhold eller øvrige betingelser må have haft betydning for prisfastsættelsen.

Normprisen fastsættes 2 gange årligt for de 2 forudgående kvartaler ad gangen. Der kan fastsættes en foreløbig normpris.

Før en endelig normpris fastsættes, skal de berørte parter have en frist på mindst 3 uger til at afgive en udtalelse. Petroleumsprisrådet skal derefter give en foreløbig vurdering af prisfastsættelsen og give parterne en frist på 2 uger til at udtale sig herom.

Petroleumsprisrådets afgørelser kan indbringes for olie- og energidepartementet.

De norske normpriser fastsættes på basis af historiske prisoplysninger med henblik på skatte- og royaltyberegning, medens der i lovforslagets §§ 19–22 foreslåede system tages sigte på prisfastsættelse ved fremtidigt køb. De to systemer er derfor ikke sammenlignelige.

Medlemmerne af olienævnet vil være omfattet af de almindelige forvaltningsrettlige habilitetsregler. Særligt lovfæstede habilitetsregler for olienævnsmedlemmer er derfor ikke nødvendige.

Spørgsmål 16:

Vil energiministeren oplyse, hvordan olieprisen for de statslige olie-køb fastsættes i henholdsvis England og Norge i tilfælde af uenighed mellem koncessionshaverne og de statslige olieselskaber?

Vil ministeren samtidig oplyse, i hvilke andre lande der eksisterer olienævn, der i tilfælde af uenighed skal afgøre købsprisen, hvor køberen (staten) kan udpege flertallet af udvalgets medlemmer?

Svar:

I Storbritannien har det statslige olieselskab BNOC ret til at købe 51 pct. af produktionen af olie og naturgas til markedsprisen.

Prisen fastsættes ved forhandling med de enkelte selskaber eller grupper af selskaber, der indvinder olien. Principielt skal de statslige køb ikke stille selskaberne finansielt ugunstigere end ved salg til anden side.

I tilfælde af manglende enighed om prisen afgøres denne af et panel af uafhængige eksperter.

Ifølge de oplysninger, der foreligger for energiministeriet, har der, bortset fra ved introduktionen af systemet, kun været få tilfælde af uenighed om prisen mellem BNOC og sælgerne.

I Norge har Statoil ikke køberet til en del af produktionen, jfr. besvarelsen af spørgsmål 18.

Jeg er ikke bekendt med olienævn i andre lande med samme funktion som det foreslåede olienævn. Det i svaret på spørgsmål 15 omhandlede petroleumsprisråd i Norge består af 5 medlemmer udnævnt af kongen. Rådets afgørelser kan påklages til olje- og energidepartementet, hvis afgørelser kan indbringes for domstolene.

Baggrunden for den valgte måde at afgøre disse spørgsmål på er således noget forskellig fra land til land, og der ses ikke at være noget umiddelbart sammenligningsgrundlag i forhold til den danske problemstilling.

Spørgsmål 17:

Vil energiministeren oplyse, hvorvidt ikke-statsejede olieproducenter i England har mulighed for at tilbagekøbe den olie, det statsejede selskab BNOC har køberet til? Såfremt sådanne muligheder eksisterer, hvorle-

des er de praktiske arrangementer og betingelser herfor?

Svar:

Som resultat af genforhandlinger af de britiske koncessioner, der var meddelt i de 4 første koncessionsrunder blev der i 1977 indgået såkaldte »participation deals« mellem regeringen, BNOC og olieselskaberne. Det vigtigste element heri var en ret for BNOC til at erhverve 51 pct. af selskabernes olieproduktion fra kontinentalsokkelområdet til gældende markedspriser.

Ordningen er gennemført ved individuelle aftaler med de enkelte selskaber tilpasset disse situation og i øvrigt betinget af tidspunktet for aftalens indgåelse. Det samme gælder de tilbagekøbsrettigheder, som køberetten er kombineret med.

I den første aftale, indgået med BP 1. juli 1976, fik BNOC køberet til 51 pct. Der var aftalt følgende tilbagekøb:

1977	100 pct.
1978	100 pct.

For årene 1979–81 forudsatte tilbagekøb, at BP kunne skaffe BNOC tilsvarende mængder og kvaliteter olie fra andre kilder.

I de senest indgåede aftaler er tilbagekøbsmuligheden ifølge de for energiministeriet foreliggende oplysninger kun udtrykt som en principiel tilkendegivelse af, at energiministeren er parat til at drøfte spørgsmålet om tilbagekøb i forbindelse med BNOC's udøvelse af sin køberet. Ministeren har således afgørelsen af, om et ønske om tilbagekøb skal imødekommes.

Ved tilbagekøb efter de nævnte aftaler sælger BNOC til købsprisen. De praktiske arrangementer beror i øvrigt på aftaler mellem BNOC og selskaberne.

Med hensyn til koncessioner meddelt i 5. og 6. koncessionsrunde har BNOC en andel på 51 pct. i koncessionerne, og der er derfor ikke tale om køberet. Den nuværende britiske regering har forlangt, at BNOC sælger nogle af disse andele, men således at selskabet bevarer en køberet på 51 pct., uden at der gives tilbagekøbsrettigheder.

I den 7. koncessionsrunde er BNOC ikke obligatorisk partner i konsortierne, men har 51 pct. køberet, idet det er tilkendegivet olie-

selskaberne, at et ønske om tilbagekøb ikke vil blive imødekommet af energiministeren.

De britiske tilbagekøbsregler må – som de i aftalen med D.U.C. indeholdte – ses som et overgangsfænomen i forbindelse med indførelse af en statslig køberet ved genforhandling af koncessionerne.

Spørgsmål 18:

Vil energiministeren oplyse, hvorvidt den norske stat har køberet til olie produceret af ikke-statsejede olieselskaber fra den norske del af Nordsøen? I givet fald, hvad er reglerne herfor?

Svar:

Hverken den norske koncessionslovgivning eller de enkelte norske koncessioner hjemler en køberet for staten til olie produceret af de ikke-statsejede selskaber svarende til den køberet, der er stillet forslag om i §§ 19–22.

Den norske stat kan imidlertid bestemme, at producenterne skal levere til dækning af nationale behov. Sådanne leverancer betales efter markedsprisen i Norge. Opnås der ikke enighed om prisen, fastsætter departementet denne. Endvidere kan det i krigstilfælde, kriser og tilsvarende situationer bestemmes, at en rettighedshaver skal stille indvunden olie til disposition for norske myndigheder. Prisen fastsættes efter samme regler som ved levering til nationalt behov.

De norske regler må ses på baggrund af, at det statslige olieselskab Statoil får adgang til olien ved direkte deltagelse i indvindingen fra de enkelte felter.

Spørgsmål 19:

Hvilke former for statslig virksomhed i henhold til § 8 i lovforslaget har regeringen planer om at søge iværksat, og hvilke godkendelser og eventuel ny lovgivning vil dette statslige engagement kræve?

Svar:

Regeringen har ikke for nærværende taget stilling til, hvilke former for statslig virksomhed der kan blive tale om i henhold til § 8 i lovforslaget. Flere forskellige modeller vil kunne bringes i anvendelse, hvilket vil bero på konkrete vurderinger i forbindelse med de

fremtidige tilladelser ved udlodningen af de enkelte blokke.

Der ses ikke at være noget specielt behov for særlige tilladelser til et statsligt selskabs deltagelse – hvad enten det er et dansk eller et udenlandsk selskab – idet hele godkendelsesproceduren omkring de enkelte tilladelser forudsættes at være ens for alle typer af rettighedshavere, herunder også den i lovforslaget indeholdte forelæggelse for folketingets energipolitiske udvalg.

Det følger heraf, at der ikke er noget behov for en særlig lovgivning om et statsligt engagement på dette område.

Spørgsmål 20:

Udvalget udbeder sig oplysninger om, hvorledes skatteklausulen i gaskontrakten mellem D.O.N.G. A/S og D.U.C. vil virke.

Ministeren bedes derfor tilsende udvalget kopi af den del af gaskontrakten, der vedrører beskatningsforhold samt regeringens og A. P. Møllers vurdering heraf.

Svar:

Der er redegjort for skatteklausulen i resuméet af aftalerne af 9. marts 1979 mellem D.U.C. og D.O.N.G. A/S i forslag til anlægslov for naturgasforsyning og i handelsministerens besvarelse af spørgsmål 19–20, 87–88 og 108 til lovforslaget samt af spørgsmål 18–20 vedrørende naturgasaftalerne af 9. marts 1979 mellem D.U.C. og D.O.N.G. A/S.

Klausulen er indeholdt i naturgasaftalernes kapitel VI, der rummer prisbestemmelserne. Aftalerne opererer med to forskellige prisbegreber – en såkaldt basispris og en såkaldt bundpris.

Basisprisen, der den 1. januar 1979 udgjorde 40 D.kr./Gcal, reguleres efter ændringer i priserne for nærmere angivne olieprodukter og markeder. Denne regulering sker kvartalsvis bagud på basis af 12 måneders gennemsnitspriser. Endvidere reguleres basisprisen efter, hvor meget det daglige kontraktkvantum udgør af D.U.C.'s maksimale leveringsforpligtelse.

Bundprisen udgjorde den 1. januar 1979 33 D.kr./Gcal. Denne pris reguleres lineært med en stigning på 3 pct. p. a. samt efter ændringer i kurserne for nærmere angivne landes valuta.

Køber skal til enhver tid betale den højeste af de anførte to priser. Under hensyntagen til oliepriserens kraftige stigning må dette forventes at indebære, at basisprisen vil udgøre afregningsprisen.

Både den regulerede basispris og den regulerede bundpris er eksklusive punktafgifter, told og omsætningsafgifter. Sådanne afgifter m.v. skal tillægges basis-, respektive bundprisen, dvs. overvæltet på køber.

Herudover reguleres *bundprisen* for skatter og afgifter, der pålægges sælger som ejer eller producent af naturgas, samt for forøgelse heraf. Bestemmelsen omfatter ikke generelle forøgelse i selskabsskatten. Ændringer i den almindelige selskabsskat får således ikke virkning for bundprisen (og basisprisen, jfr. nedenfor).

Basisprisen reguleres normalt ikke med de ovenfor nævnte skatter. Såfremt pålæg af eller forøgelse af disse skatter og afgifter ikke kan begrundes i realprisstigningerne på olie efter april 1978, dvs. at skatterne går ud over, hvad der er baggrund for i realprisstigningerne på verdensmarkedet, skal parterne dog forhandle om, i hvilken udstrækning sådanne skatter og afgifter m.v. skal lægges på basisprisen, med den hensigt at ophæve nettoeffekten af byrden af sådanne pålagte eller forøgede skatter. Uenighed herom afgøres ved voldgift.

Som følge af, at der har fundet væsentlige olieprisstigninger sted efter april 1978, indebærer bestemmelsen om regulering af basisprisen, at overvæltning af skatter m.v. på denne pris ikke vil kunne finde sted, medmindre der indføres skatter af et meget væsentligt omfang.

Aftalerne af 9. marts 1979 er indgået imellem D.U.C. og D.O.N.G. A/S og jeg finder ikke at kunne medvirke til at ophæve den fortrolighed, som aftalerne er omfattet af. Som anført i resumeet af gasaftalernes kapitel VI regulerer skatteklausulen alene forholdet mellem aftalparterne, jfr. i overensstemmelse hermed handelsministerens besvarelse i 1979 af spørgsmål nr. 88 fra folketingets energipolitiske udvalg.

Spørgsmål 21:

Udvalget udbeder sig en redegørelse for den irske koncessionslovgivning og -politik samt beskatningsforhold vedrørende udvin-

ding etc. af flydende kulbrinter. Hvorledes har disse forhold indvirket på mulighederne for at få indgået aftaler med olieselskaberne.

Svar:

Som en foreløbig besvarelse af det stillede spørgsmål kan jeg oplyse, at jeg har anmodet udenrigsministeriet om at indhente oplysninger om den irske koncessionslovgivning og -politik m.v.

I fortsættelse af min foreløbige besvarelse af 24. april 1981 kan jeg på basis af informationer indhentet af udenrigsministeriet oplyse følgende om irsk koncessionslovgivning og -politik m.v.

Det lovmæssige grundlag for de irske koncessioner udgøres af Petroleum and Other Minerals Development Act af 1960 og Continental Shelf Act af 1968.

I 1959 meddeltes eneretsbevilling til efterforskning og indvinding af kulbrinter på hele det irske landområde til en gruppe amerikanske selskaber, som i 1966 overdrog bevillingen i dens helhed til Marathon Petroleum Ireland Limited. Efter forhandlinger om fornyelse af koncessionen blev der i 1969 indgået en aftale, der indebar, at koncessioner udvidedes til at omfatte 4 områder til havs.

Arealerne på sokkelområdet er blevet udbudt på koncessionsvilkår, der svarer til de britiske og norske vilkår.

Der er følgende hovedelementer i vilkårene for offshorekoncessioner meddelt efter 1975.

Efterforskningstilladelser med eneret meddeles for 6 år (9 år for områder med over 600 fods havdybde). Efter 4 år afgives 50 pct. af det oprindelige areal. Hvis der ved udløbet af 6-årsperioden ikke er gjort kommercielle fund, kan efterforskningstilladelsen forlænges for 3 år for højst 25 pct. af det oprindelige areal, såfremt arbejdsprogrammer m.v. er opfyldt.

Når der er gjort kommercielle fund, skal bevillingshaveren straks ansøge om *indvindingstilladelse*. En sådan tilladelse skal meddeles indehaveren af efterforskningstilladelsen, når den pågældende har opfyldt sine forpligtelser i henhold til efterforskningstilladelsen. Indvindingstilladelsen meddeles for 28 år. Til denne periode kan føjes den even-

tuelt resterende del af efterforskningsperioden.

Der arbejdes med et *bloksystem* med en blokstørrelse på ca. 250 km².

Ved meddelelse af tilladelsen fastsættes specificerede *arbejdsprogrammer* for 3-årsperioder.

Royaltyprocenten er for olie afhængig af feltets produktion efter følgende skema:

Produktion i bbl/dag*)	Royaltypct.
Indtil 40.000	8
40.000– 99.999	10
100.000–224.999	12
225.000–349.999	14
350.000–	16

*) 1 bbl = 159 l

For naturgas er der en fast royaltyprocent på 12½.

Ministeren kan for enkelte felter fastsætte lavere royaltyprocenter, såfremt produktionen ellers ikke ville være rentabel. Royaltyen kan forlanges erlagt i form af olie med 6 måneders varsel.

Foruden royalty betales der en engangsafgift ved tilladelsens udstedelse, og der betales en arealafgift, der i 1980-runden er fastsat til et beløb stigende fra 20 £ til 80 £ pr. km² i efterforskningsperioden. I indvindingsperioden betales en afgift på 2.000 £ pr. km² pr. år.

Staten (dvs. et statsorgan eller et statselskab) har ret til at deltage med op til 50 pct. i udviklingen af og indvindingen fra kommercielle felter. Bestemmelsen har endnu ikke været bragt i anvendelse. Der er ikke køberetsregler, men der findes bestemmelser om levering til nationale behov.

For så vidt angår den irske koncessionspolitik udtalte den irske energiminister ved åbningen af 2. koncessionsrunde i november 1980, at regeringen ved meddelelse af tilladelser vil lægge vægt på følgende forhold:

- Omfanget af de arbejdsforpligtelser, selskaberne vil påtage sig.
- Selskabernes tekniske formåen.
- Selskabernes finansielle styrke.
- Selskabernes erfaringer fra efterforskning, såvel på irsk som på fremmed område.
- Selskabernes villighed til at anvende irske varer og tjenesteydelser.

f) Selskabernes mulighed for at levere olie til det statslige olieselskab, Irish National Petroleum Corporation.

Der eksisterer endnu ingen særlig beskatningslovgivning vedrørende indkomster fra kulbrinteindvinding. Den almindelige selskabsskattelovgivning vil finde anvendelse, men med særlige afskrivningsregler. Baggrunden herfor er, at der hidtil ikke har været olieproduktion, og at der ikke har været noget egentligt overskud at beskatte fra det eneste gasfelt – Kinsale-feltet – der er i produktion. Ifølge de for energiministeriet foreliggende oplysninger er beskatningsspørgsmålet genstand for nærmere overvejelser hos de irske skattemyndigheder.

Om aktiviteten på irsk område kan oplyses, at der har været afholdt en koncessionsrunde i 1976, og i 1980 er en ny runde påbegyndt. Siden 1977 er der meddelt 13 forundersøgelsestilladelser, der fortsat består. I første koncessionsrunde meddeltes 11 efterforskningstilladelser for 43 blokke, hvoraf 7 tilladelser for 25 blokke fortsat er gældende. I den anden runde, hvor koncessionsforhandlingerne forventes afsluttet i april/maj 1982, udbydes 108 blokke. Imellem de to runder har man endvidere sluttet aftaler med interesserede selskaber enkeltvis uden udbydelse i runde. I 1980 har man eksempelvis meddelt 2 offshorekoncessioner for i alt 7 blokke og 2 koncessioner på landområdet.

Spørgsmål 22:

Der anmodes om en samlet redegørelse for, hvilke bestemmelser, reguleringer og statslige styringsmuligheder i lovforslaget som D.U.C. ikke vil være underlagt.

Svar:

Den virksomhed, der udøves af bevillingshaverne i henhold til eneretsbevillingen af 8. juli 1962 med senere aftaler m.m. er som udgangspunkt omfattet af lovforslaget ifølge § 1 om lovens almindelige anvendelsesområde og overgangsbestemmelsen i § 40, stk. 2, hvorefter bevillinger og tilladelser udstedt efter den gældende undergrundslov opretholdes med de ændringer, der følger af lovforslaget.

Flere af lovforslagets enkelte bestemmelser finder imidlertid af følgende grunde ikke anvendelse på eneretsbevillingen af 1962:

For det første undtager lovforslaget i § 40, stk. 2, direkte bevillingshaverne fra bestemmelserne dels i § 19-22 om køberet for staten til flydende kulbrinter, dels i § 29 om overdragelse af tilladelser.

Når bestemmelserne om køberet for staten til flydende kulbrinter ikke skal gælde for D.U.C. skyldes det, at aftalen af 1981 med D.U.C. efter forhandlingsresultatet vil indeholde bestemmelser om køberet for staten.

Lovforslagets § 29 om overdragelse af tilladelser omfatter ikke bevillingen med A. P. Møller-selskaberne, der tidligere har fået tillagt en begrænset ret til indbyrdes overdragelse af bevillingen. Bevillingen kan ifølge dens § 13 i øvrigt ikke overføres til andre uden samtykke fra energiministeren.

Endelig tilføjes, at der er enighed med bevillingshaverne om, at der ved fastsættelse efter § 14 af tidspunktet for påbegyndelse af indvinding tillige skal tages hensyn til bevillingshavernes behov for et bæredygtigt økonomisk grundlag, og at bestemmelsen i § 15, stk. 2, tænkes anvendt på en sådan måde, at udnyttelsen fortsat vil være økonomisk. I tilfælde af uenighed skal tvister løses ved voldgift, hvilket vil blive søgt hjemlet i et ændringsforslag, der fremsættes snarest.

Den anden gruppe af undtagelser udgøres af de bestemmelser, der som følge af deres eget indhold ikke har betydning for den eksisterende bevilling, da de omhandler tilladelser og vilkårene herfor. Det drejer sig om følgende bestemmelser: §§ 3-9, 12, 13, § 27, stk. 2, §§ 31-33 og § 34, stk. 2.

Lovforslaget bygger som den tidligere lov på det princip, at rettighedshavernes virksomhed i vidt omfang reguleres ved individuelt fastsatte vilkår i de enkelte tilladelser eller senere godkendelser af f.eks. indvindingsplaner, hvilket muliggør en løbende tilpasning efter ændrede ydre forhold såsom ny geologisk viden eller nye økonomiske forudsætninger.

Den nye aftale med bevillingshaverne indebærer, at eneretsbevillingen undergives styringsmuligheder, der i vidt omfang svarer til vilkår, der vil blive fastsat i nye bevillinger, såvel i henseende til efterforskningsforløbet som i forbindelse med godkendelse af indvindingsforanstaltninger.

Spørgsmål 23:

Hvilke konsekvenser har det for statens beskatningsret, at D.U.C. ikke er omfattet af § 9? Er der tale om, at D.U.C. ud over arealafgift, produktionsafgift og de gebyrer og engangsudgifter, som er nævnt i bemærkningerne (s. 9) også kan påberåbe sig frihed for beskatning på andre områder? Betyder det eksempelvis, at staten ikke kan fastsætte en afgiftsbetaling, der står i forhold til det økonomiske udbytte.

Ministeren bedes indhente en kommentar til disse spørgsmål fra D.U.C.

Svar:

Lovforslaget § 9 vedrører de økonomiske vilkår i fremtidige tilladelser, bl.a. i form af produktions- og arealafgifter, og som anført i bemærkningerne (side 13, højre spalte) træder disse afgifter ikke i stedet for den almindelige indkomstbeskatning, herunder den bebudede beskatning af indkomster ved olie- og gasudvinding.

Afgifterne for de nuværende bevillingshaver er fastlagt i § 10 i eneretsbevillingen af 8. juli 1962. Bestemmelserne heri og i lovforslagets § 9 indebærer ingen begrænsning i statens almindelige beskatningsret.

Jeg har anmodet bevillingshaverne i D.U.C. om en kommentar til de rejste spørgsmål. Svaret vil blive fremsendt, når det foreligger.

Spørgsmål 24:

Hvilke parallelle bestemmelser til § 13, stk. 2 og stk. 3, findes der i den nye aftale med D.U.C.?

Svar:

Bestemmelserne i lovforslagets § 13, stk. 2 og 3, har bl.a. til formål at sikre, at konstaterede kommercielt udnyttelige forekomster ikke henligger uudnyttede.

Samme sigte har reglerne i § 2 i forslag til lov om regulering af eneretsbevilling til efterforskning og indvinding af kulbrinter i Danmarks undergrund, hvorefter eneretten til et område omfattet af undtagelseskategorierne i stk. 1 kun kan bevares, når betingelserne i stk. 2-5 er opfyldt.

Dette indebærer, at retten til arealer, der rummer kommercielt udnyttelige forekomster, kun kan bevares, hvis fyldestgørende ansøgning om godkendelse af indvindings-

Bilagshæfte til betækn. o. lovf. vedr. Danmarks undergrund

foranstaltninger m.m. forelægges energiministeren senest 1 år efter afgivelsen af erklæring om, at forekomsten er kommercielt udnyttelig, og at indvinding vil blive iværksat. Endvidere er det en betingelse, at energiministeren godkender de foreslåede indvindingsforanstaltninger, og at indvinding iværksættes til det tidspunkt, der er fastsat i den af energiministeren godkendte indvindingsplan. Ved fastsættelsen af tidspunktet for påbegyndelsen af indvinding skal det påses, at forekomsten på hensigtsmæssig måde vil kunne bidrage til Danmarks energiforsyning og sikre udnyttelsen af eksisterende eller planlagte behandlings- og transportsystemer.

Ifølge resultatet af forhandlingen mellem regeringen og bevillingshaverne vil disse bestemmelser indgå i den endelige aftale, og de vil også finde anvendelse på gjorte fund i det sammenhængende område i sydvest, som bevillingshaverne kan bevare med henblik på fortsat efterforskningsaktivitet, jfr. resumé af 10. marts 1981 af forhandlingen mellem regeringen og bevillingshaverne.

De aftalte regler skønnes at ville medføre, at gjorte fund vil blive udnyttet, således at de hensyn, der søges tilgodeset ved lovforlagets system for nye tilladelser også er sikret i aftalen med bevillingshaverne.

Spørgsmål 25:

Indebærer det, at D.U.C. ikke er omfattet af § 13, at staten ikke kan forlænge indvindings tilladelser for D.U.C.? Gælder det også i tilfælde af, at der er foretaget en regulering efter §§ 14 og 15?

Svar:

I medfør af den gældende undergrundslov er der meddelt en eneretsbevilling for 50 år. Loven indeholder ikke regler om forlængelse af tilladelser. Når eneretsbevillingen af 8. juli 1962 udløber i 2012, skal bevillingshaverne derfor, hvis de ønsker at fortsætte virksomheden, ansøge om en ny tilladelse på det til den tid gældende lovgrundlag.

Den i § 13, stk. 4, indeholdte hjemmel til, når særlige omstændigheder taler herfor, at forlænge tidsrummet for den forlængelse, der er omhandlet i § 13, stk. 2 og 3, eksempelvis i tilfælde, hvor der i medfør af § 14 og § 15, stk. 2, ud fra samfundsmæssige hensyn er

foretaget en udskydelse af indvindingen, finder ikke anvendelse på bevillingen.

En fortsættelse af virksomheden efter bevillingens udløb forudsætter derfor som ovenfor nævnt udstedelse af en ny tilladelse.

Spørgsmål 26:

Der anmodes om en beskrivelse af de til §§ 20 og 21 svarende norske regler.

Svar:

I den norske lovgivning findes der ikke regler med samme sigte som reglerne i forslaget kapitel 5 om køberet for staten.

Der er i svaret på spørgsmål 18 redegjort for de gældende norske regler om levering til dækning af nationalt behov og levering i krigssituationer o. l.

Spørgsmål 27:

Hvorfor er D.U.C. undtaget fra § 27, stk. 2?

Svar:

Således som § 27, stk. 2, er udformet, finder den alene anvendelse i forbindelse med udstedelse af nye bevillinger, og der er derfor ikke tale om, at bevillingshaverne i henhold til den eksisterende kulbrintebevilling og deres partnere specielt er undtaget fra bestemmelsen.

Spørgsmål 28:

Hvilke bestemmelser svarende til § 33 findes der i aftalen med D.U.C.?

Svar:

En bestemmelse svarende til lovforlagets § 33 findes i den gældende undergrundslovs § 6, og i overensstemmelse hermed er der i A. P. Møllers eneretsbevilling af 1962 i § 12, stk. 5 og 6, fastsat nærmere bestemmelser om, hvorledes der ved bevillingens udløb, opgivelse eller fortabelse skal forholdes med de til indvindingen hørende anlæg.

Disse bestemmelser er ikke ændret ved det med A. P. Møller indgåede forlig.

*Spørgsmål 29:**Ad §§ 5 og 8.*

Kan det fastsættes, at D.O.N.G. A/S skal have ret til at indtræde i en efterforsknings-

tilladelse, uden at dette har været forelagt for det energipolitiske udvalg?

Svar:

En særskilt efterforskningstilladelse i henhold til § 5 vil kunne meddeles, bl.a. på vilkår, at Danskolie & Naturgas A/S skal have ret til at indtræde i den af tilladelsen omfattede virksomhed. Ofte fastsættes en ret for et statselskab til at indtræde i en rettighedshavers virksomhed dog kun med henblik på indvinding.

I en særskilt efterforskningstilladelse vil et i medfør af § 5, stk. 1, 3. pkt., givet tilsagn om en fortrinsstilling ved meddelelsen af en eventuel senere indvindingstilladelse kunne betinges af, at Danskolie & Naturgas A/S skal have ret til at indtræde i virksomheden.

I begge situationer kan efterforskningstilladelsen meddeles efter lovforslaget uden forelæggelse for folketingets energipolitiske udvalg, medens den senere indvindingstilladelse vil skulle forelægges.

For så vidt angår kulbrinteefterforskning er det ikke muligt at meddele tilladelse hertil uden forelæggelse for folketingets energipolitiske udvalg, da tilladelserne kun kan meddeles som kombinerede efterforsknings- og indvindingstilladelser i henhold til § 13. De vil derfor altid være omfattet af forelæggelseskravet i § 6, stk. 1.

Jeg er rede til at overveje en ændring, hvorefter også særskilte efterforskningstilladelser, i hvilke der gives rettighedshaveren tilsagn om en fortrinsstilling til en indvindingstilladelse i direkte fortsættelse af og på grundlag af det udførte efterforskningsarbejde, først kan meddeles efter, at sagen har været forelagt folketingets energipolitiske udvalg.

Spørgsmål 30:

Ad § 10.

Kan det kræves af en rettighedshaver, at indvinding af en forekomst kun må finde sted under opfyldelse af kravene i 1. pkt. — eksempelvis, at associeret gas ikke afbrændes — og hvilke konsekvenser vil det have for et selskabs indvindingsrettigheder m.v., hvis man nægter at opfylde de stillede krav?

Svar:

Efter forslaget § 10 må indvinding eller dertil sigtende foranstaltninger først iværksættes efter, at planen for virksomheden, herunder for produktionens tilrettelæggelse, og de påtænkte anlæg er godkendt af energiministeren.

De hensyn, der skal lægges til grund ved denne godkendelse, fremgår af bestemmelsens 1. pkt. og vil komme til udtryk gennem de vilkår, der stilles for godkendelse. Det vil således i en godkendelse ud fra hensynet til at undgå, at råstoffer går til spilde, kunne fastsættes, at indvinding af kulbrinter skal ske på en sådan måde, at associeret gas ikke afbrændes som et led i den løbende produktion, men alene afbrændes i ekstraordinære eller egentlige nødsituationer. Endvidere kan det fastsættes, som det i dag er tilfældet for produktionen fra Dan-feltet, at kun gas, der produceres fra borer med en relativt lille mængde gas i forhold til den producerede mængde olie, må afbrændes.

Afbrændes gas i strid med et sådant vilkår, vil dette efter forslaget § 30, stk. 1, nr. 1, kunne medføre tilbagekaldelse af rettighedshaverens efterforsknings- og indvindingstilladelse på samme måde, som manglende overholdelse af øvrige vilkår for virksomheden vil kunne gøre det.

Såfremt rettighedshaveren nægter at iværksætte indvinding i den i § 13, stk. 1, omhandlede 6 års periode under opfyldelse af et stillede vilkår, kan energiministeren i henhold til § 13, stk. 3, 2. pkt., pålægge rettighedshaveren at iværksætte indvinding. Tilsidesættelse af et sådant påbud vil kunne medføre tilbagekaldelse af efterforsknings- og indvindingsstilladelsen i henhold til § 30, stk. 1, nr. 1.

Undlader en rettighedshaver, efter at efterforsknings- og indvindingstilladelsen er blevet forlænget med f.eks. 30 år med henblik på indvinding at iværksætte indvinding, på de af energiministeren fastsatte vilkår for godkendelsen af indvindingsforanstaltningerne efter § 10, vil der kunne foreligge en overtrædelse af vilkår i efterforsknings- og indvindingstilladelsen om, at enerettens bevarelse forudsætter, at kommercielt udnyttelige fund indvindes. I så fald vil tilladelsen kunne tilbagekaldes efter reglerne i § 30.

Mener rettighedshaveren, at fastsættelsen af et sådant vilkår er ulovlig, kan ministerens afgørelse på sædvanlig måde inddrages for domstolene.

Spørgsmål 31:

Samlet tabel over boreaktiviteten inden for eksempelvis de sidste 10–15 år i Nordsølandene udbedes.

Svar:

Til besvarelse af det stillede spørgsmål fremsendes vedlagt tabel over efterforskningsboringer udarbejdet af energistyrelsen.

Oversigt over efterforskningsboringer påbegyndt i respektive år i de forskellige nordsøsektorer.

År	Danmark	Norge	Storbritannien	Holland	Vesttyskland
1962.....	0				
1963.....	0				
1964.....	0		1		1
1965.....	0		10		5
1966.....	1		20		5
1967.....	1		42		1
1968.....	5	11	31	7	0
1969.....	2	14	42	15	0
1970.....	3	13	22	11	0
1971.....	3	13	24	15	0
1972.....	1	14	32	11	0
1973.....	4	13	41	13	0
1974.....	2	17	55	16	2
1975.....	4	14	74	18	5
1976.....	1	21	53	19	5
1977.....	5	13	52	23	11
1978.....	3	14	31	18	1
1979.....	0	23	44	17	*)
1980.....	1	33	44	22	*)

*) Ingen oplysninger for de pågældende år.

Oplysningerne om antallet af efterforskningsboringer i Norge, Storbritannien, Holland og Tyskland er baseret på offentliggjort materiale (offshore-tidsskrifter, eksempelvis: Financial Times, North Sea Letter).

Spørgsmål 32:

Der ønskes en præcisering af, under hvilke omstændigheder § 15, stk. 2, kan tænkes at finde anvendelse.

Svar:

Bestemmelsen i § 15, stk. 2, tager sigte på to typer af situationer. Den første type er situationer, hvor hensynet til en forsvarlig og hensigtsmæssig indvinding gør det nødvendigt at gribe ind med det samme over for en uheldig udvikling i et reservoir uden at afvente udløbet af den periode, for hvilken der i medfør af § 15, stk. 1, er fastsat en maksimal produktionsrate.

Et eksempel på en sådan situation er en uventet stigning i den mængde gas, der pro-

duceres sammen med olien, der for visse typer af reservoirer gør det nødvendigt at lukke den eller de produktionsboringer, hvori stigningen er konstateret. Herved nedsættes den øjeblikkelige produktion med henblik på at undgå tab af reservoirenergi, og man undgår en formindskelse af den samlede mængde olie, der kan indvindes fra feltet.

En sådan nedsættelse kan allerede gennemføres efter gældende ret, idet alle hidtidige godkendelser af indvindingsforanstaltninger er sket med et forbehold om, at relevante vilkår kan tages op til fornyet vurdering i lyset af fremkomne nye oplysninger – herunder produktionserfaringer.

Det skal dog understreges, at i de her nævnte situationer vil rettighedshavernes interesser i vidt omfang være sammenfaldende med samfundets, således at der ikke nødvendigvis vil være uenighed mellem myndighederne og rettighedshaverne om de skridt, der tages i en sådan situation.

Den anden type af situationer foreligger, hvor tungtvejende samfundsmæssige hensyn gør en ændring nødvendig. Der tænkes bl.a. på muligheden af at strække produktionen fra et felt over en længere periode for derved at skabe kapacitet til at behandle produktionen fra et andet felt, som ikke økonomisk vil kunne bære bygning eller drift af et selvstændigt behandlingsanlæg, jfr. herved § 16 om samordning.

Endvidere tænkes på muligheden af den situation, at produktionen på dansk område skulle nå en sådan størrelse, at oliesektoren kan forvride samfundsøkonomien gennem overophedning. I så tilfælde vil produktionen kunne nedsættes – typisk samtidig med, at igangsætning af nye felter udskydes i medfør af § 14. Denne situation kan dog ikke tænkes at indtræde i indeværende tiår, og om den overhovedet er mulig, kan kun yderligere efterforskning give fingerpeg om.

Endelig tænkes bestemmelsen bragt i anvendelse i krisesituationer, hvor en oliemangel truer eller er indtruffet, da der kan blive tale om at øge fastsatte produktionsmaksima i kortere perioder eller at fastsætte mindsteproduktion.

Spørgsmål 33:

Ad § 19.

Der ønskes en redegørelse for, hvorledes man agter at operere med/udnytte statslig køberet til flydende kulbrinter i henhold til § 19 og i henhold til vilkår i tilladelser.

Svar:

Lovforslagets § 19 giver energiministeren mulighed for at udøve en køberet på indtil halvdelen af en rettighedshavers løbende produktion af flydende kulbrinter, uanset om en tilsvarende ret er fastsat i en tilladelse.

I tilladelser i henhold til loven kan der fastsættes vilkår om køberet for staten. Sådanne vilkår vil kunne supplere lovens bestemmelser, eksempelvis med hensyn til den praktiske ordning omkring udøvelsen af køberetten. Endvidere kan der i en tilladelse fastsættes en køberet, der går udover den lovbestemté, afhængigt af, hvilke muligheder de enkelte områder frembyder.

Ordningen indebærer ikke, at den statslige køberet i henhold til lovens § 19 vil blive udnyttet anderledes end en køberet, der tilli-

ge måtte være fastsat som vilkår i en tilladelse.

Spørgsmål 34:

På hvilken måde vil energiministeriet søge at registrere de økonomiske konsekvenser af aktiviteten i den danske undergrund (olie- og gasindvinding). Der tænkes på de statslige indtægter og udgifter, på konsekvenserne i form af investeringer i Danmark, og på opgørelsen af og placeringen af bevillingshaverens overskud (evt. flytning af overskud til udlandet).

Svar:

De nuværende bevillingshavere i Nordsøen og deres partnere aflægger årligt regnskaber og afgiftsberegning vedrørende aktiviteter i henhold til eneretsbevillingen af 8. juli 1962. Regnskaber og afgiftsberegning gennemgås af energistyrelsen som tilsynsførende på det økonomiske område i samarbejde med en konsulent på det regnskabsmæssige område. I øvrigt er de nuværende bevillingshavere forpligtet til at indsende selvangivelse med regnskaber i overensstemmelse med skattelovgivningens krav til form og indhold heraf til skattemyndighederne. Det samme vil blive tilfældet for kommende bevillingshavere.

Bl.a. med henblik på den forventede udvikling i efterforskningen og indvindingen af kulbrinter i den danske del af Nordsøen har energistyrelsen i 1980 arbejdet med at formulere supplerende retningslinier for regnskabsaflæggelsen. Arbejdet er ikke afsluttet, men det har medført, at de nuværende bevillingshavere for årene fra og med 1977 har meddelt en række supplerende regnskabsmæssige oplysninger til brug for tilsynets vurdering af de igangværende aktiviteter.

Nye rettighedshavere vil i lighed med de nuværende bevillingshavere være pligtige at meddele alle oplysninger, som er nødvendige for ministerens tilsyn. Det må imidlertid henset til ønsket om at sikre det offentliges indseende med aktiviteterne forventes, at kommende tilladelser vil indeholde mere detaljerende bestemmelser vedrørende rettighedshavers forpligtelse til aflæggelse af regnskaber m.v. (herunder planlagte investeringstal). Fra myndighedsside planlægges det på basis her-

af at udgive årlige beretninger om olie/gas-aktiviteterne på dansk område.

Energistyrelsen påbegyndte i 1980 etablering af EDB-mæssige faciliteter til udførelse af økonomiske vurderinger af først og fremmest olie/gas-projekter i Nordsøen. Dette arbejde er vidt fremskredent, og det vil i nær fremtid være muligt på grundlag af en række forudsætninger at gennemføre beregninger af statens andel af indtægterne ved olie/gas-produktionen ved forskellige koncessionsformer.

De analyser, myndighederne umiddelbart vil kunne foretage, vil dog være forbundet med usikkerhed på forskellige felter. Størrelsen af den statslige andel af indtægterne vil således være afhængig af bevillingshavernes fradragsmuligheder, hvilke i dag er uafklarede.

For så vidt angår de investeringer, som bevillingshaverne afholder i Danmark i forbindelse med deres virksomhed på olie/gasområdet, får myndighederne allerede i dag kendskab til omfanget af disse gennem den overvågningsprocedure, der er etableret vedrørende bevillingshavernes brug af dansk arbejdskraft og danske varer i deres aktiviteter.

I dag kan styrelsen ikke fuldt ud redegøre for investeringsudviklingen på dansk område, idet det er uafklaret, i hvilken udstrækning de nuværende bevillingshavere er pligtige at meddele planlagte investeringstal (ud over oplysninger vedrørende ansøgte projekter). Disse oplysninger vil være omfattet af lovforlagets § 26, således at myndighedernes muligheder for at have indseende hermed forbedres.

For så vidt angår spørgsmålet om overflytning af overskud til udlandet er energistyrelsen i samarbejde med den regnskabsmæssige konsulent i gang med en undersøgelse heraf. Det overvejes for øjeblikket, hvorledes et nært samarbejde med skattemyndighederne på dette område mest hensigtsmæssigt kan organiseres. I øvrigt har skattemyndighederne allerede efter de gældende skatteregler mulighed for skattemæssigt at tilsidesætte overførsler af overskud til udlandet, hvis overførslen sker imellem forbundne selskaber til f.eks. urealistiske afregningspriser. Den kommende olielovgivning herhjemme kan meget vel tænkes at komme til at indeholde bestemmelser, der i højere grad end de nu-

gældende sikrer, at reelle overskud ved kulbrinteudvinding også bliver undergivet beskatning her i landet.

Spørgsmål 35:

Ad besvarelsen af spørgsmål 22.

Vil der ved det omtalte ændringsforslag – efter hvilket der ved brug af §§ 14 og 15 skal tages hensyn til bevillingshavernes økonomiske interesser – blive tale om, at det er det enkelte felt, som skal have »et bæredygtigt økonomisk grundlag«, eller er det bevillingshavernes samlede aktivitet?

Svar:

Jeg skal indledningsvis præcisere, at det ved besvarelsen af spørgsmål 22 bebudede ændringsforslag alene vil indeholde bestemmelser, der hjemler adgang til at lade afgørelser efter lovforlagets § 14 og § 15, stk. 2, angående nuværende bevillingshavere undergive voldgiftsbehandling. Det er nødvendigt at sikre sig en klar bemyndigelse hertil, da afgørelser truffet af den offentlige forvaltning efter gældende ret i øvrigt efterprøves endeligt af domstolene.

En hensyntagen til de økonomiske forhold hos den, der vil indvinde et olie- eller gasfund strider i øvrigt næppe mod lovforlagets angivelser vedrørende det skøn, som ministeren udøver ved afgørelser efter de pågældende bestemmelser. Forvaltningen kan ikke sagligt ganske bortse fra de økonomiske omstændigheder, hvorunder rettighedshaverne udøver virksomheden.

Til det rejste spørgsmål om skønnets nærmere indhold skal jeg først bemærke, at forliget med bevillingshaverne ikke omtaler spørgsmålet om afgrænsning af bedømmelsesgrundlaget. Jeg mener heller ikke, det vil være muligt at binde skønnet på den måde, som spørgsmålet forudsætter.

Som det fremgår af lovforlaget, indgår der i skønnet en række til dels indbyrdes afhængige overordnede hensyn og faktiske forhold, der skal afvejes i en samlet vurdering.

Jeg finder det derfor ikke muligt på forhånd at fastslå, om det vil være en vurdering af det enkelte felt eller af en bevillingshavers samlede aktivitet, der vil blive lagt til grund ved udøvelsen af skønnet efter § 14 og § 15, stk. 2.

Spørgsmål 36:

Nedenstående artikel fra Information, den 30. april 1981, fremhæver, at de nuværende bevillingshavere vil have mulighed for at foretage en skattemæssig afskrivning ved opgø-

relsen af olie- og gasindtægterne af aktiviteter i andre dele af koncernen – som følge af, at bevillingshaverne ikke er omfattet af § 29. Er dette korrekt? Vil ministeren redegøre for de skattemæssige konsekvenser af undtagelsesbestemmelsen?

Information, den 30. april 1981.

Rederiet A. P. Møller får skattemæssige fordele

A. P. Møller kan afskrive olieindtægter mod andre aktiviteter i koncernen

AF POUL ALBRET

Rederiet A. P. Møller får skattemæssige fordele i forhold til nye oleselskaber, der vil deltage i oliejagten i den danske undergrund.

Som det eneste selskab får rederiet mulighed for at afskrive indtægter ved olieaktivitet mod udgifter i andre dele af A. P. Møller-koncernen.

Det fremgår af et svar fra energiminister Poul Nielson til Folketingets energipolitiske udvalg. Udvalget har bedt ministeren om en redegørelse for de særregler i den kommende undergrundslov, der gælder for A. P. Møller og dets partnere i Dansk Undergrunds Consortium (DUC) — Shell, Texaco og Chevron.

En af særbestemmelserne drejer sig om statens muligheder for at kontrollere overførsler af interesser mellem forskellige selskaber.

I den nye undergrundslov kan dette ikke ske uden ministerens tilladelse. Dette gælder også for overførsler mellem parterne i DUC. Men koncessionshaveren A. P. Møller kan derimod frit flytte rundt på interesserne mellem de tre A. P. Møller-selskaber, der deler bevillingen.

Det drejer sig om Dansk Boreselskab A/S, A/S Dampskibsselskabet Svendborg og Dampskibsselskabet af 1912 A/S. De to sidste er hovedselskaberne i koncernen, mens det første blev oprettet til lejligheden, da A. P. Møller fik koncessionen.

Opgiver »skattehegn«

Formålet med at kontrollere

overførsler af interesser er først og fremmest skattemæssigt. Fremtidige bevillinger vil kun blive givet til selskaber, der udelukkende beskæftiger sig med indvinding af olie og gas. Og derudover vil man forsøge at etablere et skattemæssigt »hegn« mellem de pågældende selskaber og et udenlandsk moderselskab, så man kan lukke skattemæssige overførsler mellem selskaberne.

Regeringen har nu tilsyneladende opgivet at sætte dette »hegn« om Dansk Boreselskab, som er A. P. Møllers indvindingselskab. Dette betyder, at A. P. Møller ved at flytte interessedele fra Dansk Boreselskab til de to andre selskaber kan afskrive olieindtægterne mod en lang række andre aktiviteter.

A. P. Møller har tidligere søgt Handelsministeriet om sambeskatning for selskaberne, men har fået afslag. En sambeskatning giver samme muligheder som den ordning,

som regeringen nu har accepteret.

Ud over denne særregel opregner energiminister Poul Nielson i sit svar en række undtagelsesbestemmelser for DUC.

Kommende selskaber skal sælge 50 procent af den indvundne olie til staten, mens DUC højst kommer af med 40 procent.

Ifølge en kommende undergrundslov vil staten kunne udskyde indvindingsplaner, hvis det ikke passer i landets energipolitik. Ligeledes vil man kunne ændre indvindingsplaner, hvis samfundshensyn taler for det. Disse bestemmelser gælder kun i begrænset omfang for DUC — idet der skal tages særlige økonomiske hensyn til konsortiet. Og kan DUC og energiministeren ikke blive enige skal konflikten løses ved voldgift.

Og endelig har Energiministeriets tilsyn mindre vidtgående rettigheder over for DUC end for nye selskaber.

Svar:

Overgangsbestemmelsen i § 42, stk. 2, ifølge hvilken § 29 ikke ændrer § 13 i eneretsbevillingen af 8. juli 1962, indebærer, at den bestående adgang til uden energiministerens godkendelse at overføre bevillingen mellem de i bevillingshavernes konsortium deltagende juridiske personer opretholdes.

Antagelse af nye bistasdydere eller ændringer i de gældende samarbejdsaftaler, der direkte eller indirekte vedrører anpartsforholdene mellem partnerne i D.U.C. eller sammensætningen af konsortiet i øvrigt, vil derimod kun kunne finde sted efter tilladelse fra energiministeren.

Overgangsbestemmelsen angår således ikke skattemæssige forhold, idet det er den bestående retstilstand efter undergrundsloven af 1950 og eneretsbevillingen af 1962, som opretholdes. Bevillingshavernes skattemæssige stilling beror på den gældende skatte Lovgivning.

Spørgsmål 37:

Kan ministeren bekræfte, at den eneste begrundelse for, at de nuværende bevillingshavere er undtaget fra § 9, er, at tilladelse til indvinding allerede er givet, og at der derfor ikke vil være tale om at skulle fastsætte produktionsafgifter, arealafgifter m.m., men at det på den anden side ikke udelukker, at staten kan fastsætte en beskatning, som står i forhold til det økonomiske udbytte ved indvindingen.

Svar:

Lovforslagets § 9 finder efter sit eget indhold ikke anvendelse på de nuværende bevillingshavere i henhold til eneretsbevilling af 8. juli 1962, da bestemmelsen vedrører vilkår i fremtidige tilladelser. Jeg kan derfor bekræfte, at der ikke vil være tale om at fastsætte produktionsafgifter, arealafgifter m.m. i henhold til § 9 for bevillingshaverne.

Statens samlede andel af indkomsterne fra olie- og gasindvindingen er ikke fastlagt med den i bevillingen fastsatte produktionsafgift. Bevillingshaverne og deres partnere er omfattet af den almindelige selskabsbeskatning, og som fremhævet i min forelæggelsestale er det regeringens hensigt straks i begyndelsen af folketingsåret 1981-82 at fremsætte lovforslag om en mere tidssvarende beskatning af ind-

komster ved olie- og gasindvinding med virkning for indkomster indtjent efter 1. januar 1982. Royalty-bestemmelsen i § 10 i bevillingen af 8. juli 1962 er ikke til hinder herfor.

Spørgsmål 38:

Vil ministeren præcisere, hvordan § 10 kan anvendes over for de nuværende bevillingshavere i en situation, hvor bevillingshaverne ikke ønsker at foretage en indvinding på de betingelser, som staten kræver opfyldt.

Hvordan har retstilstanden været hidtil? Kunne staten have tvunget D.U.C. til at starte indvindingen fra Skjold-feltet i 1977 på daværende handelsminister Ivar Nørgaards betingelser?

Svar:

Lovforslagets § 10 om godkendelse af indvindingsforanstaltninger m.m. gælder for bevillingshaverne i henhold til eneretsbevillingen af 8. juli 1962. Det følger endvidere af det indgåede forlig med bevillingshaverne, at det er en betingelse for at bevare retten til et kommercielt udnytteligt fund, at indvinding iværksættes i henhold til en godkendt indvindingsplan.

En undladelse af at iværksætte indvinding med den begrundelse, at man ikke ønsker at foretage indvinding på de vilkår, der er indeholdt i en sådan godkendelse, vil derfor indebære, at retten til den pågældende forekomst bortfalder, jfr. besvarelsen af spørgsmål 30.

Den nuværende retstilstand kan beskrives med henvisning til vedlagte skriftlige besvarelse af spørgsmål nr. 174 (folketingsåret 1979-80) fra Preben Vilhjelms.

Staten ville ikke i 1977 kunne have pålagt D.U.C. at iværksætte indvinding fra Skjold-feltet.

ENERGIMINISTERIET

Energiministerens skriftlige besvarelse af spørgsmål nr. 174 stillet af Preben Vilhjelms (VS).

Spørgsmål:

»Hvor længe vil regeringen affinde sig med, at bevillingshaverne undlader at iværksætte indvinding af olie fra Ruth-feltet (Skjold-feltet) på de økonomisk forsvarlige

betingelser, som blev fastsat i ministeriets indvindingstilladelse i september 1977?»

Svar:

Ved handelsministeriets godkendelse af indvindingsanlægget på Ruth-strukturen (Skjold-feltet) var det bl.a. en betingelse, at olieproduktionen først måtte påbegyndes, når bevillingshaverne havde godtgjort, at den væsentligste del (85 pct.) af den løbende producerede gas bevaredes.

Herved var det underforstået, at såfremt gassen kunne nyttiggøres, ville vilkåret også være opfyldt.

Bevillingshaverne ønskede imidlertid ikke at iværksætte en produktion, hvorved vilkåret opfyldtes gennem reinjektion af gassen, da man anså, at dette ville skade feltet og dermed den samlede produktion fra feltet.

Handelsministeren tilkendegav i sit svar af 9. januar 1978 på et af folketingets energipolitiske udvalg stillet spørgsmål at: »Såfremt en naturgasproduktion iværksættes – omfattende ilandføring af gas – vil tekniske indvendinger fra bevillingshavernes side med hensyn til reinjicering af gassen i Ruth-strukturen ikke længere kunne gøres gældende, og såfremt de økonomiske forhold i øvrigt omkring projektet fortsat måtte anses for at være kommercielt forsvarlige, måtte handelsministeriet tage op til overvejelse, om det ville være i strid med de forudsætninger, hvorunder bevillingen er givet, såfremt projektet ikke blev fremmet behørigt.«

Som Preben Wilhjelm ved, er det nu besluttet at gennemføre naturgasprojektet med ilandføring af gassen fra Nordsøen, og spørgsmålet om niveauefterforsknings- og indvindingsaktiviteten vil som meddelelse i statsministerens redegørelse af 6. november 1979 være et af hovedspørgsmålene i de forhandlinger, regeringen vil indlede med bevillingshaverne.

Spørgsmål 39:

Ministeren bedes oplyse om konsekvenserne for det offentlige og for det private erhvervsliv af lovforlagets vedtagelse i henseende til behovet for specialuddannet arbejdskraft.

Har Danmark eksempelvis tilstrækkelig kapacitet med hensyn til geologer på dette område?

Svar:

Jeg har forelagt spørgsmålet for undervisningsministeren, der har oplyst følgende:

»Den nye undergrundslov og aftale med Dansk Undergrunds Consortium forventes at betyde øget efterspørgsel efter geologer, geofysikere og teknikere inden for oliebranchen som følge af øget efterforskningsaktivitet i den danske del af Nordsøen og på det danske landområde.

Da der i Nordsø-området og ikke mindst i Norge allerede nu er konstateret en meget betydelig mangel på højt uddannet personel til olie/gas-eftersøgning, og da efterspørgslen efter geologer også har været stor i Danmark i de senere år (blandt andet affødt af råstofloven, der blev vedtaget i 1977), har det faglige landsudvalg for de naturvidenskabelige uddannelser nedsat et geologi-underudvalg med henblik på at vurdere dette behov og på grundlag af analysen stille forslag til, hvorledes det konstaterede behov vil kunne dækkes, herunder hvilke foranstaltninger til styrkelse af de berørte uddannelser der bør sættes i værk. En behovsanalyse er for tiden ved at blive gennemført i samarbejde med private og statslige organer.

Når behovsanalysen foreligger, vil der blive taget stilling til, hvilke foranstaltninger der bør iværksættes til imødegåelse af forventede mangelsituationer.«

Jeg kan henholde mig hertil, idet det skal understreges, at den almindelige erfaring fra udviklingen på dette område i vore nabolande peger i retning af, at der er en klar sammenhæng mellem omfanget af de nationale bestræbelser på at dække de særlige arbejdsområder på olie/gas-området og de opnåede resultater med hensyn til f.eks. afledte positive erhvervsmæssige konsekvenser af udviklingen på netop dette område.

Spørgsmål 40:

Finder ministeren således, at den nedskæring, der for tiden foregår ved de naturvidenskabelige fakulteter på Københavns og Århus universiteter (begrundet i en overproduktion af biologer) er rimelig?

Svar:

Jeg har forelagt spørgsmålet for undervisningsministeren, der har oplyst følgende:

»Den nedskæring af optagelsen, der finder sted inden for det naturvidenskabelige hovedområde ved Københavns og Århus universiteter vedrører kun biologer, hvor arbejdsløsheden er betydelig for øjeblikket. Der er tale om en reduktion af tilgangen til det samlede naturvidenskabelige hovedområde på 200 studenter i 1981-82, som fordeler sig med en reduktion af biologioptaget på Københavns Universitet med 140 og med 60 på Århus Universitet.

Beskæftigelsesudsigterne for naturvidenskabelige kandidater er vidt forskellige, og undervisningsministeriet har derfor fundet det nødvendigt ud fra beskæftigeshensyn at fastsætte en særlig kvote for optagelsen af biologer.«

Jeg kan henholde mig hertil.

Spørgsmål 41:

Kan ministeren bekræfte, at de planlagte nedskæringer vil betyde, at der i løbet af de kommende år afskediges ca. 1/3 af de geologiske lærere?

Svar:

Jeg har forelagt spørgsmålet for undervisningsministeren, der har oplyst følgende:

»De naturvidenskabelige hovedområder ved universiteterne betragtes i budgetmæssig henseende som enheder, der tildeles en samlet ramme til fordeling mellem de forskellige faglige områder. Da bevillingerne til de pågældende hovedområder reduceres som følge af reduktionerne i tilgangen til biologi, og da bevillingerne til de videregående uddannelser generelt er reduceret, kan der komme utilsigtede besparelser på områder, der er højt prioriteret ud fra et efterspørgselssynspunkt.

Inden for de kommende måneder vil der derfor blive iværksat et samlet planlægningsarbejde for naturvidenskabelig undervisning og forskning med henblik på stillingtagen til de enkelte fags profil, udvikling og størrelse på landsplan, bl.a. under hensyn til arbejdsmarkedets behov for kandidater.

I tilslutning hertil kan det eventuelt blive nødvendigt at reservere en del af den samlede rammetildeling til et bestemt hovedområde til specielle formål. Hvis der således bli-

ver tale om utilsigtede ressourcebegrænsninger inden for geologistudiet, vil undervisningsministeriet overveje en forlods rammetildeling til dette område i lighed med, hvad der er foretaget med henblik på styrkelse af datalogistudiet.

Endelig arbejdes der i øjeblikket på en forskerrekryteringsplan, som skal sikre tilgangen af unge forskere til områder af særlig betydning.

De planlagte besparelser tilsigtes således ikke at føre til en proportional reduktion svarende til 20 pct. på alle områder inden for naturvidenskab.«

Jeg kan henholde mig hertil.

Spørgsmål 42:

Kan man i tilladelserne indbygge, at koncessionsafgifter også skal dække uddannelse, efteruddannelse af lærere osv.? Kan man i tilladelserne indføje krav om, at selskaberne skal ansætte og videreuddanne danske geologer (i lighed med, hvad der var gældende i de grønlandske koncessioner)?

Svar:

Det offentliges samlede indtægter vil efter indførelsen af en særskilt beskatning på olie- og gasområdet kunne bestå af følgende komponenter: arealafgift, produktionsafgift, andre afgifter og engangsbeløb m.v., selskabsskat, særskilt indkomstbeskatning og statens udbytte ved deltagelse i virksomheden.

Hvilke komponenter der skal indgå og størrelsen af de enkelte komponenter vil blive fastsat ud fra en samlet vurdering af virksomheden, og det vil ikke være hensigtsmæssigt at øremærke dele af de statslige indtægter til bestemte anvendelser, idet dette vil kunne medføre uhensigtsmæssige bindinger. I det omfang der tænkes på dækning af udgifter til oprettelse af nye stillinger inden for det statslige område, vil det kun kunne ske med de bevilgende myndigheders godkendelse.

For så vidt angår indsættelse af vilkår i tilladelser om videreuddannelse af danske geologer vil dette være muligt vedrørende såvel geologer som specialister med andre uddannelser. Man kan dog også tænke sig en sådan forpligtelse udformet på anden måde, f.eks. at en rettighedshaver påtager sig at be-

tale for danske specialisters ophold og deltagelse i undervisning i udlandet.

Spørgsmål 43:

Påtænker regeringen administrative omlægninger, hvis dette lovforslag gennemføres? F.eks. oprettelse af et oliedirektorat, herunder deling eller overflytning af DGU?

Svar:

Kravene til den offentlige forvaltning som følge af dette lovforslag har det ikke været muligt fuldt ud at opgøre på forhånd, bl.a. fordi de afhænger af omfanget af den aktivitet, der vil blive iværksat af fremtidige rettighedshavere. Energiministeriet har imidlertid iværksat et udredningsarbejde med henblik på at vurdere, hvorledes arbejdsopgaverne i fremtiden kan udføres mest rationelt, og hvilke ressourcer der kræves til opgavens løsning. Udredningsarbejdet gennemføres med deltagelse af energiministeriet, miljøministeriet, finansministeriet og statsministeriet, jfr. de almindelige bemærkninger til lovforslaget. Når resultaterne af dette foreligger, kan der tages stilling til, hvorvidt administrative omlægninger vil være nødvendige.

Spørgsmål 44:

Gælder § 11 for A. P. Møller?

Svar:

Lovforslagets § 11 omhandler den situation, at en forekomst strækker sig over flere rettighedshaveres område, og bestemmer, at efterforskning og indvinding skal samordnes i sådanne tilfælde. Såfremt rettighedshaverne ikke kan blive enige om at samordne deres udnyttelse af forekomsten, kan energiministeren påbyde dette og fastsætte vilkår herfor.

Bestemmelsen er generelt udformet og gælder såvel kommende som nuværende rettighedshavere, herunder også A. P. Møllerselskaberne. I øvrigt kan jeg henvise til min besvarelse af spørgsmål 22.

Spørgsmål 45:

A. P. Møller er undtaget fra § 13, men ikke fra § 15. Kan ministeren således ændre i allerede givne godkendelser til D.U.C. om produktionsforanstaltninger m.v.?

Svar:

Lovforslagets § 13 finder ikke anvendelse på eksisterende bevillinger da den fastsætter visse rammer for nye efterforsknings- og indvindingsstilladelser vedrørende kulbrinter.

Lovforslagets § 15 indebærer, at fastsættelsen af periodevise maksima for produktions størrelse som hovedregel skal ske på grundlag af den indvindingsplan, der godkendes som led i godkendelsen efter § 10 af indvindingsforanstaltningerne m.m. Nye oplysninger om forekomsten kan føre til ændringer i dette grundlag og dermed til ændring af de mængder, der må indvindes. Jeg kan herom henvise til min besvarelse af spørgsmål 32.

Som det fremgår af mit svar på spørgsmål 22, finder § 15 også anvendelse på D.U.C. Allerede meddelte godkendelser er i øvrigt sket med forbehold om, at der kan knyttes supplerende vilkår til godkendelsen.

Spørgsmål 46:

Hvad indebærer det af forskelle mellem kommende bevillingshavere og A. P. Møller, at sidstnævnte er undtaget fra § 33?

Svar:

Lovforslagets § 33 fastslår, at det i tilladelser efter loven skal fastsættes, hvorledes der ved tilladelsernes ophør skal forholdes med anlæg, der er etableret af rettighedshaveren.

Som nævnt i besvarelsen af spørgsmål 28 findes der allerede i A. P. Møllers bevilling en bestemmelse, der regulerer dette forhold. Bevillingshaverne er derfor stillet på samme måde som kommende rettighedshavere.

Spørgsmål 47:

Vil der ske ændringer i A. P. Møllers informationspligt som følge af § 34?

Svar:

Den nuværende forpligtelse for bevillingshaverne til at indsende oplysninger af geologisk og teknisk art er fastlagt i den gældende undergrundslovs § 3 og i § 6 i bevillingen af 8. juli 1962 med tilhørende protokol af 16. juli 1962.

Efter disse bestemmelser har bevillingshaverne indsendt rapporter over udførte arbejder bilagt kopier af de originale data. Danmarks Geologiske Undersøgelse har således modtaget basisinformationer i form af bl.a.

magnetbåndsregistreringer fra geofysiske undersøgelser og målinger i borehullerne, registreringer under borearbejdet, prøver m.v., samt visse bearbejdningsresultater.

Ifølge lovforslagets § 34 vil såvel basisinformationer som bearbejdningsresultater og fortolkninger kunne forlanges indsendt. Staten vil herved have bedre mulighed for at få informationer om de geologiske forhold i Danmarks undergrund.

Spørgsmål 48:

I hvilket omfang kan andre selskaber gennemføre seismiske undersøgelser på de områder, A. P. Møller har bevilling til?

Svar:

Forslag til lov om anvendelse af Danmarks undergrund rummer ikke bestemmelser, der giver hjemmel for energiministeren til at tillade, at andre selskaber foretager seismiske undersøgelser på områder, der er omfattet af eneretsbevillingen af 8. juli 1962.

Andre selskaber vil kunne træffe aftale med bevillingshaverne om gennemførelse af seismiske undersøgelser på bevillingsområdet. Selve arbejderne skal godkendes i henhold til § 28.

Ifølge forliget med bevillingshaverne, jfr. resumé af 10. marts 1981 af forhandlingen mellem regeringen og bevillingshaverne, vil bestemmelserne i § 7 i forslag til lov om regulering af eneretsbevilling til efterforskning og indvinding af kulbrinter i Danmarks undergrund (L 155) indgå i den endelige aftale med bevillingshaverne.

Energiministeren vil herefter have mulighed for at tillade, at andre selskaber foretager seismiske undersøgelser på områder, der er omfattet af eneretsbevillingen af 8. juli 1962.

Spørgsmål 49:

Gælder § 30 for A. P. Møller, og gælder § 30, stk. 1, nr. 1, for hele eller dele af eneretsbevillingen?

Svar:

I den gældende undergrundslovs § 5 og i § 12 i eneretsbevillingen af 8. juli 1962 findes regler om fortabelse af bevillingen ved misligholdelse. Såfremt vilkår fastsat i loven ikke overholdes, bortfalder bevillingen umid-

delbart. Såfremt vilkår fastsat i bevillingen ikke overholdes, vil ministeren give bevillingshaverne meddelelse om den efter ministerens opfattelse foreliggende tilsidesættelse af vilkårene, og forholdet skal da bringes i orden inden en af ministeren fastsat rimelig frist. Sker dette ikke, fortabes bevillingen ifølge lovens § 5, 2. pkt.

Undergrundslovens regel er i lovforslagets § 30 foreslået erstattet med et mere fleksibelt tilbagekaldessystem, der omfatter såvel overtrædelse af bestemmelser fastsat i loven som overtrædelse af bestemmelser fastsat i tilladelser i henhold til loven. Endvidere vil en tilladelse kunne tilbagekaldes, hvis der i en ansøgning om tilladelse er givet urigtige eller vildledende oplysninger, eller hvis rettighedshaveren anmelder betalingsstandsning eller erklæres konkurs.

Ifølge § 42 finder reglerne i § 30 anvendelse på bevillinger og tilladelser m.v., der er meddelt i henhold til den gældende undergrundslov, og § 30 vil således i sin helhed gælde for de nuværende bevillingshavere.

Spørgsmål 50:

Ministerens kommentarer til ændringsforlag nr. 1 af Ole Kalnæs udbedes.

Svar:

Jeg ser ikke noget behov for at ændre på formuleringen vedrørende den nærmere form for forelæggelse af tilladelser efter § 5 for folketingets energipolitiske udvalg. Mere principielt kan jeg tilføje, at det forekommer betænkeligt i lovgivningen at forsøge at angive nærmere retningslinier for et folketingsudvalgs behandling af sager, der forelægges det. Sprogbrugen i lovforslaget ses ikke at indebære uklarhed, uanset at der f.eks. i elforsyningslovens § 4, stk. 1, om eneretsbevilling til el-produktion med kernebrændsel som energikilde er anvendt en anden formulering.

Spørgsmål 51:

Vil ministeren give tilsagn om, at der vil blive sikret udvalget det nødvendige tidsrum til en grundig behandling af sager efter § 6, stk. 1, og § 12, stk. 2? Ministeren bedes herved tilkendegive, hvor langt dette tidsrum skal være.

Svar:

Idet der henvises til besvarelsen af spørgsmål nr. 50 skal supplerende bemærkes, at det jo er folketingsudvalget selv, – og ikke energiministeren – der bestemmer proceduren for udvalgets arbejde.

Spørgsmål 52:

Der ønskes oplysninger om, i hvilken anden lovgivning det bestemmes, at sager forudgående skal forelægges for folketingsudvalg.

Svar:

Efter den begrænsede lovgennemgang, der har kunnet foretages på den givne tid, kan jeg oplyse følgende eksempler på anden lovgivning, der foreskriver forudgående forelæggelse for folketingsudvalg af sager, som ikke kan anses at angå udstedelse af generelle retsfor skrifter.

§ 2 i lov nr. 54 af 5. marts 1954 om det udenrigspolitiske nævn, hvorefter regeringen forud for enhver beslutning af større udenrigspolitisk rækkevidde rådfører sig med nævnet, der i øvrigt har til opgave med regeringen at drøfte sager af betydning for landets udenrigspolitik og modtage oplysninger fra regeringen om udenrigspolitiske forhold.

§ 2, stk. 2, i lov nr. 294 af 7. juni 1972 om naturgasforsyning, hvorefter sagen, forinden handelsministeren meddeler tilladelse eller bevilling til indførsel, forhandling eller transport af naturgas, forelægges for et af folketingets nedsat udvalg.

§ 6, stk. 2, i lov nr. 447 af 11. oktober 1972 om Danmarks tiltræden af De europæiske Fællesskaber, hvorefter regeringen underretter et af folketingets nedsat udvalg om forslag til rådsvedtagelser, der bliver umiddelbart anvendelige i Danmark, eller til hvis opfyldelse folketingets medvirken er nødvendig.

§ 4, stk. 1, i lov nr. 54 af 25. februar 1976, hvorefter elproduktion med kernebrændsel som energikilde kun må finde sted efter eneretsbevilling givet af handelsministeren med tilslutning af folketingets energipolitiske udvalg.

§ 3, stk. 2, i lov nr. 244 af 12. maj 1976 om sikkerhedsmæssige og miljømæssige forhold ved atomanlæg m.v., hvorefter tilladelse til bygning og drift af et nukleart reaktor anlæg og af anlæg til opbevaring og bearbejdning af bestrålet nukleart brændsel og af radioak-

tive affaldsprodukter og tilladelse til placering, bygning og drift af de øvrige af loven omfattede anlæg meddeles af miljøministeren efter forudgående forhandling med vedkommende folketingsudvalg.

§ 18, stk. 1, i lov nr. 585 af 29. november 1978 om mineralske råstoffer i Grønland, hvorefter sagen, forinden aftale om eneretsbevilling til udnyttelse af mineralske råstoffer (koncession) indgås i overensstemmelse med reglerne i lovens § 2, forelægges det i henhold til § 2, stk. 1, i lov nr. 181 af 8. maj 1950 om efterforskning og indvinding af råstoffer i Danmarks undergrund nedsatte udvalg (undergrundsudvalget).

Sammenfattende kan det siges, at det ikke er almindeligt i lovgivningen, at en minister, inden afgørelse af konkrete sager træffes, skal forelægge sagen for et af folketingets nedsat udvalg, men at sådanne bestemmelser er fastsat ved visse afgørelser af mere vidtrækkende betydning. Dette er også baggrunden for bestemmelserne i lovforlaget § 6, stk. 1, og § 12, stk. 2.

Spørgsmål 53:

Vil ministeren overveje et ændringsforslag til § 8, således at der her skal ske forudgående forelæggelse for det energipolitiske udvalg?

Svar:

§ 8 drejer sig om, at det i en tilladelse efter § 5 kan fastsættes, at et statsligt selskab skal have ret til at indtræde i den af tilladelsen omfattede virksomhed. Sådanne forhold vil altså allerede have været forelagt folketingets energipolitiske udvalg i og med, at § 5-tilladelser skal forelægges udvalget. Der er således ikke noget behov for en ekstra forelæggelse i forbindelse med det i § 8 omhandlede vilkår.

Spørgsmål 54:

Ministerens kommentarer til ændringsforslag nr. 5 af Ole Kalnæs udbedes. Herunder bedes ministeren redegøre for sin holdning til en forelæggelse for folketinget som sådant.

Svar:

Den i lovforlaget foreskrevne fremgangsmåde, hvorefter indkaldelse af ansøgninger

finder sted efter forelæggelse i energipolitisk udvalg, forekommer at være dækkende med henblik på at muliggøre en parlamentarisk afklaring. Med hensyn til spørgsmåls anden del er min holdning den, at jeg gerne – ud

over forelæggelsen i energipolitisk udvalg – vil give folketinget en redegørelse i forbindelse med den første indkaldelse af ansøgninger.

II. Aftale af 19. maj 1981 mellem energiministeren og A. P. Møller.

AFTALE

mellem

ENERGIMINISTEREN

og

BEVILLINGSHAVERNE I HENHOLD TIL ENERETSBEVILLING
AF 8. JULI 1962 TIL EFTERFORSKNING OG INDVINDING
AF KULBRINTER I DANMARKS UNDERGRUND.

INDLEDNING.

Efter forhandlinger mellem energiministeren på den ene side, og Dansk Boreselskab A/S, A/S Dampskibsselskabet Svendborg og Dampskibsselskabet af 1912 A/S (bevillingshaverne) på den anden side, er der opnået enighed om nedenstående ændringer af eneretsbevilling til efterforskning og indvinding af kulbrinter i Danmarks undergrund, jfr. bekendtgørelse nr. 372 af 7. november 1963, med tilhørende protokoller af 16. juli 1962, 10. oktober 1963 og 3. marts 1972 samt aftale af 15. juli 1976 (herefter under eet benævnt "bevillingen"), der herefter er gældende som ændret.

Aftalen har følgende indhold:

I. Arealafgivelse§ 1

Stk. 1. Bevillingshavernes ret i henhold til bevillingen til at efterforske og indvinde kulbrinter i Danmarks undergrund ændres i geografisk henseende. Med de i §§ 2 og 5 nævnte undtagelser bortfalder retten til efterforskning og indvinding på

- 1) 50 pct. af arealet den 1. januar 1982,
- 2) 25 pct. af arealet den 1. januar 1984 og
- 3) resten af arealet den 1. januar 1986.

Stk. 2. Størrelsen af de arealer, hvortil retten bortfalder, beregnes på grundlag af det område, som bevillingen omfattede før de pr. 1. januar 1981 skete arealafgivelser i henhold til pkt. 5 i aftalen af 15. juli 1976.

Stk. 3. Med henblik på den i stk. 1 nævnte geografiske ændring opdeles de ved aftalen af 15. juli 1976 fastlagte blokke, i hvilke bevillingsområdet er opdelt, i kvarte blokke afgrænset af halve grader længde og kvarte grader bredde.

Stk. 4. Bortfaldet af retten sker med de i stk. 1 nævnte andele af det i stk. 2 nævnte område inden for hver kvartblok. Tilsvarende gælder, uanset disses størrelse, i kvartblokke, der ligger i grænseområder, og

Bilagshæfte til betænkn. o. lovf. vedr. Danmarks undergrund

som udover linier følgende halve grader længde og kvarte grader bredde er fastlagt af grænsen for dansk højhedsområde. Ved beregningen af de arealer, der skal afstås indenfor kvartblokke, hvori sekstendedelsblokke bevares i henhold til § 5, ses der bort fra de bevarede sekstendedelsblokke.

Stk. 5. I de arealer, der skal afstås pr. 1. januar 1982, indgår de pr. 1. januar 1981 afståede arealer inden for de kvartblokke, hvori de befinder sig, og i disse kvartblokke afstås der således den 1. januar 1982 det yderligere areal, der er nødvendigt for at bringe det i alt afståede areal op på 50 pct. af hver kvartbloks samlede areal.

Stk. 6. Kan et område, hvortil retten bortfalder, ikke fastlægges uden at omfatte et areal, hvortil retten bevares ifølge § 2, formindskes området i det nødvendige omfang.

Stk. 7. Fastlæggelsen 1. januar 1982 og 1. januar 1984 skal foretages således, at såvel områder, hvortil retten bevares, som områder, hvortil retten bortfalder, udgør kompakte områder af en størrelse og form følgende gradnettet, der gør dem egnede til efterforskning og indvinding. De enkelte grænselinier bør i videst mulig udstrækning udtrykkes i hele minutter.

Stk. 8. Bevillingshaverne er berettiget til at udpege de områder, hvortil retten bortfalder. Energiministeren skal godkende, at områdernes størrelse og form er i overensstemmelse med bestemmelserne i stk. 7. Energiministeren vil tilstræbe at tage stilling til bevillingshavernes udpegning hurtigst muligt.

Stk. 9. Såfremt bevillingshaverne ikke inden en af energiministeren fastsat frist fremkommer med forslag til sådanne ændringer i områdernes størrelse og form, som findes nødvendige for at godkende fastlæggelsen, foretager energiministeren denne. Er bevillingshaverne ikke enige i energiministerens fastlæggelse, kan de inden 30 dage kræve spørgsmålet afgjort ved voldgift, jfr. afsnit VI.

Stk. 10. Har bevillingshaverne ikke senest på de tidspunkter, der er angivet i stk. 1, meddelt, til hvilke områder retten skal bortfalde, foretager energiministeren fastlæggelsen heraf.

§ 2

Stk. 1. Eneretten bevares til:

- 1) Arealer, der omfatter et felt, fra hvilket der sker indvinding af kulbrinter, eller for hvilket energiministeren har godkendt indvindingsforanstaltninger m.m.
- 2) Arealer, der omfatter et felt, for hvilket en fyldestgørende ansøgning om godkendelse af indvindingsforanstaltninger m.m. er forelagt energiministeren.
- 3) Arealer, hvorom bevillingshaverne over for energiministeren har erklæret, at der er konstateret forekomster af kulbrinter under sådanne forhold, at produktion af forekomsterne er teknisk mulig og må anses for økonomisk lønnende (kommercielt udnyttelige), og at indvinding herfra vil blive iværksat.
- 4) Arealer, i hvilke bevillingshaverne ved boring har påvist forekomster af kulbrinter efter den 1. juli 1981.

For at eneretten kan bevares efter nr. 1-4, skal de deri nævnte forhold foreligge på det tidspunkt, da bevillingshaverne afgiver det område, hvori det pågældende areal befinder sig.

Stk. 2. Bevarelse af eneretten i henhold til stk. 1, nr. 1, til felter, hvor indvinding ikke er iværksat, er betinget af, at indvinding iværksættes til det tidspunkt, der er fastsat i den af energiministeren godkendte indvindingsplan.

Stk. 3. Bevarelse af eneretten i henhold til stk. 1, nr. 2, er betinget af, at energiministeren godkender de foreslåede indvindingforanstaltninger m.m., og at indvinding iværksættes til det tidspunkt, der er fastsat i den af energiministeren godkendte indvindingsplan. Ved fastsættelsen af tidspunktet for påbegyndelse af indvinding skal det påses, at forekomsten på hensigtsmæssig måde vil kunne bidrage til Danmarks energiforsyning og sikre udnyttelsen af eksisterende eller planlagte behandlings- og transportsystemer, ligesom der skal tages hensyn til bevillingshavernes behov for et bæredygtigt økonomisk grundlag. Uenighed

om fastsættelsen af tidspunkter for påbegyndelse af indvinding, afgøres ved voldgift, jfr. afsnit VI.

Stk. 4. Bevarelse af eneretten i henhold til stk. 1, nr. 3, er betinget af, at fyldestgørende ansøgning om godkendelse af indvindingsforanstaltninger m.m. forelægges energiministeren senest 1 år efter afgivelsen af erklæring om, at forekomsten er kommercielt udnyttelig, og at indvinding vil blive iværksat. Bestemmelsen i stk. 3 gælder tilsvarende.

Stk. 5. Bevarelse af eneretten i henhold til stk. 1, nr. 4, er betinget af, at bevillingshaverne senest 6 måneder efter afslutningen af den boring, hvorved forekomsten er påvist, tilstiller energiministeren en rapport. Rapporten skal indeholde en beskrivelse af fundet og en plan over de yderligere arbejder, der er nødvendige til konstatering af, hvorvidt forekomsten er kommercielt udnyttelig (arbejdsprogram for vurdering af gjorte fund). Det er en betingelse, at arbejdsprogrammet godkendes af energiministeren og udføres inden for en frist på 2 år fra godkendelsen. Energiministeren kan i særlige tilfælde fastsætte en længere frist. Bevarelse af retten er endvidere betinget af, at der inden udløbet af fristen forelægges energiministeren en fyldestgørende ansøgning om godkendelse af indvindingsforanstaltninger m.m., eller at der afgives en erklæring om, at forekomsten er kommercielt udnyttelig, og at indvinding vil blive iværksat. I førstnævnte tilfælde gælder bestemmelsen i stk. 3 tilsvarende. I sidstnævnte tilfælde gælder stk. 4 tilsvarende.

Stk. 6. Energiministeren kan i særlige tilfælde tillade, at bestemmelsen i stk. 1, nr. 4, anvendes med hensyn til en forekomst, der ved boring er påvist inden 1. juli 1981.

Stk. 7. Med henblik på anvendelsen af stk. 6 på allerede påviste forekomster af kulbrinter gælder følgende:

For strukturen Gwen vil der blive dispenseret, således at den uden hensyn til tilbageleveringstidspunktet for det omliggende område betragtes som et nyt fund.

For strukturerne Lulu og Nord-Arne vil der blive dispenseret, dersom tilbageleveringstidspunktet er 1. januar 1982 eller 1984, men ellers ikke.

For strukturerne Adda, Nils og Lola vil der blive dispenseret, dersom tilbageleveringstidspunktet er 1. januar 1982, men ellers ikke.

For strukturerne Anne, Syd-Arne og Igor vil der ikke blive dispenseret, hvilket betyder, enten at forekomsterne må være erklæret kommercielt udnyttelige, eller at der må være forelagt ansøgning om godkendelse af indvindingsforanstaltninger m.m. ved tilbageleveringstidspunkterne for de områder, som forekomsterne befinder sig i.

Stk. 8. Det er en betingelse for meddelelse af dispensation efter stk. 7, jfr. stk. 6, at bevillingshaverne senest på det tidspunkt, da området skulle være afgivet, tilstiller energiministeren den i stk. 5 omhandlede rapport, og at de i stk. 5 nævnte yderligere betingelser opfyldes.

§ 3

Afgrænsning af et areal skal ske, såfremt bevillingshaverne i henhold til § 2 vil bevare arealet i forbindelse med bortfald af retten til efterforskning og indvinding i området. Energiministeren fastsætter afgrænsningen efter forhandling med bevillingshaverne og med udgangspunkt i principperne herom i aftalen af 15. juli 1976. I tilfælde af uenighed fastlægges afgrænsningen ved voldgift, jfr. afsnit VI.

§ 4

Energiministeren fastsætter regler om indholdet af en ansøgning om godkendelse af indvindingsforanstaltninger m.m. og om hvilke oplysninger, der skal indsendes i forbindelse med afgivelse af erklæring i henhold til § 2, stk. 1, nr. 3. Det er hensigten i det væsentlige at fastholde hidtidig praksis og iøvrigt at udforme reglerne som angivet i bemærkningerne til nærværende § 4 i bilag 1.

§ 5

Stk. 1. Bevillingshaverne bevarer med henblik på fortsat efterforsknings- og indvindingsaktivitet eneretten til et sammenhængende område på ca. 1 pct. af det oprindelige bevillingsområde svarende til 7 sekstendedelsblokke (på gennemsnitlig 212,5 km²) i sydvestområdet. Sekstendedelsblokkene afgrænses af kvarte grader længde og ottendedels grader bredde. Såfremt hele det sammenhængende område er beliggende i

blokkene 6.2, 6.3, 7.2 og 7.3 (bortset fra de vestlige sekstendedelsblokke i blok 6.2, der grænser op til blok 6.1 på den danske sokkel), bevarer bevillingshaverne 8 sekstendedelsblokke eller 9, såfremt det sammenhængende areal omfatter hele Tyrafeltet. Sekstendedelsgrænseblokke, der måtte indgå i det sammenhængende område, medregnes som hele sekstendedelsblokke.

Stk. 2. Det sammenhængende areal skal være kompakt, således at de udpegede sekstendedelsblokke skal have mindst 2 sider fælles med de øvrige udpegede sekstendedelsblokke, på nær én blok, der kun behøver at have en side fælles.

Stk. 3. Bevillingshaverne vil bestræbe sig for at fastlægge det sammenhængende areal inden 1. oktober 1981 og skal under alle omstændigheder fastlægge det senest 31. december 1981.

Stk. 4. For det sammenhængende område skal der ske arealafgivelse efter følgende tidsfrister:

- 1. januar 2000: 25 pct. af det oprindelige sammenhængende areal.
- 1. januar 2005: 25 pct. af det oprindelige sammenhængende areal.

Ved bevillingens udløb år 2012: resten.

Stk. 5. Afgivelserne sker med de i stk. 4 nævnte andele indenfor hver sekstendedelsblok. Endvidere gælder bestemmelserne i § 1, stk. 7 - 10. Kan et område, der skal afgives den 1. januar 2000 eller 1. januar 2005, ikke fastlægges uden at omfatte et olie- eller gasfelt, fra hvilket der sker indvinding af kulbrinter, eller for hvilket planer for indvinding er forelagt for energiministeren, formindskes området i det nødvendige omfang. Feltet afgrænses efter reglerne i § 3.

Stk. 6. Energiministeren godkender efter forudgående forhandlinger med udgangspunkt i oplæg fra bevillingshaverne, fremsendt inden 1. januar 1982, inden for en frist af 3 måneder derefter et arbejdsprogram for 6-års perioder for hver sekstendedelsblok. Disse arbejdsprogrammer skal løbende hvert 3. år fastsættes for den kommende 6-års periode.

Arbejdsprogrammerne skal i henhold til god praksis omfatte de forpligtelser, bevillingshaverne skal opfylde over for myndighederne med hensyn til et fagmæssigt udført efterforskningsprogram, der sigter på inden for 6-års perioden at konstatere, om der findes udnyttelige forekomster af kulbrinter, idet der herved tages udgangspunkt i samfundets interesse i en effektiv efterforskningsindsats. Arbejdsprogrammerne skal særligt specificere den egentlige efterforskningsindsats. Arbejdsprogrammerne skal angive en tidsfølge for de konkrete aktiviteter, såsom boringer m.v. inden for de 6 år. Med henblik herpå aftales en procedure og en specifik tidsplan for deres fastsættelse omfattende såvel det første sæt arbejdsprogrammer som de følgende sæt, der udarbejdes hvert tredje år. Bevillingshaverne indsender løbende - første gang samtidig med fastlæggelsen af det sammenhængende område - deres fortolkninger af seismiske data og andre oplysninger, som skal foreligge for myndighederne, forinden arbejdsprogrammerne godkendes af energiministeren. Hver af parterne kan foreslå velbegrundede ændringer i arbejdsprogrammerne.

Stk. 7. Når der ved boring er påvist forekomster af kulbrinter, skal bevillingshaverne gå frem efter reglerne i § 2, stk. 5, for fortsat at bevare retten til fundet. For fund, der er gjort inden udpegningen af det sammenhængende område, tilstræber bevillingshaverne at indsende den i § 2, stk. 5, nævnte rapport samtidig med udpegningen. Rapporten skal dog senest indsendes den 1. juli 1982. Indgår strukturen Gwen i det sammenhængende område, skal rapporten vedrørende denne struktur indsendes senest den 1. januar 1986. Indgår strukturerne Lulu, Nord-Arne, Adda, Nils eller Lola i det sammenhængende område, skal rapporter vedrørende disse strukturer indsendes senest den 1. januar 1983.

Stk. 8. Såfremt der ikke kan opnås enighed om fastlæggelsen af arbejdsprogrammer i henhold til stk. 6, afgøres disse spørgsmål ved voldgift, jfr. afsnit VI.

Stk. 9. Såfremt bevillingshaverne ikke forelægger eller ikke efterlever arbejdsprogrammer efter stk. 6, eller bevillingshaverne ikke efterlever en voldgiftskendelse efter stk. 8, skal bevillingshaverne tilbagelevere den eller de pågældende sekstendedelsblokke. Afståelsen omfatter dog ikke de arealer, som bevillingshaverne kan bevare retten til efter § 2.

§ 6

Bevillingshaverne vil i øvrigt forelægge de kommende års aktivitetsprogram for hele bevillingsområdet.

§ 7

Energiministeren kan tillade, at indehavere af tilladelser til at foretage seismiske og andre former for forundersøgelser af Danmarks undergrund med henblik på efterforskning af kulbrinter foretager sådanne undersøgelser også på arealer, der er omfattet af eneretsbevillingen.

II. Olierørledning§ 8

Stk. 1. Der forventes på grundlag af energiministerens forslag til lov om etablering og benyttelse af en rørledning (L 156) gennemført en lov, hvorefter Dansk Olie & Naturgas A/S eller et datterselskab heraf (i det følgende betegnet D.O.N.G. A/S) anlægger og driver en rørledning med tilhørende pumpe- og terminalfaciliteter til transport af råolie og kondensat.

Stk. 2. Bevillingshaverne og deres partnere skal lade råolie og kondensat, der i henhold til bevillingen indvindes fra tilslutningspligtige felter, transportere gennem rørledningen, medmindre energiministeren undtager fra denne pligt, jfr. lovforslagets § 2, stk. 3.

Stk. 3. Bestemmelsen i lovforslagets § 3, stk. 1, nr. 3, finder ikke anvendelse på bevillingshaverne og deres partnere. I stedet beregnes et fortjenesteelement på 5 pct. af værdien af den transporterede mængde råolie og kondensat. Værdien opgøres som ved beregningen af produktionsafgift i henhold til bevillingen. Energiministeren kan tillade, at fortjenesteelementet nedsættes efter reglen i lovforslagets § 3, stk. 3, 2. pkt.

Stk. 4. Beløbet ifølge stk. 3 betales i penge. Bestemmelsen i lovforslagets § 3, stk. 4, finder således ikke anvendelse på bevillingshaverne og deres partnere. Mellem D.O.N.G. A/S og deltagerne i Dansk Undergrunds Consortium (i det følgende betegnet D.U.C.) kan det dog aftales, at betalingen sker i form af råolie og kondensat.

Stk. 5. Ved tilslutning af nye brugere vil energiministeren ved fastsættelsen af regler i henhold til lovforslagets § 3, stk. 3, 1. pkt., om fordelingen af de i lovforslagets § 3, stk. 1, omhandlede beløb i princippet tilstræbe en ligelig fordeling mellem brugerne under hensyntagen til benyttelsen af rørledningen.

Stk. 6. Energiministeren vil tilstræbe en ligelig behandling af felter, for hvilke der i henhold til lovforslagets § 3, stk. 3, 2. pkt., kan ske nedsættelse af det i stk. 3 og i lovforslagets § 3, stk. 1, nr. 3, omhandlede beløb.

§ 9

Stk. 1. D.U.C. skal have lejlighed til at følge rørledningsprojektet med henblik på at kunne rådgive D.O.N.G. A/S bl.a. vedrørende den for parterne mest hensigtsmæssige finansiering.

Stk. 2. D.O.N.G. A/S og D.U.C. samarbejder på teknisk plan særligt med henblik på at give D.U.C. mulighed for at bistå D.O.N.G. A/S ved løsningen af de tekniske spørgsmål, der skal afklares for at kunne overholde tidsfristerne i forbindelse med gasprojektet i lyset af anlæggelsen af olierørledningen. Det følger af almindelige regler, at D.U.C. ikke ifalder ansvar for forsinkelser ved igangsætningen af gasprojektet som følge af forhold, der specifikt kan henføres til forsinkelser, som er skabt ved D.O.N.G. A/S's anlæggelse af olierørledningen, og som ikke med rimelighed har kunnet afværges på anden måde. D.U.C. kan påregne at få de eventuelt fornødne tilladelser til alternative løsninger.

§ 10

Følgende spørgsmål afgøres ved uenighed mellem bevillingshaverne og energiministeren ved voldgift, jfr. afsnit VI.

- 1) Spørgsmål om afslag på ansøgning fra bevillingshaverne om dispensation i henhold til lovforslagets § 2, stk. 3.
- 2) Spørgsmål om energiministerens eventuelle fastsættelse af de nærmere vilkår for bevillingshaverne for tilslutning og transport i henhold til lovforslagets § 2, stk. 4.
- 3) Spørgsmål om beregning af værdien af den transporterede mængde i henhold til § 8, stk. 3.

III. Køberet m.m.§ 11

Stk. 1. Med henblik på at sikre en stabil forsyning med olieprodukter har staten, eller et af staten ejet selskab efter energiministerens nærmere bestemmelse, køberet til en andel af de flydende kulbrinter, der indvindes i henhold til bevillingen. Andelen udgør indtil 40 pct. af mængden af den pågældende kulbrinte, der indvindes fra 1. januar 1982.

Stk. 2. Køberetten udøves for et kalenderår ad gangen og omfatter de i året indvundne kulbrinter. Køberetten kan tidligst få virkning 6 måneder efter, at meddelelse herom fra køber er kommet frem til sælger. Leveringen sker i Fredericia, medmindre andet aftales. Leveringerne gennem olierørledningen skal ske således, at der såvidt muligt opnås en jævn fordeling over året af de indvundne mængder og kvaliteter.

Stk. 3. Prisen og øvrige vilkår for leveringen afgøres ved kommerciel forhandling mellem parterne. Er der ikke senest 3 måneder efter, at meddelelse i henhold til stk. 2 er kommet frem til sælger, opnået enighed mellem køber og sælger om prisen og leveringsvilkårene i øvrigt, kan enhver af parterne fordre spørgsmålet afgjort ved voldgift, jfr. afsnit VI.

Stk. 4. I tilfælde af voldgift om prisen skal køber á conto udrede de købesummer, som efter købers opfattelse er de rette.

§ 12

Stk. 1. Frem til 1. januar 1990 er sælger berettiget til at tilbagekøbe følgende andele af de i de nedennævnte år solgte kulbrinter til samme pris med tillæg af eventuelt påløbne omkostninger:

1982	80 pct.
1983	80 -
1984	40 -
1985	40 -
1986	30 -
1987	20 -
1988	20 -
1989	10 -

Herudover vil tilbagekøb kunne finde sted efter aftale mellem køber og sælger.

Stk. 2. Meddelelse om, at tilbagekøbsretten gøres gældende, skal være kommet frem til køber senest 45 dage efter sælgers modtagelse af meddelelsen i henhold til § 11, stk. 2, og har den virkning, at den købte mængde formindskes tilsvarende.

§ 13

Sælger har forkøbsret til leverede kvanta af råolie og kondensat, som køber ikke selv disponerer over eller har sikret afsætning for i henhold til aftaler, såsom den eksisterende aftale af 19. december 1979 med en række olieselskaber.

§ 14

Køberetten indskrænker ikke statens ret til i medfør af bevillingens øvrige bestemmelser eller statens adgang til ved eller i henhold til særlig lov, såsom lov nr. 236 af 6. juni 1968 om forsyningsmæssige foranstaltninger, at træffe bestemmelse om salg eller levering af flydende kulbrinter.

IV. Aftalens fortolkning

§ 15

I bilag 1 til nærværende aftale er optaget bemærkninger til en del af aftalens bestemmelser. Disse bemærkninger skal danne grundlag for fortolkning af de pågældende bestemmelser i aftalen.

V. Forhandling

§ 16

Der er enighed om, at spørgsmål og problemer, der fremover måtte opstå i forbindelse med bevillingen, gøres til genstand for forhandling.

§ 17

Såfremt bevillingshavernes virksomhed udsættes for forsinkelser, der ikke med rimelighed kunne forudses eller afværiges, tilsiges der indenfor rammerne af lovgivningen bevillingshaverne velvillig forhandling om forlængelse af de i nærværende aftales afsnit I. fastsatte frister.

VI. Voldgift

§ 18

Stk. 1. De tvister, der er nævnt i § 1, stk. 9, § 2, stk. 3, § 3, § 5, stk. 8, § 10 og § 11, stk. 3, afgøres af det voldgiftsnævn, der er omhandlet i § 14, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 372 af 7. november 1963. Det samme gælder tvist om ændringer af godkendte indvindingsplaner og regulering af indvindinger i henhold til § 15, stk. 2, i forslag til lov om anvendelse af Danmarks undergrund (Lovforslag nr. L 187, folketingsåret 1980-81). Parterne er enedes om følgende yderligere regler for voldgiftsnævnets nedsættelse og virke.

Stk. 2. Voldgiftsnævnet nedsættes på begæring af en af parterne. Når begæring er fremsat, skal hver af parterne inden 30 dage udpege en voldgiftsmand. Denne skal i tvister som nævnt i § 5, stk. 8, være en person med særligt kendskab til kulbrinteefterforskning. Udlændinge kan udpeges som voldgiftsmænd.

Stk. 3. De udpegede voldgiftsmænd skal i forening inden 10 dage udpege opmanden, der skal være voldgiftsnævnets formand. Kan enighed herom ikke opnås, udpeges formanden af Præsidenten for Højesteret blandt Højesterets dommere.

Stk. 4. Voldgiftsnævnets sæde er i København, medmindre parterne aftaler andet.

Stk. 5. Voldgiftsnævnet skal træffe sine afgørelser på grundlag af dansk ret.

Stk. 6. Såfremt der ikke er flertal blandt voldgiftsnævnets medlemmer for et resultat, er formandens stemme afgørende.

Stk. 7. Voldgiftsnævnets afgørelser er endelige og bindende for parterne.

VII. Andre bestemmelser

§ 19

Regeringen og bevillingshaverne er enige om betydningen af så vidt

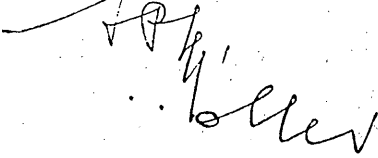
muligt at få fremskyndet produktionen af kulbrinter i de kommende år.

§ 20

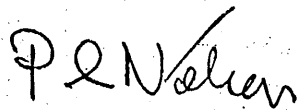
Aftalen bygger på §§ 40 og 42 i det fremsatte forslag til lov om anvendelse af Danmarks undergrund (Lovforslag nr. L 187, folketingsåret 1980-81) og på det fremsatte forslag til lov om etablering og benyttelse af en rørledning til transport af råolie og kondensat (Lovforslag nr. L 156, folketingsåret 1980-81). Der vil til disse lovforslag blive fremsat de ændringsforslag, som nærværende aftale nødvendiggør.

København, den 19. maj 1981.

For bevillingshaverne:

For energiministeriet:

BILAG 1 TIL AFTALE AF 19. MAJ 1981

MELLEM

ENERGIMINISTEREN

OG

BEVILLINGSHAVERNE I HENHOLD TIL ENE-
RETSBEVILLING AF 8. JULI 1962 TIL
EFTERFORSKNING OG INDVINDING AF
KULBRINTER I DANMARKS UNDERGRUND.

I henhold til aftalens § 15 skal de i nærværende bilag indeholdte bemærkninger til en del af aftalens bestemmelser danne grundlag for fortolkning af de pågældende bestemmelser.

Grundlaget for forhandlingerne om aftalen var følgende lovforslag med bemærkninger, som fremsattes af energiministeren den 30. januar 1981:

1. Forslag til lov om regulering af eneretsbevilling til efterforskning og indvinding af kulbrinter i Danmarks undergrund (Lovforslag nr. L 155, folketingsåret 1980-81).
2. Forslag til lov om etablering og benyttelse af en rørledning til transport af råolie og kondensat (Lovforslag nr. L 156, folketingsåret 1980-81).
3. Forslag til lov om køberet for staten til flydende kulbrinter (Lovforslag nr. L 157, folketingsåret 1980-81).

Bemærkningerne nedenfor hidrører - med enkelte omskrivninger og tilføjelser - fra bemærkningerne til forslaget til lov om regulering af eneretsbevilling til efterforskning og indvinding af kulbrinter i Danmarks undergrund og forslaget til lov om køberet for staten til flydende kulbrinter.

BEMÆRKNINGER TIL AFTALENS BESTEMMELSER.

Til § 1.

Til stk. 4:

I grænsekvarterblokke, der ligger overfor lande, med hvilke der ikke er indgået grænseaftaler, beregnes indskrænkningen ud fra midterlinien, jfr. § 2, stk. 2, i anordning nr. 259 af 7. juni 1963 vedrørende udøvelse af dansk højhedsret over den kontinentale sokkel.

Til stk. 6:

Bestemmelsen indebærer, at retten bortfalder med de i stk. 1 angivne

andele af en kvartblok, medmindre dette ikke kan ske uden at afgive arealer, hvortil eneretten ønskes bevaret efter aftalens § 2. Udgør arealer, der bevares efter § 2, således f.eks. 28 pct. af kvartblokkens areal, bortfalder retten til 50 pct. den 1. januar 1982 og til 22 pct. den 1. januar 1984.

Til § 2.

Til stk. 1 - 8:

Bestemmelserne i § 2 angiver nogle områder, hvor bevillingshaverne kan bevare eneretten til efterforskning og indvinding af kulbrinter, og som således ikke vil være omfattet af reguleringen i § 1. Endvidere fastslås, under hvilke betingelser disse områder kan bevares.

Formålet med bestemmelserne er at give bevillingshaverne mulighed for, inden for rimelige tidsfrister, at skabe fornøden klarhed omkring alle de forekomster, som de har påvist ved deres efterforskningsarbejde i perioden fra bevillingens meddelelse i 1962 og frem til den 1. januar 1986, idet også fund, der konstateres umiddelbart før denne dato, kan friholdes med henblik på endelig vurdering af fundets betydning og iværksættelse af produktion. Samtlige forekomster, der er påvist af bevillingshaverne, vil kunne udnyttes frem til bevillingens udløb år 2012.

Til stk. 1, nr. 1:

På det danske område sker der i dag kun indvinding af kulbrinter fra Danfeltet, som blev sat i produktion i juli 1972. Bevillingshaverne har herudover fået meddelt godkendelse af indvindingsplaner for oliefelterne Gorm og Skjold samt gasfeltet Tyra. Produktionen fra Gormfeltet vil i overensstemmelse med myndighedernes godkendelse blive påbegyndt i løbet af foråret 1981. Gasproduktionen fra Tyrafeltet skal ifølge de godkendte planer iværksættes oktober 1984. I overensstemmelse med stk. 1, nr. 1, kan retten til disse felter bevares.

Særlige forhold gør sig gældende for gasfeltet Roar, hvor det i forbindelse med godkendelsen af naturgasprojektet fastsættes, at feltet under opfyldelse af en række nærmere angivne vilkår skal sættes i produktion senest den 1. oktober 1989. Roarfeltet bevares således, såfremt feltet sættes i produktion senest til det nævnte tidspunkt.

Bestemmelsen indebærer endvidere, at arealer, der omfatter felter udover ovennævnte, kan bevares, såfremt der er iværksat produktion, inden retten til området bortfalder. Det samme gælder felter, for hvilke der foreligger godkendte indvindingsplaner under forudsætning af, at produktionen iværksættes i overensstemmelse med godkendelsen.

Til stk. 5:

Bestemmelsen giver bevillingshaverne mulighed for inden for de fastsatte tidsrammer og på baggrund af et godkendt arbejdsprogram at gennemføre nødvendige videre undersøgelser til konstatering af, om forekomsten kan udnyttes kommercielt.

For forekomster, der ønskes bevaret, gives der bevillingshaverne 6 måneder efter boringens afslutning, d.v.s. når borehullet er forsvarligt lukket, til de nødvendige vurderinger for udarbejdelse af et program for videre arbejder. Et sådant program skal indeholde angivelse af, hvilke arbejder (seismiske undersøgelser, afgrænsningsboringer m.v.) der agtes iværksat til nærmere vurdering af forekomsten.

Programmet skal herudover indeholde en plan for de enkelte arbejders udførelse, idet det i aftalen er angivet, at de samlede arbejder skal afsluttes inden for en frist på 2 år. Kun hvor særlige forhold gør sig gældende, eksempelvis hvor vurdering af en forekomst kræver ekstraordinære og tidskrævende undersøgelser, eller hvor forekomsten strækker sig ind på et andet lands kontinentalsokkelområde, kan fristen fastsættes til mere end 2 år.

Efter gennemførelsen af et godkendt arbejdsprogram er betingelsen for fortsat at bevare retten, enten at bevillingshaverne inden udløbet af den fastsatte frist indsender en erklæring som nævnt i stk. 1, nr. 3, eller indsender en fyldestgørende ansøgning om indvinding. I sidstnævnte tilfælde er bevarelsen yderligere betinget af, at bevillingshavernes ansøgning godkendes af energiministeren, og at indvinding iværksættes i overensstemmelse hermed. I tilfælde, hvor bevillingshaverne ved fristens udløb afgiver erklæring som nævnt i stk. 1, nr. 3, gives der bevillingshaverne op til 1 år til at udarbejde en ansøgning om godkendelse af indvindingsforanstaltninger m.m. Herefter er bevarelse af eneretten afhængig af de samme betingelser.

Til stk. 6:

Bestemmelsen giver energiministeren mulighed for i særlige tilfælde at lade bestemmelsen i stk. 1, nr. 4, jfr. stk. 5, finde tilsvarende anvendelse for forekomster, der ved boring er påvist inden den 1. juli 1981. Der tænkes i denne forbindelse navnlig på forekomster, hvor en endelig vurdering af, om disse er kommercielt udnyttelige, kræver så langvarige undersøgelser, at disse ikke kan forventes at være afsluttet inden tidspunktet, da retten til området bortfalder. Dette indebærer, at bevillingshaverne i forbindelse med ansøgning om dispensation redegør for de særlige forhold og forelægger det i stk. 5 nævnte arbejdsprogram til godkendelse. I stk. 7 og 8 findes nærmere regler om dispensation for hidtil ved boring påviste forekomster.

Til § 3.

Hensigten med feltafgrænsning er at skabe en zone omkring forekomsten, hvor andre rettighedshavere ikke vil have adgang til efterforskning og indvinding. Vedrørende forundersøgelsestilladelser henvises til bemærkningerne til § 7.

Afgrænsning af alle de arealer, som bevillingshaverne bevarer i henhold til § 2, er nødvendig for at sikre en entydig fastlæggelse af grænserne over for de arealer, hvor retten bortfalder.

Til § 4.

Ifølge den hidtidige praksis med hensyn til ansøgning om godkendelse af indvindingsforanstaltninger m.m. har bevillingshaverne forelagt en udbygningsplan for den forekomst, der påtænkes udnyttet.

I de regler, der påtænkes fastsat om indholdet af en ansøgning om godkendelse af indvindingsforanstaltninger m.m., er det hensigten i det væsentlige at fastholde denne praksis.

Det materiale, der skal indgå i en sådan ansøgning, skal bl.a. omfatte:

- a) beskrivelse af den eller de kulbrinteforekomster, som planlægges indvundet, med detaljerede analyser og vurderinger af geologiske, reservoirtekniske, indvindingstekniske og økonomiske forhold,
- b) indvindingsplan med oplysning om tidspunktet for igangsætning af produktion samt om den forventede størrelse af den årlige produktion for hvert år, forekomsten er planlagt at være i produktion. Omfatter planen flere forekomster, skal denne oplysning gives for hver forekomst, der indgår i planen, samt for den samlede produktion, der forventes efter planen,
- c) generel beskrivelse af anlæggene, der planlægges installeret, herunder antal og type af borer, udstyr til indvinding og reinjektion, måling, lagring og behandling samt rørledninger mellem enkelte dele af anlæggene tillige med nærmere redegørelse for de planlagte transportsystemer for de indvundne kulbrinter,
- d) risikoanalyse for de planlagte anlæg med angivelse af tiltag til nedbringelse af de identificerede risici,
- e) bevillingshavernes plan for, hvorledes indvindingsprojektet agtes gennemført, herunder tidsplan og plan for den organisation, hvormed bevillingshaverne vil gennemføre projektet, og
- f) udførlig redegørelse for eventuelle usikkerhedsmomenter i projektet med hensyn til reserver, tidsplan og økonomi etc., samt i øvrigt alle sådanne data, studier, fortolkninger, kortmodeller m.v., der er nødvendige for vurdering af projektet.

I de påtænkte regler vil det blive specificeret, at erklæringen skal indeholde sådanne oplysninger, som er nødvendige for vurdering af forekomsten, herunder de tekniske og økonomiske forudsætninger, der har dannet grundlag for beslutningen om at erklære forekomsten kommercielt udnyttelig og at iværksætte indvinding.

Til § 7.

Med bestemmelsen åbnes der mulighed for, at energiministeren kan meddele

indehavere af forundersøgelsestilladelser ret til at gennemføre nærmere specificerede undersøgelser også i de områder, hvor bevillingshaverne bevarer eneretten. Sådanne undersøgelser omfatter seismiske undersøgelser m.m.; men ikke dybe boreringer.

Formålet med bestemmelsen er at sikre den bedst mulige kortlægning af undergrunden i de tilbageleverede arealer. For at opnå dette kan det være af afgørende betydning, at undersøgelserne udstrækkes til områder, hvortil bevillingshaverne har retten, f.eks. for at kunne sammenholde oplysninger fra nye seismiske undersøgelser i et tilbageleveret areal med den faktiske viden om de geologiske lagserier fra en efterforskningsboring på et areal, hvortil bevillingshaverne har eneretten. Mere end 5 år gamle geologiske og geofysiske data, tilvejebragt af bevillingshaverne, har staten fri rådighed over, hvorimod tilsvarende oplysninger yngre end 5 år alene kan stilles til rådighed for nye selskaber af bevillingshaverne. Undersøgelsesarbejder, der gennemføres på områder omfattet af eneretsbevillingen, forudsættes specificeret samt gennemført under hensyntagen til bevillingshavernes aktiviteter i området. Det vil blive fastsat som vilkår, at bevillingshaverne skal underrettes, inden der udføres aktiviteter i området.

Sådanne forundersøgelsesarbejder må ikke finde sted inden for midlertidigt eller permanent fastsatte sikkerhedsafstande omkring bevillingshavernes efterforsknings- og indvindingsanlæg.

Til § 11.

Til stk. 1:

Ved flydende kulbrinter forstås i aftalen råolie og kondensat. Kondensat er kulbrinter, der fremkommer i flydende form i forbindelse med behandling af naturgas.

Til stk. 3:

I betragtning af de meget ustabile forhold, der igennem de seneste år har kunnet konstateres på råoliemarkedet, har man ikke anset det for hensigtsmæssigt i aftalen at forsøge at præcisere det grundlag, hvorpå prisen bør fastsættes.

Det må dog anses for naturligt ved prisfastsættelsen at tage hensyn til bl.a. de forskellige olietyperes kvalitet og transportafstanden.

Købeaftalen må i øvrigt baseres på de sædvanlige vilkår, der gælder for oliehandel.

Bestemmelsen udelukker ikke, at der på kommercielt grundlag kan foretages en periodisk fastsættelse af prisen eller beregningsgrundlaget herfor.

Til § 14.

Bevillingshaverne og deres partnere har ikke med denne bestemmelse givet afkald på over for eventuel fremtidig lovgivning at påberåbe sig, at denne indebærer erstatningspådragende indgreb i deres rettigheder.

III. Spørgsmål stillet af undergrundsudvalget (Hans Hækkerup (S), Lone Dybkjær (RV), Arne Christiansen (V), Ib Stetter (KF), Birgith Mogensen (CD), Ole Kalnæs (SF), Preben Wilhjelm (VS) og Ole Mai-sted (FP)) til energiministeren vedrørende aftaleteksten og svarene herpå.

ENERGIMINISTEREN

15. april 1981.

Energiministerens skriftlige besvarelse af spørgsmål nr. 1 stillet af Kalnæs (SF) i folketingets undergrundsudvalg.

Spørgsmål 1:

Vurderingen af aftalen fra DeGolyer og MacNaughton om efterforskningsaktivitet bedes tilstillet udvalget.

Til besvarelse af spørgsmålet fremsendes vedlagt kopi af skrivelse fra DeGolyer og MacNaughton af 9. marts 1981 til energiministeriet indeholdende den udbedte vurdering.

Svar:

DEGOLYER AND MACNAUGHTON
ONE ENERGY SQUARE
DALLAS, TEXAS 75206

TELEPHONE
(214) 368-6391
TELEX
73-0485
CABLE: DEMAC

Mr. Ole Bech
The Ministry of Energy
Strandgade 29
1401 København K.

Copenhagen, March 9, 1981.

Dear Mr. Bech,

In accordance with your request we have discussed the provisions included in the proposed bill regulating sole rights concession for the exploration for, and production of hydrocarbons in Denmark's underground (the bill) and the provisions to be included in a proposed agreement between the Danish Government and the sole concessionaires of the existing Danish concession. Our discussions were with representatives of the Ministry of Energy (the Ministry), in which they outlined the differences between the bill and the proposed agreement. The purpose of these discussions was to solicit DeGolyer & MacNaughton's opinions on the significance of the differences found in the bill and the proposed agreement. We understand the proposed agreement is still being formulated, thus some of the comments and opinions included herein may be inconsistent with the final version of the proposed agreement. Specifically, the purpose of our discussions were to identify the differences which might be encountered in the exploration and evaluation programmes if the bill was passed or the proposed agreement implemented.

As a result of our discussions we have the following observations:

- 1) Both the bill and the proposed agreement provide for similar relinquishment commencing January 1, 1982. The proposed agreement defers the 2nd and 3rd relinquishments by one year and provides

that the 10 % relinquished January 1, 1981, may be counted in the 50 % to be relinquished by January 1, 1982. This reduces the amount of area relinquished at each relinquishment date. For a large area it can be viewed as relatively insignificant, when the more important factors such as the exploration potential, the total amount of area available for new concessions, and the procedures for relinquishment are considered.

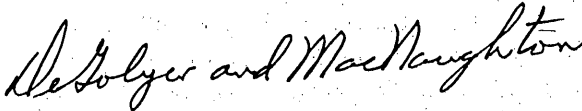
- 2) A major difference between the bill and the proposed agreement is a provision in the proposed agreement which will allow the concessionaires to retain from 7 to 9 contiguous blocks each containing about 212 square kilometers in the south west area. The concessionaires, subject to performing an acceptable work programme, will be allowed to retain these blocks until the year 2000, before any relinquishment is required. As we understand this provision, the Ministry would allow the concessionaires to retain these blocks with the same exploration obligations as would be expected of other companies, that could be granted these blocks through a new concession. Assuming the proposed agreement adequately describes this concept, we find no basis for expecting that the concessionaires will explore these blocks in a less satisfactory manner than would other companies.
- 3) We understand the proposed agreement will contain a provision which will allow the concessionaires to retain certain rights or prolong the rights for 6 petroleum discoveries including Gwen, Lulu, Nord Arne, Adda, Nils, and Lola. While not identifying the petroleum deposits specifically the bill provides that the Minister may grant the same conditions. We note that when requesting and receiving the extensions for these petroleum discoveries the concessionaires accept certain responsibilities for conducting additional evaluations, which could lead to the development of these petroleum deposits. These procedures are those identified in paragraph 2 of the bill.
4. The proposed agreement permits the concessionaires to retain 7 to 9 blocks of 212 square kilometers conditional on acceptable work programmes for each block submitted by the end of December, 1981.

While the details of the work programme have not been formulated, the Ministry's position is that each programme must be designed to best prove or disprove the presence of commercial quantities of hydrocarbons in each of the blocks. At the time the concessionaires submit the work programmes and identify the blocks, they will also furnish the ministry with the seismic interpretations of the blocks. This procedure, which would be required of a new concessionaire, is normal in other countries, and provided the parties can agree on work programmes, will accomplish the desired result.

We assume concessionaires will elect for retention of those blocks which in their opinion offer the best prospects for future discoveries. These are the same blocks they would wish to relinquish last under the bill.

While our opinion is based on a preliminary review and discussions of provisions which may be altered, we can find no basis for expecting exploration activities to be significantly altered if the proposed agreement is adopted rather than the bill.

Submitted

A handwritten signature in cursive script that reads "DeGolyer and MacNaughton". The signature is written in dark ink and is centered on the page.

DeGolyer and MacNaughton

ENERGIMINISTEREN

23. april 1981.

**Energiministerens skriftlige besvarelse af spørgsmål nr. 2 stillet af Wilhelm (VS)
i undergrundsudvalget.***Spørgsmål 2:*

A. P. Møllers kommentarer udbedes til ministerens svar i Folketingstidende, sp. 8169, på mit spørgsmål om anvendelsen af undergrundslovens §§ 14 og 15.

Svar:

Jeg har den 15. april 1981 anmodet A. P. Møller om de udbedte kommentarer. Når disse foreligger, vil de blive fremsendt til udvalget.

(Forelå ikke ved hæftets udarbejdelse!).

ENERGIMINISTEREN

14. maj 1981.

**Energiministerens skriftlige besvarelse af spørgsmål nr. 3 stillet af Wilhelm (VS)
i undergrundsudvalget.***Spørgsmål 3:*

Hvormed begrundet regeringen sit skøn med hensyn til, at indgrebet er en almindelig erstatningsfri regulering? (Spørgsmål 1 til lovforslag nr. L 155).

Svar:

Jeg kan henvise til de almindelige bemærkninger til forslag til lov om regulering af eneretsbevilling til efterforskning og indvinding af kulbrinter i Danmarks undergrund, pkt. 9, side 6-7.

ENERGIMINISTEREN

14. maj 1981

**Energiministerens skriftlige besvarelse af spørgsmål nr. 4 stillet af Wilhelm (VS)
i undergrundsudvalget.***Spørgsmål 4:*

Vil ministeren tilstille udvalget foreliggende juridiske responsa vedrørende indgrebets karakter og i givet fald være parat til at indhente nye? (Spørgsmål 2 til lovforslag nr. L 155).

Svar:

Svaret er benægtende. Om regeringens opfattelse med hensyn til indgrebets karakter henvises til mit svar på spørgsmål nr. 3.

ENERGIMINISTEREN

14. maj 1981

**Energiministerens skriftlige besvarelse af spørgsmål nr. 5 stillet af Wilhelm (VS)
i undergrundsudvalget.**

Spørgsmål 5:

Hvilke allerede konstaterede felter og forekomster af kulbrinter vil kunne falde ind under bestemmelserne i de enkelte punkter under § 2, stk. 1? (Spørgsmål 3 til lovforslag nr. L 155).

Svar:

Følgende felter og forekomster af kulbrinter vil kunne falde ind under de enkelte numre i lovforslagets § 2, stk. 1:

Nummer 1:

Dan-feltet (olie): sat i produktion i juli 1972.

Gorm-feltet (olie): sat i produktion i maj 1981.

Skjold-feltet (olie): planer for en 2-årig prøveproduktionsperiode er, under forudsætning af opfyldelse af en række nærmere angivne vilkår, godkendt af myndighederne.

ENERGIMINISTEREN

14. maj 1981

**Energiministerens skriftlige besvarelse af spørgsmål nr. 6 stillet af Wilhelm (VS)
i undergrundsudvalget.**

Spørgsmål 6:

Hvori afviger de i bemærkningerne til § 4 opstillede betingelser for godkendelse af indvindingsforanstaltninger fra de hidtil gældende? (Spørgsmål 4 til lovforslag nr. L 155).

Svar:

Bemærkningerne til § 4 skitserer indholdet

Tyra-feltet (gas): indvindingsplaner er godkendt af myndighederne, og feltet skal ifølge godkendelsen sættes i produktion i oktober 1984.

Roar-feltet (gas): indvindingsplaner er godkendt af myndighederne, og betinget af opfyldelse af en række specielle vilkår skal feltet sættes i produktion i oktober 1989.

Nummer 2:

På nuværende tidspunkt foreligger ingen ansøgninger om godkendelse af indvindingsforanstaltninger m.m.

Nummer 3:

Der foreligger for nærværende ingen erklæringer som omhandlet i bestemmelsen.

Nummer 4:

Denne bestemmelse bliver først relevant efter ikrafttrædelsen af aftalen med A. P. Møller.

af en fyldestgørende ansøgning om godkendelse af indvindingsforanstaltninger. Den givne beskrivelse svarer i det væsentlige til den i dag gældende praksis. Eksempelvis er beskrivelsen dækkende for det materiale, som bevillingshaverne i 1979 indsendte med henblik på opnåelse af principgodkendelsen af gasprojektet.

ENERGIMINISTEREN

14. maj 1981

**Energiministerens skriftlige besvarelse af spørgsmål nr. 7 stillet af Wilhelm (VS)
i undergrundsudvalget.**

Spørgsmål 7:

Notat om Storbritanniens og Norges betingelser for efterforskning, udvinding og beskatning af produktionen udbedes. (Spørgsmål 5 til lovforslag nr. L 155).

Svar:

Jeg henviser til vedlagte besvarelse af spørgsmål nr. 1 til undergrundslovforlaget (L 187 – bilag 1).
(Jfr. foran side 3).

ENERGIMINISTEREN

14. maj 1981

**Energiministerens skriftlige besvarelse af spørgsmål nr. 8 stillet af Wilhelm (VS)
i undergrundsudvalget.**

Spørgsmål 8:

Vil det foreslåede indgreb i eneretsbevilningen ikke stadig være en erstatningsfri regulering, selv om § 1 ændres således, at retten til efterforskning og indvinding bortfalder for hele arealet den 1. januar 1982, bortset fra de i § 2 nævnte undtagelser? (Spørgs-

mål 7 til lovforslag nr. L 155).

Svar:

Jeg finder det hverken muligt eller formålstjenligt at udtale mig om karakteren af et hypotetisk indgreb.

ENERGIMINISTEREN

14. maj 1981

**Energiministerens skriftlige besvarelse af spørgsmål nr. 9 stillet af Wilhelm (VS)
i undergrundsudvalget.**

Spørgsmål 9:

Som foregående spørgsmål, idet der dog ud over de i § 2 nævnte undtagelser også undtages alle de sekstendedels blokke, som D.U.C. kan opstille et tilfredsstillende arbejdsprogram for efterforskning for, for peri-

oden fra 1. januar 1982 til 1. januar 1985? (Spørgsmål 8 til lovforslag nr. L 155).

Svar:

Jeg kan henvise til min besvarelse af spørgsmål 8.

ENERGIMINISTEREN

14. maj 1981

**Energiministerens skriftlige besvarelse af spørgsmål nr. 10 stillet af Wilhelm (VS)
i undergrundsudvalget.**

Spørgsmål 10:

Hvorledes afgrænses arealer, hvortil eneretten bevares efter § 2, stk. 1, nr. 3 og 4

(hvor et felt ikke er defineret)? (Spørgsmål 9 til lovforslag nr. L 155).

Svar:

Ifølge lovforlaget § 3, som vil blive overført til aftalen med A. P. Møller, skal afgrænsningen af arealer, der bevares, ske med udgangspunkt i principperne i 1976-aftalen.

Anvendelsen af disse principper forudsætter viden om de strukturer i undergrunden,

hvori kulbrinterne befinder sig. Denne viden vil normalt opnås ved forundersøgelserne (seismiske m.m.) og ved gennemførelsen af den boring, hvorved forekomsten påvises. Der er således ikke tale om, at afgrænsning af nye fund adskiller sig principielt fra afgrænsning af forekomster, hvis kommercielle udnyttelighed allerede er påvist. Mulige usikkerheder i afgrænsningen er tilgodeset ved, at afgrænsningen sker med et tillægsareal på 35 pct.

ENERGIMINISTEREN

14. maj 1981

Energiministerens skriftlige besvarelse af spørgsmål nr. 11 stillet af Wilhelm (VS) i undergrundsudvalget.

Spørgsmål 11:

Hvorved vil vilkårene for nuværende og fremtidige bevillingshavere adskille sig for fremtidig efterforsknings- og indvindingsaktivitet, (jfr. bemærkninger side 6, punkt 8, sidste 7 linier, »i det væsentlige«)? (Spørgsmål 10 til lovforslag nr. L 155).

Svar:

Jeg henviser til vedlagte besvarelse af spørgsmål 22 til undergrundslovforslaget (L 187 – bilag 7).

(Jfr. foran side 25).

ENERGIMINISTEREN

14. maj 1981

Energiministerens skriftlige besvarelse af spørgsmål nr. 12 stillet af Wilhelm (VS) i undergrundsudvalget.

Spørgsmål 12:

Ministerens kommentarer til A. P. Møllers skrivelse af 9. ds. udbedes. (Spørgsmål 13 til lovforslag nr. L 155).

Svar:

Det er min opfattelse, at jeg har tilkende-

givet min stillingtagen til de i skrivelsen fremførte hovedsynspunkter gennem de erklæringer, jeg i forskellig sammenhæng – bl.a. ved 1. behandlingen af L 155 den 11. februar 1981 – allerede har fremsat. Når endvidere henses til den senere udvikling, skal jeg henholde mig til at henvise hertil.

ENERGIMINISTEREN

14. maj 1981

**Energiministerens skriftlige besvarelse af spørgsmål nr. 13 stillet af Wilhelm (VS)
i undergrundsudvalget.**

Spørgsmål 13:

Ud over en eventuel øget indtægt via nye beskatningsregler, der giver et større provenu til statskassen, hvori består da de store samfundsmæssige fordele, ministeren taler om? (Spørgsmål 19 til lovforslag nr. L 155).

Svar:

Der er afgørende samfundsmæssige fordele knyttet til arealafgivelsesreglerne i aftalen med bevillingshaverne. De nuværende bevillingshavere vil blive tilskyndet til at forøge deres efterforskningsindsats, og der bliver mulighed for, at nye rettighedshavere kan efterforske på dansk område. Herigennem kan der skabes klarhed over, hvilke indenlandske energiressourcer i form af olie og naturgas der forefindes, med henblik på en øget indvinding til sikring af forsyningerne

af olie og gas og en forbedring af betalingsbalancen over for udlandet.

Endvidere indebærer reguleringen af eneretsbevillingen, at bevillingshavernes indvindingsaktivitet i højere grad end hidtil vil være underlagt en offentlig styring, hvorved bl.a. samfundets energiforsyningsmæssige interesser og hensynet til udnyttelsen af eksisterende eller planlagte behandling- og transportsystemer vil kunne tilgodeses.

Herudover vil den øgede aktivitet på dansk område, som kan forventes i kraft af reguleringen af eneretsbevillingen, også medføre indirekte fordele for det danske samfund. Dansk industri vil således få større muligheder for at blive inddraget i offshoreaktiviteterne, og der kan blive opbygget en national ekspertise inden for olie- og gassektoren såvel hos det private erhvervsliv som hos staten.

ENERGIMINISTEREN

14. maj 1981

**Energiministerens skriftlige besvarelse af spørgsmål nr. 14 stillet af Wilhelm (VS)
i undergrundsudvalget.**

Spørgsmål 14:

Der ønskes en udskrift af interviewet i Efter Radioavisen den 12. december 1980 med lektor, dr. jur. Orla Friis Jensen om ekspropriations- og erstatningsvilkår i forbindelse med eneretsbevillingen. (Spørgsmål 28 til lovforslag nr. L 155).

Svar:

Jeg henviser til vedlagte besvarelse af spørgsmål 82 fra folketingets energipolitiske udvalg (Alm. del – bilag 163).

Spørgsmål 82:

Der ønskes en udskrift af interviewet i Efter Radioavisen den 12. december 1980 med lektor, dr. jur. Orla Friis Jensen om ekspropriations- og erstatningsvilkår i forbindelse med eneretsbevillingen.

Svar:

Vedlagt fremsendes den ønskede udskrift af interviewet.

**Interview i Efter Radioavisen med lektor, dr. jur. Orla Friis Jensen
fra Institut for Offentlig Ret ved Århus Universitet.**

Interviewer: Frede Westergaard.

Dr. jur. Orla Friis Jensen, hvis der kommer et lovindgreb, som fratager A. P. Møller eneretten til alle de områder, hvor der endnu ikke er fundet olie, hvilke muligheder har rederiet A. P. Møller så for at sætte sig imod det rent juridisk?

– A. P. Møller kan tage sit udgangspunkt i, at eneretten som sådan er et formuegode, som nyder beskyttelse efter grundlovens § 73, og han kan i forlængelse heraf hævde, at denne tvangsaflevering har karakter af ekspropriation.

Er det et synspunkt, som uden videre er rigtigt i juridisk henseende?

– Jeg vil sige, det vil være et spørgsmål, der også blandt jurister vil være megen tvivl om. Den danske juridiske litteratur har af gode grunde ikke beskæftiget sig med den problemstilling.

Hvad er det, der kan være usikkerhed om?

– Ja, når man alligevel kan sætte et spørgsmålstegn ved, om det skulle være ekspropriation, så hænger det, meget kort sagt, sammen med, at en enerettighed af den art, vi her taler om, efter international praksis efterhånden er blevet underkastet, kan vi se, en ensidig regulering fra staternes side, uden at der hidtil er blevet ydet erstatninger herfor.

Det vil sige, man kan parallelisere fra andre lande?

– Ja, man kan måske også derfor i dag sige, at A. P. Møllers eneret ud fra en samlet vurdering ikke ved denne tvangsaflevering indskrænkes på en sådan måde, at der foreligger ekspropriation.

Hvem er det, der har det sidste ord i denne sag, er det en domstolsafgørelse?

– Det er domstolene, ja.

Det vil sige, at man kan komme i den situation, at man først skal have afgjort, om der er tale om ekspropriation, og når man så har fået det afgjort, og hvis der er tale om ekspropriation, så kan man begynde stridighederne om, hvor stor erstatningen i givet fald skal være.

– Ja, det vil opstå normalt, fordi grundlovens beskyttelse i forbindelse med ekspropriation er, at der skal ydes fuld erstatning. Men det tvivlsomme i en sag som denne her

er, at der jo ikke er foretaget undersøgelser i de – forstår jeg – områder, der skal afleveres, således at det er rene chancer, man så at sige handler om, og der er mig bekendt ikke nogen markedsværdi på arealer som det, vi taler om her.

Det vil sige, mener De, at det bliver svært at afgøre, hvor stort erstatningskrav A. P. Møller med rimelighed kan rejse, altså hvor meget man kan få domstolsmedhold for at få i erstatning?

– Ja, det er i høj grad tvivlsomt, om der er tab, og hvor stort dette tab må skønnes at være, men det har jeg selvfølgelig ikke nogen umiddelbar forstand på, disse økonomiske beregninger.

Men det er altså også en domstolsafgørelse. Det vil sige, at hvis det bryder sammen politisk, så kommer resten af forløbet til at foregå ved domstolene?

– Ja.

Hvor længe kan sådant et forløb vare?

– Man må vel regne med, at det vil gå til Højesteret. Det vil tage 3–5 år.

Gælder det begge sager, både for så vidt om der er tale om ekspropriation, hvis regeringen ikke anerkender det fra starten, og spørgsmålet om erstatningens størrelse?

– Man kan udmærket tænke sig, at det behandles under ét; man kan også tænke sig, at det bliver splittet op, ligesom tilfældet var i sagen om udleveringen af de islandske håndskrifter.

Og hvis den bliver splittet op?

– Så vil det tage længere tid.

Vil det ikke komme til at indgå i domstolenes overvejelser, at A. P. Møller måske kan blive udsat for beskatning i fremtiden, og at gevinsten derved bliver mindre end det måske umiddelbart kunne se ud til, for de områder, hvor der altså stadig endnu ikke er fundet olie?

– Jo, det vil jeg mene det er rimeligt at tage hensyn til. For mig ligger det klart, at den dag – måske engang allerede i midten af 80'erne – hvor A. P. Møller virkelig giver usædvanlig store gevinster i kraft af olieprisstigningerne, at dér må man skride ind og bruge sin beskatningsmagt, og ligesom man har gjort det så udpræget i Norge i de senere år.

Og det vil kunne få betydning for erstatningens størrelse?

– Ja, for man kan ikke foretage de kalku-

leringer helt hypotetisk, som man af og til ser i øjeblikket, over, hvilke milliardindtægter der vil løbe ind.

ENERGIMINISTEREN

14. maj 1981

Energiministerens skriftlige besvarelse af spørgsmål nr. 15 stillet af Wilhjelm (VS) i undergrundsudvalget.

Spørgsmål 15:

Foreligger der for regeringen vurderinger fra forfatningsretlige eksperter af spørgsmålet om erstatningsafgørelse i tilfælde af hel eller delvis ekspropriation, som væsentligt afviger fra de vurderinger, der er fremsat af lektor, dr. jur. Orla Friis Jensen i omstående artikel fra Politiken den 30. oktober 1980 og i udsendelsen Efter Radioavisen den 12. december 1980 samt af professor, dr. jur. Peter

Germer og professor, dr. jur. Henrik Zahle på høringen på Borups Højskole den 13. december 1980? (Spørgsmål 29 til lovforslag nr. L 155).

Svar:

Jeg henviser til vedlagte besvarelse af spørgsmål 83 fra folketingets energipolitiske udvalg (Alm. del – bilag 163).

ENERGIMINISTERIET

24. april 1981

Folketingets energipolitiske udvalg (Alm. del – bilag 163).

Spørgsmål 83:

Foreligger der for regeringen vurderinger fra forfatningsretlige eksperter af spørgsmålet om erstatningsafgørelse i tilfælde af hel eller delvis ekspropriation, som væsentligt afviger fra de vurderinger, der er fremsat af lektor, dr. jur. Orla Friis Jensen i omstående artikel fra Politiken den 30. oktober 1980 og i udsendelsen Efter Radioavisen den 12. december 1980 samt af professor, dr. jur. Peter Germer og professor, dr. jur. Henrik Zahle på høringen på Borups Højskole den 13. december 1980?

Svar:

Jeg har på baggrund af henvisningen til den nævnte artikel i Politiken den 30. oktober 1980 forstået spørgsmålet som sigtende til erstatning i forbindelse med hel eller delvis inddragelse af igangværende indvinding.

Jeg kan i den anledning oplyse, at regeringen ikke i forbindelse med de gennemførte forhandlinger eller de derefter fremsatte lovforslag har haft planer om at inddrage igangværende indvinding. Regeringen har derfor ikke haft anledning til at foretage en endelig vurdering af spørgsmålet om eventuel erstatning i tilfælde af en sådan inddragelse.

ENERGIMINISTEREN

14. maj 1981

**Energiministerens skriftlige besvarelse af spørgsmål nr. 16 stillet af Wilhelm (VS)
i undergrundsudvalget.**

Spørgsmål 16:

Ad spørgsmål 12. Ministeren bedes herunder også kommentere påstanden i sidste afsnit på side 6 om, at de geologiske forudsætninger i den danske del af Nordsøen bedst lader sig sammenligne med de tilsvarende i den tyske del. (Spørgsmål 30 til lovforslag nr. L 155).

Svar:

Der foreligger ikke nogen egentlige sammenlignende undersøgelser af de geologiske forhold i henholdsvis den danske, tyske, norske og engelske del af Nordsøen med det formål at vurdere indvindingsmulighederne efter de geologiske forudsætninger (prospekter) i de forskellige sektorer.

I bedømmelsen af et områdes indvindings-

potentiel indgår imidlertid en lang række andre faktorer, såsom havdybden, vejrforholdene og transportmulighederne. En sammenligning af forskellige områder må derfor foretages på et bedømmelsesgrundlag omfattende alle relevante omstændigheder.

På den baggrund har det efter et samlet skøn været mest nærliggende at henvise til aktiviteterne i den norske og den engelske sektor.

Jeg kan tilføje, at det tyske forbundsøkonomiministerium på en forespørgsel fra den danske ambassade i Bonn anførte, at de tyske erfaringer fra Nordsøen næppe kunne være af nogen interesse for danske myndigheder, der på grund af den betydeligt mere gunstige situation i den danske del af Nordsøen stod over for helt andre problemer end de tyske myndigheder.

ENERGIMINISTEREN

14. maj 1981

**Energiministerens skriftlige besvarelse af spørgsmål nr. 17 stillet af Wilhelm (VS)
i undergrundsudvalget.**

Spørgsmål 17:

Udvalget udbeder sig oplysninger om, hvorledes skatteklausulen i gaskontrakten mellem D.O.N.G. A/S og D.U.C. vil virke.

Ministeren bedes derfor tilsende udvalget kopi af den del af gaskontrakten, der vedrører beskatningsforhold, samt regeringens og A. P. Møllers vurdering heraf. (Spørgsmål 31

til lovforslag nr. L 155).

Svar:

Jeg henviser til vedlagte besvarelse af spørgsmål 20 til undergrundslovforslaget (L 187 - bilag 5).

(Jfr. foran side 23).

ENERGIMINISTEREN

14. maj 1981

**Energiministerens skriftlige besvarelse af spørgsmål nr. 18 stillet af Lone Dybkjær (RV)
i undergrundsudvalget.**

Spørgsmål 18:

Randområderne har tidligere været undta-

Bilagshæfte til betænkn. o. lovf. vedr. Danmarks undergrund

get boringsaktivitet på grund af uafklarethed med hensyn til grænsedragningen. Hører de under den eksisterende A.P.M.-bevilling?

der for tiden indtil overenskomst om sokkelafgrænsning med vedkommende land er ratificeret.

Disse grænseblokke er omfattet af eneretsbevillingen af 8. juli 1962. Blokkene har ikke formelt været undtaget fra boreaktivitet, men der har rent faktisk ikke fundet boringer sted. Jeg kan i den forbindelse oplyse, at 1976-aftalens undtagelsesregler vil blive ophævet ved den nye aftale. Grænseblokkene vil således være omfattet af de nye arealafgivelsesregler.

Svar:

Jeg går ud fra, at der med randområder sigtes til de grænseblokke, der i henhold til pkt. 5 c) i aftalen af 15. juli 1976 er undtaget fra dennes arealafgivelsesregler. Undtagelsen omfatter de dele af blokkene, som ligger uden for territorialfarvandsgrænsen, og gæl-

ENERGIMINISTEREN

14. maj 1981

Energiministerens skriftlige besvarelse af spørgsmål nr. 19 stillet af Lone Dybkjær (RV) i undergrundsudvalget.

Spørgsmål 19:

Hvilken efterforskningsaktivitet forventes på 1 pct.-områderne (boringer pr. år)?

Svar:

Arbejdsprogrammerne for det sammenhængende område vil, som det også vil være tilfældet i forbindelse med tilladelser til nye rettighedshavere, blive udformet under hensyntagen til de geologiske forhold i de områder, de skal gælde for.

På indeværende tidspunkt er det derfor ikke muligt at udtale sig mere eksakt om, hvilken efterforskningsaktivitet der forventes i det sammenhængende område, da området

endnu ikke er fastlagt. Bevillingshaverne skal ifølge aftalen udvælge de blokke, der skal udgøre det sammenhængende område, senest den 31. december 1981. Som anført i resuméet af 10. marts 1981 af forhandlingen mellem regeringen og bevillingshaverne skal arbejdsprogrammerne i henhold til god praksis omfatte de forpligtelser, bevillingshaverne skal opfylde over for myndighederne med hensyn til et fagmæssigt udført efterforskningsprogram, der sigter på inden for 6 års perioden at konstatere, om der findes udnyttelige forekomster af kulbrinter, idet der tages udgangspunkt i samfundets interesse i en effektiv efterforskningsindsats.

ENERGIMINISTEREN

14. maj 1981

Energiministerens skriftlige besvarelse af spørgsmål nr. 20 stillet af Lone Dybkjær (RV) i undergrundsudvalget.

Spørgsmål 20:

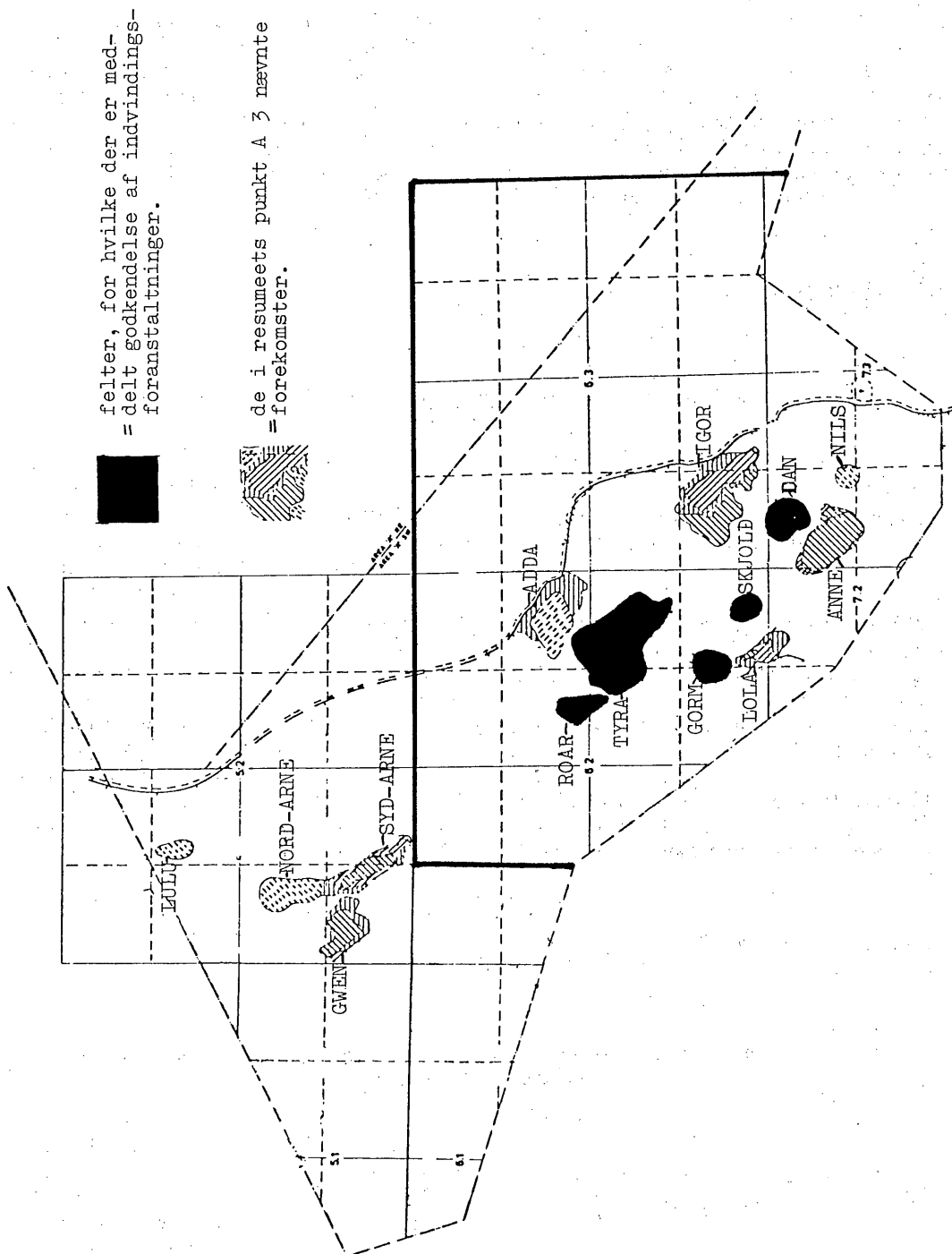
En tegning af de forskellige sandsynlige muligheder for 1 pct.-arealet.

Svar:

På grund af de mulige misforståelser og fejlslutninger, det kunne give anledning til, finder jeg det ikke rigtigt at forsøge at opstille antagelser om, hvorledes bevillingshaverne vil udøve deres ret til at udpege det sammen-

hængende område. Til det offentliggjorte resumé af forliget af 10. marts 1981 er vedlagt

et kort udvisende sydvestområdet opdelt i sekstendedelsblokke. Dette bilag vedlægges.

ENERGIMINISTEREN

14. maj 1981

**Energiministerens skriftlige besvarelse af spørgsmål nr. 21 stillet af Lone Dybkjær (RV)
i undergrundsudvalget.***Spørgsmål 21:*

Hvordan virker procentmekanismen på de blokke, hvor A. P. Møller beholder strukturer, altså f.eks. 50 pct. af totalen eller 50 pct. af totalen minus de strukturer, A. P. Møller beholder?

Svar:

Proceduren om arealafgivelse i forhandlingsresultatet af 10. marts 1981 er baseret på reglerne i forslag til lov om regulering af eneretsbevilling til efterforskning og indvinding af kulbrinter i Danmarks undergrund.

I aftalen med bevillingshaverne vil indgå

en bestemmelse svarende til bestemmelsen i § 5, stk. 2, sidste pkt., i lovforlaget. Denne fastsætter, at kan et område, hvortil retten bortfalder, ikke fastlægges uden at omfatte et areal, hvortil retten bevares i medfør af § 2, formindskes området i det nødvendige omfang.

Bestemmelsen indebærer, at retten bortfalder med de angivne andele af en kvartblok, medmindre dette ikke kan ske uden at afgive arealer, hvortil eneretten kan bevares. Udgør arealer, der bevares, således f.eks. 28 pct. af kvartblokkens areal, bortfalder retten til 50 pct. den 1. januar 1982 og til 22 pct. den 1. januar 1984.

ENERGIMINISTEREN

14. maj 1981

**Energiministerens skriftlige besvarelse af spørgsmål nr. 22 stillet af Lone Dybkjær (RV)
i undergrundsudvalget.***Spørgsmål 22:*

Ligger de allerede afgivne 10 pct. fast inden for kvartblokkene, eller kan der ved beregning flyttes rundt med dem?

Svar:

Ifølge forliget med A. P. Møller tæller de pr. 1. januar 1981 afståede arealer med ved

afgivelsen den 1. januar 1982 inden for de kvartblokke, hvor de afgivne arealer befinder sig. Dette indebærer, at i sådanne kvartblokke skal der den 1. januar 1982 kun afstås det yderligere areal, der er nødvendigt for at bringe afgivelsen op på 50 pct.

Den af bevillingshaverne foretagne afgivelse af arealer pr. 1. januar 1981 vil ikke kunne omgøres.

ENERGIMINISTEREN

14. maj 1981

**Energiministerens skriftlige besvarelse af spørgsmål nr. 23 stillet af Lone Dybkjær (RV)
i undergrundsudvalget.***Spørgsmål 23:*

A. P. Møller har i henhold til tidligere aftale (1976) afleveret 10 pct. bortset fra Sydvest. Det fremgår af teksten, at de tæller med, hvis A. P. Møller må aflevere de kvartblokke, hvori de ligger. Men hvad, hvis A. P. Møller vælger anderledes? Får han så lov til at aflevere tilsvarende mindre andre steder? Hvem afgør, hvornår det er rimeligt og praktisk at benytte voldgift? Har A. P. Møller således f.eks. vetoret mod voldgift bortset fra i forbindelse med arbejdsprogrammer? Kan A. P. Møller bl.a. modsætte sig forhandlingsspørgsmålet afgjort ved voldgift?

Svar:

De ved aftalen den 15. juli 1976 fastlagte blokke skal ifølge forliget af 10. marts 1981

opdeles i kvartblokke.

Afgivelsen den 1. januar 1982 vil berøre samtlige kvartblokke, idet 50 pct. af hver kvartblok skal afgives. Bevillingshaverne har således ingen valgmulighed med hensyn til, hvilke kvartblokke der skal afgives arealer fra. Reglen om, at de pr. 1. januar 1981 afgivne arealer tæller med ved afgivelsen inden for de kvartblokke, hvori de befinder sig, indebærer, at der i sådanne kvartblokke kun skal afgives det yderligere areal, der er nødvendigt for at bringe afgivelsen op på 50 pct.

I den endelige aftale vil det være fastlagt, på hvilke områder der kan anvendes voldgift. På disse områder vil den part, der ønsker en afgørelse eller en beslutning efterprøvet, kunne kræve sagen endeligt afgjort ved voldgift.

ENERGIMINISTEREN

14. maj 1981

**Energiministerens skriftlige besvarelse af spørgsmål nr. 24 stillet af Lone Dybkjær (RV)
i undergrundsudvalget.***Spørgsmål 24:*

Hvordan afgrænses strukturerne med hensyn til dybden og fremtidigt gjorte fund.

Svar:

I overensstemmelse med bestemmelsen i pkt. 5 d) i aftalen af 15. juli 1976 vil af-

grænsningen af et felt i dybden følge zonen ydergrænser infinitivt mod jordens geometriske centrum.

Afgrænsningen af fremtidigt gjorte fund skal ske med udgangspunkt i de samme principper. I øvrigt henvises til min besvarelse af spørgsmål 10 stillet af Preben Wilhjem (spørgsmål 9 til lovforslag nr. L 155).

ENERGIMINISTEREN

19. maj 1981

**Energiministerens skriftlige besvarelse af spørgsmål nr. 25 stillet af Wilhjelm (VS)
i undergrundsudvalget.**

Spørgsmål 25:

Vedr. § 2, stk. 3.

Kan godkendelse af indvinding nægtes fuldstændigt alene under hensyn til landets langsigtede energipolitiske interesser?

Svar:

Bestemmelsen i aftalens § 2, stk. 3, 2. pkt., omhandler fastsættelsen af tidspunktet for påbegyndelse af indvinding. Fastsættelsen af den mængde, der tillades indvundet, sker på grundlag af bestemmelsen i § 15, stk. 1, i forslaget til lov om anvendelse af Danmarks undergrund. Om anvendelsen af denne be-

stemmelse henvises til bemærkningerne til lovforslaget.

En afgørelse truffet i medfør af bestemmelsen i aftalens § 2, stk. 3, vil derfor vedrøre tidspunktet for iværksættelsen af indvinding, dvs. i givet fald foreskrive en udskydelse af indvinding i forhold til det af bevillingshaverne ansøgte tidspunkt. I øvrigt henviser jeg til min udtalelse i Folketings Tidende, sp. 8169, under redegørelsesdebatten den 18. marts 1981.

Sammenfattende vil det styringssystem, der ligger i lovforslaget og i aftalen, muliggøre gennemførelsen af en samfundsmæssigt forsvarlig ressourcepolitik.

ENERGIMINISTEREN

19. maj 1981

**Energiministerens skriftlige besvarelse af spørgsmål nr. 26 og 27 stillet af Wilhjelm (VS)
i undergrundsudvalget.**

Spørgsmål 26:

Vedr. § 2, stk. 3.

Skal det omtalte hensyn til et for bevillingshaverne bæredygtigt økonomisk grundlag anskues således, at det økonomiske grundlag skal være bæredygtigt for alle aktiviteter i henhold til bevillingen *under ét*, eller skal der sikres et bæredygtigt økonomisk grundlag for hver enkelt aktivitet (hver enkelt felt) *for sig*?

Spørgsmål 27:

Vedr. § 2, stk. 3.

Hvis det sidste er tilfældet, hvordan vil man så i overensstemmelse med aftalen kunne nægte tilladelse til indvinding af et felt, når der jo dog altid har været afholdt udgifter i forbindelse med fundet?

Vil man kunne begrænse indvindingstilladelsen inden for bevillingens løbetid, således at den kun omfatter en mængde, der lige netop sikrer en normal forrentning af de i feltet foretagne investeringer?

Svar på spørgsmål 26 og 27:

Som anført i min besvarelse af spørgsmål 35 til undergrundslovforslaget, jfr. foran side 31, vil der nødvendigvis blive tale om et skøn på et konkret grundlag i forbindelse med anvendelsen af disse bestemmelser. I dette skøn vil der indgå såvel faktiske, situationsbestemte forhold som en række overordnede hensyn, hvilket nødvendiggør en samlet vurdering. På denne baggrund og i betragtning af, at man ikke på forhånd kan vide, hvad der i den konkrete situation vil være i statens interesse, finder jeg det hverken forsvarligt eller hensigtsmæssigt på forhånd at fastlåse det nærmere grundlag for udøvelsen af dette skøn.

Hvad angår efterfølgende reguleringer af den mængde, der tillades indvundet, skal jeg oplyse, at sådanne reguleringer skal ske på grundlag af § 15, stk. 2, i forslag til lov om anvendelse af Danmarks undergrund. Som det fremgår af mit ændringsforslag af 18. maj 1981 til lovforslagets § 40, stk. 2, tænkes reglen i § 15, stk. 2, anvendt på en sådan må-

de, at udnyttelsen fortsat vil være økonomisk for bevillingshaverne.

ENERGIMINISTEREN

19. maj 1981

**Energiministerens skriftlige besvarelse af spørgsmål nr. 28 stillet af Wilhjelm (VS)
i undergrundsudvalget.**

Spørgsmål 28:

Vedr. § 18, stk. 1.

Er alene fastsættelse af tidspunkt for påbegyndelse, men ikke nægtelse af indvindings-tilladelse i det hele taget, underkastet voldgiftsnævnet?

Svar:

Som anført i min besvarelse af spørgsmål 25 omhandler bestemmelsen i aftalens § 2, stk. 3, 2. pkt., fastsættelsen af tidspunktet for påbegyndelse af indvinding. Det fremgår direkte af § 2, stk. 3, sidste pkt., hvortil der

henvises i § 18, stk. 1, at uenighed om fastsættelsen af tidspunkter for påbegyndelse af indvinding afgøres ved voldgift. En afgørelse i medfør af § 2, stk. 3, vil derfor ikke kunne ventes at gå ud på en fuldstændig nægtelse af at godkende indvinding uden nogen tidsangivelse. Spørgsmålets formulering vedrørende en fuldstændig nægtelse – underforstået uden nogen tidsangivelse – har derfor ikke dækning i aftalens § 2, stk. 3, eller for den sags skyld i det tilladelses- og styringssystem, der er forudset i forslaget til lov om anvendelse af Danmarks undergrund.

ENERGIMINISTEREN

19. maj 1981

**Energiministerens skriftlige besvarelse af spørgsmål nr. 29 stillet af Wilhjelm (VS)
i undergrundsudvalget.**

Spørgsmål 29:

Hvordan harmonerer besvarelsen af ovenstående spørgsmål 25–28 med det svar, ministeren gav under debatten den 18.3. (jfr. ovenstående), hvor der blev svaret kategorisk ja til muligheden for at forhindre bevillingshaveren i at indvinde felter, og hvor den økonomiske bæredygtighed blev knyttet ikke til de enkelte felter, men til »D.U.C.-aktiviteter som sådan«?

Svar:

I redegørelsesdebatten den 18. marts 1981 blev jeg stillet over for spørgsmålet, om undergrundslovforlagets §§ 14 og 15 kunne bruges til at »forhindre, at felter bliver tømt

samtidig med, at A. P. Møllers rettigheder stille og roligt udløber år 2012«. Herpå svarede jeg bekræftende.

I spørgsmål 29 er formuleringen ændret i forhold til, hvad der refereres til fra folketingsdebatten, idet der nu er tale om at »forhindre bevillingshaveren i at indvinde felter«. I det ene tilfælde (– forhindre, at et felt bliver tømt inden 2012) er der tale om en styring af produktionsforløbet, herunder både tidspunktet for påbegyndelse af indvindingen og produktionsniveauet. I det andet tilfælde kan spørgsmålet derimod opfattes som drejet i retning af en enten-eller problemstilling med hensyn til indvinding overhovedet. Heri ligger en manipulation.

Rettighedshavernes indvindingsret beror på deres bevilling med tilhørende aftaler samt undergrundslovens §§ 14 og 15, således som disse er anvendelige i forhold til bevil-

lingshaverne. Der er derfor ingen modstrid mellem mine svar på spørgsmålene 25-28 og det svar, jeg gav under redegørelsesdebatten.

ENERGIMINISTEREN

19. maj 1981

Energiministerens skriftlige besvarelse af spørgsmål nr. 30 stillet af Wilhelm (VS) i undergrundsudvalget.

Spørgsmål 30:

Til p. 2, linie 4.

Hvordan skal ordene »ses bort fra« forstås?

Svar:

Ved beregningen af de arealer, der skal

tilbagegives, benyttes som beregningsgrundlag arealet af den pågældende kvartblok med fradrag af den del af arealet, der befinder sig i bevarede sekstendedelsblokke inden for kvartblokken. Er nettoarealet eksempelvis 638 km², skal der derfor pr. 1. januar 1982 afgives et areal på 319 km².

ENERGIMINISTEREN

19. maj 1981

Energiministerens skriftlige besvarelse af spørgsmål nr. 31 stillet af Wilhelm (VS) i undergrundsudvalget.

Spørgsmål 31:

Til § 20, sidste punktum.

Hvilke ændringsforslag bliver der tale om?

Svar:

Jeg henviser til de med mit brev af 18. maj 1981 til folketingets energipolitiske udvalg fremsendte ændringsforslag, jfr. nedenfor.

ENERGIMINISTEREN

18. maj 1981

Ændringsforslag til forslag til lov om anvendelse af Danmarks undergrund (Lovforslag nr.L 187, Folketingsåret 1980-1981)

Til § 40.

I § 40, stk. 2, indsættes som 4. pkt.:

Energiministerens afgørelser om fastsættelse af indvindingsstidspunkter efter § 14, jfr. § 10, og om ændringer af godkendte indvindingsplaner og regulering af indvinding efter

§ 15, stk. 2, kan for så vidt angår virksomhed, der udøves i henhold til eneretsbevilling af 8. juli 1962 til efterforskning og indvinding af kulbrinter i Danmarks undergrund med tilhørende protokoller og aftaler, af bevillingshaverne indbringes for det voldgifts-

nævn, der er omhandlet i § 14, stk. 2, i bevillingen, jfr. bekendtgørelse nr. 372 af 7. november 1963, med senere aftalte ændringer.

Bemærkninger.

Resultatet af de forhandlinger, der har været ført mellem energiministeren og bevillingshaverne i henhold til eneretsbevilling af 8. juli 1962, indebærer, at de afgørelser, som energiministeren træffer efter de i ændringsforslaget nævnte bestemmelser i undergrundsloven, af disse bevillingshavere skal kunne fordres undergivet endelig prøvelse ved voldgift.

De afgørelser, som efter ændringsforslaget vil kunne undergives voldgiftsbehandling, angår for det første ministerens fastsættelse af tidspunktet for påbegyndelse af indvinding i forbindelse med godkendelse af indvindingsplaner i henhold til § 14, jfr. § 10. Efter forhandlingsresultatet vil der ved udøvelsen af det skøn, som afgørelsen efter lovbestemmelsen hviler på, tillige blive taget hensyn til bevillingshavernes behov for et

bæredygtigt økonomisk grundlag. For det andet omfatter bestemmelsen afgørelser efter § 15, stk. 2, der omhandler ministerens adgang til at foretage efterfølgende regulering af godkendte indvindingsplaner. Reglen tænkes anvendt på en sådan måde, at udnyttelsen fortsat vil være økonomisk for bevillingshaverne.

Efter eneretsbevilling af 8. juli 1962 skal eventuelle tvister om visse vilkår i bevillingen afgøres af et voldgiftsnævn. Forhandlingsresultatet fører til, at voldgiftsnævnet yderligere skal afgøre eventuelle tvister om en del af de vilkår, der følger af aftalen med bevillingshaverne. Der gives samtidig nogle mere detaljerede regler om voldgiftsnævnets nedsættelse og virke, bl.a. om frister for udpegning af voldgiftsmænd.

Ændringsforslaget tilvejebringer hjemmel til, at de efter bevillingen med senere tilføjes gældende regler om voldgiftsbehandling også kan finde anvendelse på ministerens afgørelser efter de pågældende bestemmelser i loven, hvis efterprøvelse ellers henhører under de almindelige domstole.

ENERGIMINISTEREN

18. maj 1981

Ændringsforslag til forslag til lov om etablering og benyttelse af en rørledning til transport af råolie og kondensat (Lovforslag nr. L 156, Folketingsåret 1980-1981)

Til § 6.

I § 6 indsættes som stk. 2:

Stk. 2. Bestemmelserne i § 2, stk. 1, 2. pkt., § 3, stk. 1, nr. 3, og § 3, stk. 4, finder ikke anvendelse på virksomhed, der udøves i henhold til eneretsbevilling af 8. juli 1962 til efterforskning og indvinding af kulbrinter i Danmarks undergrund med tilhørende protokoller og aftaler. Energiministerens afgørelser efter bestemmelserne i § 2, stk. 3 og 4, kan af bevillingshaverne indbringes for det voldgiftsnævn, der er omhandlet i § 14, stk. 2, i bevillingen, jfr. bekendtgørelse nr. 372 af 7. november 1963 med senere aftalte ændringer.

Bemærkninger.

Som det fremgår af energiministerens redegørelse til folketinget af 11. marts 1981 vil aftalen mellem energiministeren og bevillingshaverne i henhold til eneretsbevilling af 8. juli 1962 bevirke, at bevillingshaverne og deres partnere skal være omfattet af lovforslagets regler med enkelte undtagelser, hvor aftalens vilkår træder i stedet. Der er endvidere enighed om, at visse af ministerens afgørelser efter lovbestemmelserne skal kunne undergives efterprøvelse ved voldgift. Ændringsforslaget, sammenholdt med indholdet af den kommende aftale, indebærer, at lovforslagets § 2, stk. 1, 2. pkt., afløses af et vilkår om, at al råolie og kondensat, der ind-

vindes fra tilslutningspligtige felter af bevilningshaverne eller deres partnere, skal ilandføres gennem rørledningen, medmindre energiministeren undtager fra denne pligt, jfr. lovforslagets § 2, stk. 3.

Fortjenesteelementet, der omhandles i § 3, stk. 1, nr. 3, beregnes efter aftalen med 5 pct. af værdien af den transporterede mængde råolie og kondensat, opgjort efter beregningsprincipperne for betaling af produktionsafgift. Beløbet skal udredes i penge, medmindre andet aftales, og § 3, stk. 4, gælder derfor ikke for bevillingshaverne og deres partnere.

Bestemmelsen muliggør endvidere på tilsvarende måde som efter ændringsforslaget til lov om anvendelse af Danmarks undergrund, at visse afgørelser, som energiministeren træffer i henhold til loven, af bevillingshaverne kan fordres undergivet voldgiftsbe-

handling ved det nævn, der er omhandlet i den oprindelige eneretsbevilling med senere aftalte ændringer.

De afgørelser, der kan indbringes for voldgiftsnævnet, angår dels ministerens adgang til i henhold til § 2, stk. 3, at undtage bevillingshaverne fra forpligtelsen til transport gennem rørledningen, når det må anses for uøkonomisk eller uhensigtsmæssigt. Endvidere kan ministerens fastsættelse af de nærmere vilkår for brugerne vedrørende tilslutning og transport i henhold til § 2, stk. 4, behandles af nævnet.

Med hensyn til det omtalte voldgiftsnævnet kan der i øvrigt henvises til bemærkningerne til det samtidig hermed fremsatte ændringsforslag til forslag til lov om anvendelse af Danmarks undergrund.

ENERGIMINISTEREN

19. maj 1981

Energiministerens skriftlige besvarelse af spørgsmål nr. 32 stillet af Kalnæs (SF) i undergrundsudvalget.

Spørgsmål 32:

Der ønskes en vurdering af, hvad »god praksis« (aftalens § 5, stk. 6) betyder, og om det indebærer tilstrækkelig præcision til at sikre efterforskning svarende til samfundets interesser. Spørgsmålet skal ses i relation til udtalelse fra DeGolyer & MacNaughton af 09.03.81, punkt 2: »Assuming the proposed agreement adequately describes this concept —«, som synes at antyde muligheden af, at der ikke er tilstrækkelig præcision. Vil voldgift blot give et kompromis mellem A. P. Møller og ministerens vurdering?

Svar:

Den citerede udtalelse fra DeGolyer & MacNaughton refererer til den foregående sætning, hvorefter »the Ministry would allow the concessionaires to retain these blocks with the same exploration obligations as would be expected of other companies, that could be granted these blocks through a new concession«.

Reglen i § 5, stk. 6, i den nu indgåede aftale fastslår generelt, hvad arbejdsprogrammerne skal gå ud på. Jeg ser ikke, at der savnes præcision sammenlignet med de forpligtelser, som generelt kan forventes pålagt nye rettighedshavere.

Grundlaget for voldgiftsrettens afgørelse vil være den i § 5, stk. 6, fastsatte regel.